

NAUJENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, January 9-11, 1982

Nr. 6

LENKAI TRAIŠKINA SOVIETU SAJUNGOS ŪKĮ

VLIKO TELEGRAMA KAMPELMANUI APIE KUN. LAURINAVIČIŲ

Grupdžio 8 d. VLIKO pirminkas dr. K. Bobelis pasiuntė telegramą ambasadoriui M. Kampelmanui, kuris vadovauja JAV-ų delegacijai Madride konferencijoje. "Norime jus informuoti apie kun. Broniaus Laurinavičiaus staigią mirtį įtartinomis aplinkybėmis. Kun. Laurinavičius buvo vienas iš dviejų dar neįkalintų Lietuvos Helsinkio Grupės narių. Pranešta, kad lapkričio 24 d. jį Vilniuje suvažinėjo sunkvežimis. Trimis dienomis anksčiau, Lietuvos kompartijos dienraštis "Tiesa" išspausdino piktą puolimą prieš kunigą Laurinavičių, kaip ateizmo priešininką, apkaltindama jį ganytojiška veikla Lietuvos jaunimo tarpe. Pastarųjų kelių metų bėgyje Lietuvoje daugelis kunigų buvo užpuolimų aukomis, kai kurie jų net nužudyti — neva, kriminalinių elementų rankomis. Žinia apie dar vieno narsaus žmogaus teisių gynėjo tragišką likimą sukreitė Sovietų okupuotose Lietuvos gyventojų ir visą pasaulį."

Kalendorių ir vardiną ("1981 Helsinkio Prisoners Watch Address Directory") galima užsisakyti šiuo adresu: Helsinkio Watch, 205 East 42nd St., New York, N.Y. 10017.

J. ANIČAS PUOLA ISEIVIŲ VEIKLĄ

Gimtas kraštas persispausdino švyturio žurnale pasirodžiusį straipsnį "Kreivame vėdryje", kuriame Jonas Aničas jam būdingu stiliumi puola lietuvių "buržuazinę emigraciją" už tikinčiųjų padėties Lietuvoje atskleidimą.

Aničas pasakoja, kad Lietuvoje remonuojamos ir restauruojamos bažnyčios, leidžiama religinė literatūra, bet gebėsikai nutyli specifinius religijos persekiojimo atvejus, kuriuos kelia pogrindžio ir išeivių respanda. Jis mini kun. K. Pugetičiaus vadovaujamą Lietuvos Katalikų religinę sąjungą, o informacijos darbą vadina "pasipinigavimu".

— Of metų amžiaus Matilde Wirth, 52 metų pragyvenusi savo 79 metų vyrą, išaiškino, kad jos vyras paskutinius 40 metų ją apgaudinėjo su jaunesne moterimi. Ji prašo skyrybos.

— Prez. Reaganas nori, kad veiktų įstatymas, užtikrinantis karo tarnybą reikalingą skaičių tinkamų jaunų vyrų.

— Arkivyskupas J. Glemp tvirtina, kad vyriausybė neturi teisės reikalauti iš lenkų darbininkų parašų, kad jie nepriklausys Solidarumo unijai.

— 91 metų amžiaus Matilde Wirth, 52 metų pragyvenusi savo 79 metų vyrą, išaiškino, kad jos vyras paskutinius 40 metų ją apgaudinėjo su jaunesne moterimi. Ji prašo skyrybos.

— Prez. Reaganas nori, kad veiktų įstatymas, užtikrinantis karo tarnybą reikalingą skaičių tinkamų jaunų vyrų.

— Arkivyskupas J. Glemp tvirtina, kad vyriausybė neturi teisės reikalauti iš lenkų darbininkų parašų, kad jie nepriklausys Solidarumo unijai.

— 91 metų amžiaus Matilde Wirth, 52 metų pragyvenusi savo 79 metų vyrą, išaiškino, kad jos vyras paskutinius 40 metų ją apgaudinėjo su jaunesne moterimi. Ji prašo skyrybos.

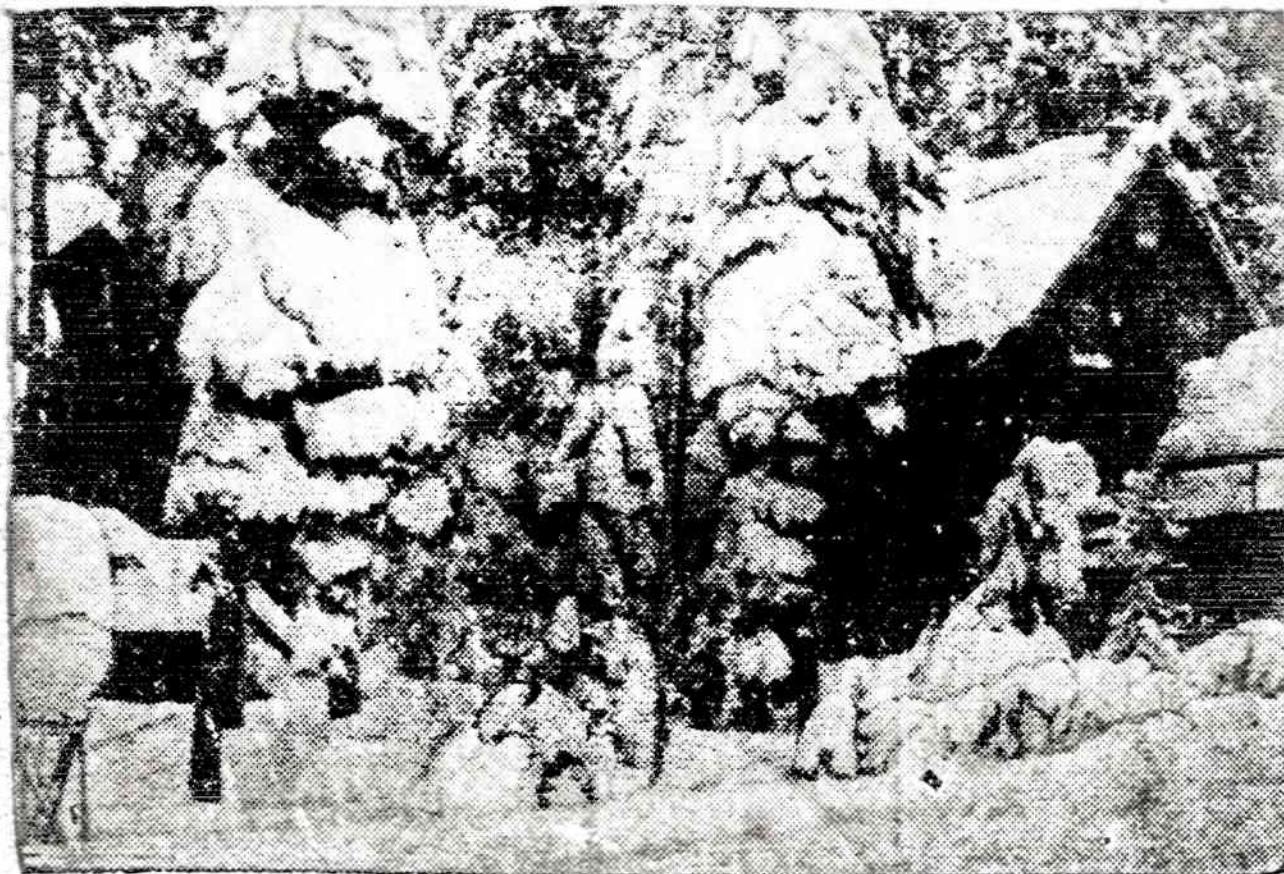
— Prez. Reaganas nori, kad veiktų įstatymas, užtikrinantis karo tarnybą reikalingą skaičių tinkamų jaunų vyrų.

— Arkivyskupas J. Glemp tvirtina, kad vyriausybė neturi teisės reikalauti iš lenkų darbininkų parašų, kad jie nepriklausys Solidarumo unijai.

— 91 metų amžiaus Matilde Wirth, 52 metų pragyvenusi savo 79 metų vyrą, išaiškino, kad jos vyras paskutinius 40 metų ją apgaudinėjo su jaunesne moterimi. Ji prašo skyrybos.

— Prez. Reaganas nori, kad veiktų įstatymas, užtikrinantis karo tarnybą reikalingą skaičių tinkamų jaunų vyrų.

— Arkivyskupas J. Glemp tvirtina, kad vyriausybė neturi teisės reikalauti iš lenkų darbininkų parašų, kad jie nepriklausys Solidarumo unijai.

Minnesotos, Wisconsin ir Michigan valstijose iškrito po pusantro pėdos sniego.

KARD. CODY ĮSAKĖ KATALIKAMS UŽSISAKYTI DAUGIAU LAIKRAŠČIŲ

KREMLIUS ĮSAKĖ SUŠAUDYTI V. KALININĄ, TEIKUSĮ AMERIKIEČIAMS ŽINIAS APIE SOVIETŲ GYVENIMĄ

CHICAGO, Ill. — Kardinolo Cody kanceliarija paskelbė paties kardinolo įsakymą Chicago katalikams užsisakyti ir skaityti daugiau katalikiškų laikraščių, nes dabar katalikai mažai teikto katalikų leidžiamus laikraščius.

Kardinolo kanceliarija nori, kad sausio mėnesį bent 30,000 naujų skaitytojų užsisakytų Chicago katalikų laikraščius. Žmonės dažnai jų neužsako, kai įsitikina, kad tuos laikraščius redaguoja asmenys, neturintieji patyrimo apie gyventojams reikalingas žinias.

Kardinolo sveikata truputį pagerėjo

Kardinolo CODY sveikata penktadienį šiek tiek pagerėjo. Gydytojai buvo susirūpinę, kai nustatė, kad kardinolo širdis pametė reikalingą ritmą.

Kardinolas buvo išleistas iš ligoninės savo 50 metų kunigystės sukakčiai paminėti. Jis laikė mišias Kalėdų pirmą dieną, bet pavakare jis sunegalavo ir grįžo į Northwestern Memorial ligoninę. Jis buvo paguldytas į specialios priežiūros kambarį. Šiomis dienomis jis šiek tiek sustiprėjo, bet gydytojai jo dar nesirengia išleisti. Jis jau pastebėjo nevykusiai leidžiamą katalikų laikraščius.

ATLANTA, Ga. — Vienas policininkas ketvirtadienį liudijo Atlantos priekurių įteismui, kad jis savo akimis matęs, kaip Wayne Williams automobilis, ramiu stovėjęs Chattahoochee upės pakraštyje, pamažu išvažiuojo ant kelio ir užvažiuojo ant tilto. Kitas policininkas girdėjęs, kaip sunkus daiktas nuo tilto buvo numestas į vandenį. Jis aiškiai girdėjęs nukritusio sunkaus svorio tekstelėjimą į upės vandenį.

Abu policininkai informavo savo vyresnius apie tai, kad jie matė ir girdėjo. Pranešė apie automobilį stovėjusį upės pakraštyje, užvažiuojant ant tilto ir po to palidusį sunkų svorį į upę.

— CTA pirminkas Eugene Barnes gerokai apkarpe transporto įstaigos išlaidas, bet pats pareikalavo 75,000 dolerių metinės algos.

PASTEBETAS MAŽAS NEPTŪNO PALYDOVAS

WASHINGTON, D.C. — Trys

Amerikos astronomai pernai gegužės 21 dieną, stebėdami Neptūną, pastebėjo, kad jis turi dar vieną palydovą, besisukantį aplink Neptūną.

Mokslininkai naujo mėnulio visai neieškojo. Jie žinojo, kad gegužės 21 d. Neptūnas praeis pro labai stiprią šviesą. Jie norėjo tiksliai nustatyti, kada jis pro tą šviesą praeis.

Jie nustatė, kad Neptūnas per tą šviesą praėjo, bet netrukus išėjo į kitą palydovą, kuris buvo labai retu supuolimu galėjo užtemdyti tą šviesą.

Bet jie nebuvo tikri, ar tai būtų naujo mėnulio. Jo diametras galėjo būti 500 mylių ilgio, bet galėjo būti ir tiksliai 60 mylių.

Neptūną tyrinėjęs iškeltas teleskopas

Trys mokslininkai nujaučia, kad jiems pavyko pamatyti dar vieną Neptūno palydovą, bet jie daugiau nieko neskelbia, kol klausimas nebus patvirtintas. Jie pranešė visai ellei astronomų pastebėtas šviesas ir prašė, kad jie padėtų nustatyti, ar iš tikrųjų ten dar vieno mėnulio esama. Kiti du Neptūno mėnuliai bus kitų astronomų sekami. Kai reikės bus tiksliai nustatyti, tai tada šiam Neptūno palydovui bus duodamas vardas.

Be to, 1985 metais bus iškeltas į erdvę milžiniškas teleskopas, iš kurio bus galima daugiau duomenų patirti apie šį Neptūno palydovą.

Be to, Antrasis Keliautojas skuba prie Neptūno, kurį jis pasieks už 7 metų. Mokslininkai mano, kad jis galės atsiųsti tikslesnių žinių apie Neptūną.

— Japonijoje vyko aršios kovos tarp unijos narių ir dirbtuvių, savininkų, bet pasiektas tarp jų susitarimas sudarė galimybę netrukdomai vykdyti planuotą gamybą.

— Mokslininkai apskaičiavo, kad netolimoje ateityje žmonių gyvenimo vidurkis galės pasiekti 85 metus. Mokslininkai padeida šalinti ligų priežastis.

MOKA SKOLŲ NUOŠIMČIUS, RENGIASI VEŽTI MAISŲ

PREZIDENTO REAGANO PASKELBTOS SANKCIJOS
DAR LABIAU PAKENKS SOVIETŲ ŪKĮ

MASKVA, Rusija. — Sovietų

Sąjungos ekonominio gyvenimo stebėtojai aiškiai mato, kad karo stovio įvedimas Lenkijoje labai skaudžiai atsiliepia į ekonominį viso krašto gyvenimą, praneša Chicago Tribune korespondentas penktadienio laidoje.

Sovietų Sąjungai visą laiką trūko dolerių, o dabar ji turėjo skolinti JAV dolerių vadovaujamai Lenkijai 350 milijonų dolerių. Tai didelė suma kitoms valstybėms, ji yra labai didelė suma Tarybų Sąjungai.

Sovietų Sąjunga visomis priemonėmis gauda dolerius, nes rusams sutaupyti 350 milijonų dolerių yra didelis darbas. Daugiausia dolerių jie surenka iš lietuvių. Kiek mažiau jie gauna iš latvių ir estų. Lietuviai moka dideles sumas. Jie važiuoja pasimatyti su gimimėmis. O kai gimines okupantas atveža į viešbutį ir pavaišina, tada iš Amerikos atvykęs visus gimines veža į dolerinę krautuvę, kur, pirkdamas dovanas, išleidžia stambias sumas. Buvo turistų, kurie išleido po \$40,000 ir daugiau. Nuvažiavę nuperka giminiams automobilius, baldus, drabužius. Be to, perka kilimų, batų, drabužių, užsienyje gamintų laikrodžių ir kitų.

Jaruzelskis tikėjosi gauti paskolą iš Amerikos ar Vokietijos bet reikalai taip susidėjo, kad paskolą privalėjo mokėti Sovietų Sąjunga. Prez. Reaganas, ir formuotas apie Sovietų kombinacijas, atsisakė skolinti pinigų lenkų vyriausybei.

Prezidento paskelbtos sankcijos taip pat atsiliepia į Sovietų ūkį. Sovietų agentams išsūmū Amerikos lėktuvus iš Maskvos Sovietų lėktuvai nusinešdavo visus dolerius. Amerikos lėktuvai Maskvon nustojo skridę, o Sovietų lėktuvai sienaudavo dolerius bent du kartus ar daugiau į savaitę. Sovietų laivai taip pat užlirbdavo dolerius Amerikoje netuose. Visa tai pasibaigė. Niekam ne paslaptis, kad Lenkijai trūksta maisto. Sovietų Sąjunga, psti neturėdama pakankamai javų, p ižadėjo siųsti lenkams maisto. Koks tas maistas bus ir ką rusai Lenkijon siųs, tu tarpu dar nežinoma, bet Sovietų valdžia pradžioje siųsti Jazuzelskio vadovaujama Lenkijai maisto produktų.

PRANCŪZAI PARDUOS LEKTUVUS NIKARAGVAI

PARYŽIUS. — Prancūzijos krašto apsaugos ministeris Ch. Hernu pareiškė, kad Prancūzija parduos Nikaragvai dešimt modernių lėktuvų ir dešimt laivų.

Ministeris Charles Hernu taip pat pastebėjo, kad jis kalbėjęs su JAV gynybos sekretoriumi Caspar Weinberger ir jam pažymėjo, kad JAV niekad nepranešė Prancūzijai apie norą, kad nebūtų parduodama Nikaragvai ginklų gynybos reikalingas.

Ministeriui Hernu dėl to buvo sunku suprasti pranešimą, kad toks Prancūzijos nutarimas parduoti Nikaragvai ginklus, labai suerzino Pentagono pareigūnus.

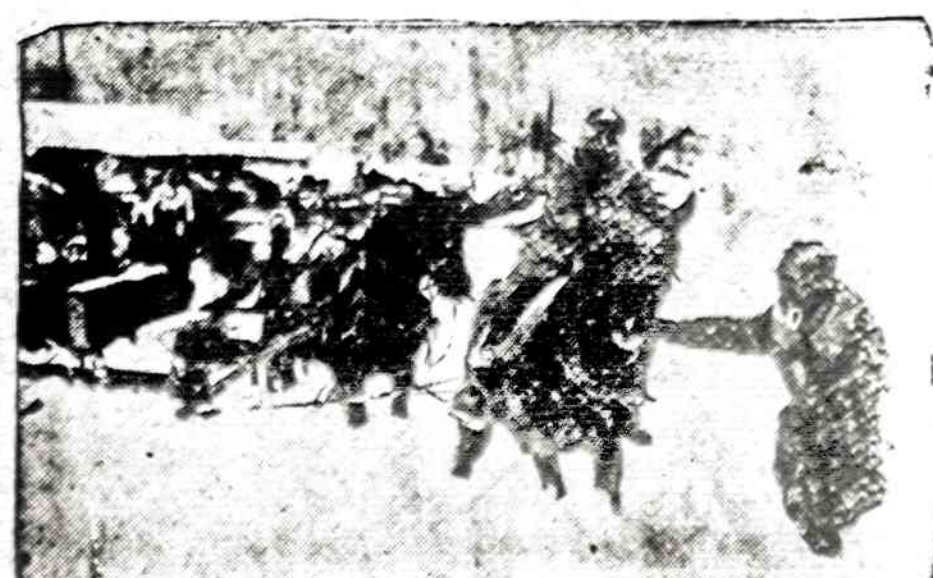
GENEROLAS J. DOZIER PASLAPČIŲ NETEKIA

ROMA, Italija. — Amerikos kariuomenės vadovybė, išlyrinėjusi Raudonosios brigados paruoštą "liaudies teismo" protokolo ištrauką, priėjo išvados, kad generolas James Dozier komunistams jokių kariškų paslapčių neįspasakoję.

Italų policija ir keli kariuomenės daliniai atidžiai ieškojo Milano priemiesčių apylinkėse vietos, kur generolas J. Dozier aikomas, bet jos nerado. Italų policija ir toliau tebeieško gen. Dozier. Tikrins tas vietas, kur atrodys, kad gali būti Raudonosios brigados smogikai ar generolas Dozier, kol ji suras ir išlaisvins.

— Edison bendrovės vadovybė nori prašyti leisti jiems pakelti kainas už elektrą.

Specialistai supranta, kad višiai atsilieps į Sovietų ūkį, tačiau užsieniečiai žino, kad Sovietų valdžia, savo gyventojus skriausdama, pajėgs pasiųsti maisto į Lenkiją. Sovietų Sąjungoje jau kelinti metai trūksta maisto, nors Sovietų kariai ir policija visą laiką turėjo pakankamai maisto; jo netrūko ir jų eimoms bei komunistų partijos variams. Sovietų Sąjunga imsis už pačių priemonių ir šįandien, laido metais komunistinė valdžia siųsdavo maistą į Indoneziją, siuntė į Egiptą, o dabar siųs į Lenkiją.

Sniego pūgos metu Suomijos kariai arkliais veža pasieniui saugoti reikalingus ginklus.

KALENDORĖLIS

Sausio 9: Marcijonas, Gabija, Algis, Tyvaitis, Juosta, Ringaila.

Sausio 10: Agatohas, Ragailė, Gražulis, Givvilis, Vilbė, Jorigis.

Sausio 11: Veronika, Audrius, Gryžulis, Nameja, Zyngantas, Tara.

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:38. Oras šaltas, snigsa.

Nepaprastai smarkus lietus, vėjas ir pakilęs vanduo priverė uždaryti San Francisco Auksio Tiltą, kad nenukenėtų važiuojantieji ir pėstieji.

VARDAN TEISYBES

(Tęsinys)

Ne rimtieji ir ne naivieji nusiteikę Vokietijos mokslininkai Mažosios Lietuvos lietuviškumo neneigė, bet pabrėžė joje ta sritis yra grynai lietuviška ir kad jos gyventojai yra vietiniai. Tą tvirtina geografas H. Brachelli, prof. dr. F. Tetzneris, pastorius T. Lepneris, istorikas prof. L. Baczko, ist. F. Bockar kiti. Žr. pagal prof. dr. F. O. Tetznerį surinktus duomenis sudarytą žemėlapi.

Šios vokiečių mokslininkų bei šalies išvados yra pagrįstos archeologija bei toponimika ir patvirtintos daugelio istorinių dokumentų. Bet pirmajam Pasauliniam karui pasibaigus Vokietijos pralaimėjimu, apkarpius kai kurias Vokietijos sritis, vokiečių „bürgeriai“ apsikrėtę nacionalistinis revanšo troškimais, atčiai reagavo į šių sričių nustojimą. Nacionalizmo banga, išsivysčiusi vėliau į fašizmą, pritraukė nemažai vokiečių mokslininkų tiek pat ir kai kurių lietuvių, kaip, pavyzdžiui, Jurgi Gerulį. Kaip tik tuo laiku ir atsirado „naujos“ teorijos apie Rytų Prūsijos etnogenę, būtent, įrodyti, jog šios srities pirminiai (senakuriai) gyventojai buvo nelietuviai, bet prūsai ir skalviai („skirtingi lietuviai“ sava kalme, būtimi ir kalba (P. I. Kušneris, „Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis“, 129 p.). Atseit, visiškai atskira tauta.

Į tokių naciškai nusiteikusių Vokietijos mokslininkų grupę įskaitoma P. Karge, G. ir H. Mortensenai ir kiti. 1919 metais Švedijos archeologas N. Obergas kažkodėl bandė rodyti, kad I–V a. pietryčių Pabaltijo genčių kultūra buvo „gotiška“. Obergas „tezes“ stipriai stengėsi išpopuliarinti C. Engel'is, bet kadaigi švedo išvados nesiderino su archeologiniais duomenimis, todėl jos nepriėjo net vokiečių nacionalistų tarpe. C. Engel'is vis dėlto nenusileido ir patiekė prielaidą apie „gotišką įtaką“ baltų kultūrai, net neminėdamas lietuvių vardo.

Kai rašinėlyje pabrėžiau, kad Karaliaučiaus ir kitos pajūrio sritys buvo atžymėtos, įjungiant į Lietuvos plotų žemėlapi ir kai tas sritis pasiūliau visada vadinti ne Prūsija, bet Mažąja Lietuva, tai mano oponentas, gerb. inž. H. P. sušuko: „Jo tvirtinimas, kad žodis „Prūsija“ yra vokiečių sugalvotas, irgi yra nesąmonė. Prūsų ir Prūsijos vardu didžiuojasi visa mūsų tauta, sie-

kiant tolimą praeitį ir niekas negali įrodyti, kad vokiečiai tą vardą nukalė“.

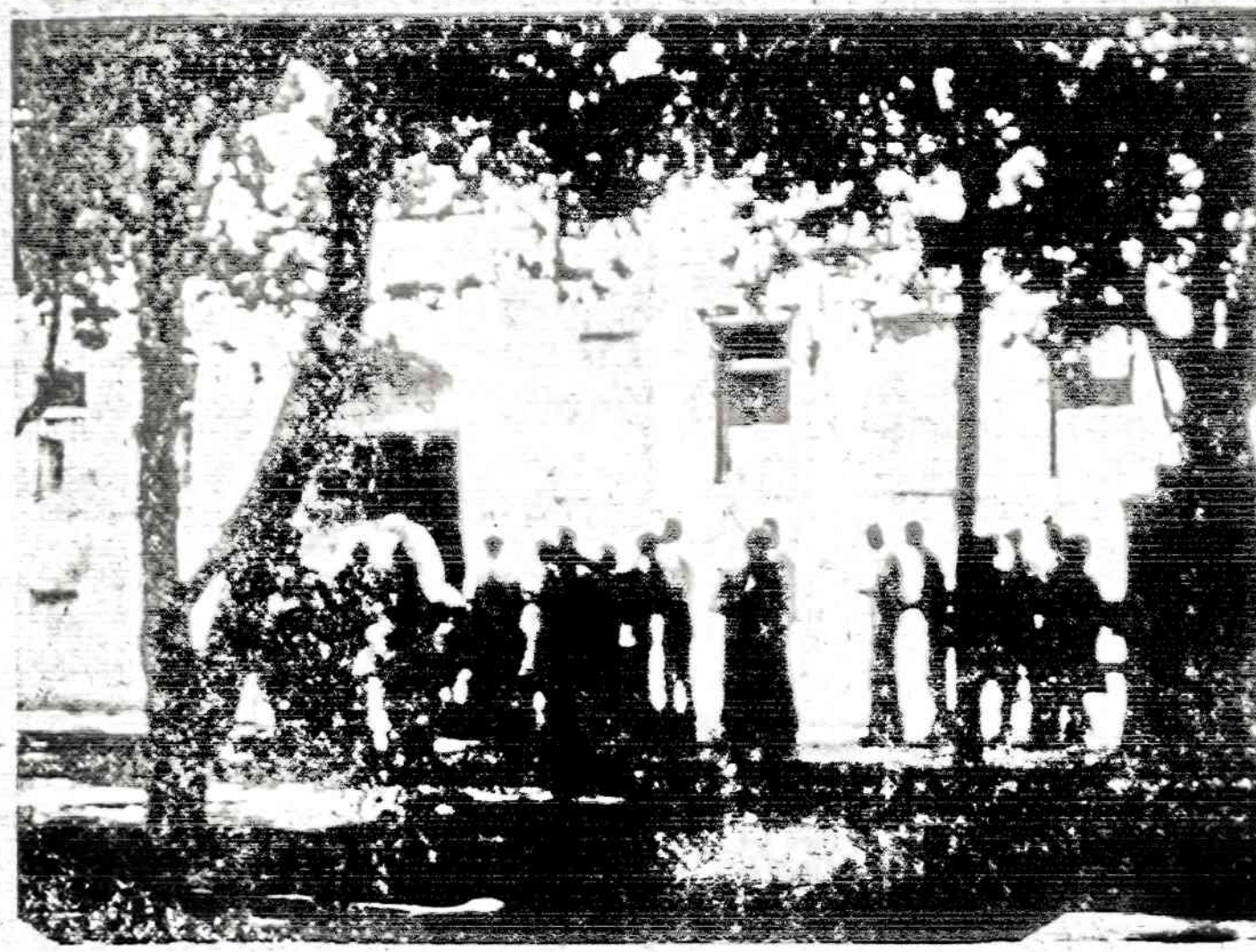
Kad Prūsijos vardas siekė tolimą praeitį, tai tenka sutikti, bet kad tuo didžiuojasi visa mūsų tauta, tai jau per „riebiai“ pasakyta. Nors nešioju prūsiką pavardę, bet ja nesidžiuoju. Lietuvoje žmonės vokiečius vadindavo germanais ir, dažniau šiai, prūsais. Pavyzdžiui, mano pusbrolis inž. Domijonas Prūsas, tragiškai žuvęs bedrenuojant Lietuvos okupanto prsteig, tų kolchelių laukus, nepriklausomybės laikais viename Žemaitijos dvare sausino dirvas. Kartą dvaro savininkas užklaudė Domijono, kokia jo pavardė. Atsakius, kad Prūsas, dvarininkas pasakė:

— Aš žinau, kad jūs prūsas, bet kokia jūsų pavardė?

Siūlymas, kad taip vadinamos Prūsijos sritys būtų žymimos Mažosios Lietuvos vardu — ne iš pirmo išlaužta, bet paimta bei pasiremta vokiečio von. F. L. Guessfeld'o žemėlapiu „Carte des Koenigreich Preussen“, parengtą 1795 m. Nuernberge, kuriame taip dabar vadinamas Prūsijos kraštas pavadinamas Klein Litauen. Šio žemėlapiu dalis liečianti Mažąją Lietuvą, yra paskelbta ir į lietuvių kalbą išverstose P. I. Kušnerio knygoje „Pietryčių Pabaltijo etninė praeitis“ 14-me puslapyje. (Žr. 71 psl.).

Dar XVI-to amžiaus pabaigoje, vokiečių kronininkas Simonas Grunau šiaurinę Maž. Lietuvos dalį vadino Kleinlittaw, kurios teritoriją, pasak prof. dr. Jakšto (Enc. Lit., III t. 373 p.), klaidingai nurodė, priskirdamas Gardiną ir net nutęsdamas iki Būgo upės.

Kronininkas Grunau, matyti, tai rašydamas vadovavosi 1260-74 metų sukilimo prieš kryžiuočių okupaciją įvykiais bei jo pasekmėmis, kadangi sukilimui nepavykus (kuriam vadovavo gabus Vakarų Europoje mokslus įėjęs Maž. Lietuvos lietuvis Henkus Mantas, kryžiuočių pagautas ir pakartas 1273 m.), didelė Lietuvos gyventojų dalis persikėlė gyventi į miškingas Suvalkų — Gardino sritis net pasiekdami Būgo upę. Tai buvo bene pirmasis istorijoje lietuvių pasitraukimas iš savosios tėvynės, ne laisvas, bet prievartinis, kadangi po sukilimo kryžiuočių teroras buvo labai žiaurus, prilygęs Maskvos raudonųjų žiaurumams okupuotoje Lietuvoje. Kryžiuočiai žudė vietas gyventojus, degino gyvenvietes, nai-

1917 m. rudenį rusų okup. Vilniuje lietuviai stovi eilėje,

kino kelius, griovė tiltus. Ir tai J. KUZMICKIS

darė sąmoningai, ypač rytinėje Maž. Lietuvos dalyje, tuo sudarydami „mirties zoną“ tarp toliau į rytus laisvėje tebegyvenančių lietuvių, atseit, tarp Mažosios ir Didžiosios Lietuvos. Antras kryžiuočių laikas Maž. Lietuvoje gyvenęs kronininkas Lukas David, rašęs apie 1573-83 m., pažymi, kad Maž. ir Didž. Lietuvos lietuvių skyrė tik Nemunas. Tuo būdu, tų sričių lietuvių kariai nuo Nemuno, vadintais Maž. Lietuva jau buvo žinomas ir gerokai paplitęs XVI a., nors kryžiuočių įsakymu visa Maž. Lietuva ir visi kiti kryžiuočių valdomi plotai, jų viešpatavimo metu 1230 — 1525 m., buvo vadinami Prūsijos vardu. Tuo klausimu Kušnerio knygoje štai kas rašoma (118 p.):

„Dėl užkariautojų išleisčių potvarkių, vietiniai gyventojai nežinūrė jų ankstybesnės priklausomybės vienai ar kiti baltų genčių, pasidarė vieni vienodai baltai. Tai atsiliepė ir terminologijoje, kurią pradėjo vartoti užkariautojai. Visi pavergtieji gyventojai buvo vadinami „prūsais“, kad atskirti nuo lietuvių, su kuriais teko tęsti užkariavimo karą. Bet patys gyventojai kitaip žiūrėjo į reikalą — jie skaitė save etniškai ar timais broliškai tautai, kuri li-ko laisva ir vis dažniau pradėjo vadinti save lietuviais“.

(Bus daugiau)

• Gera galva ir blogas kojas suvaldo.

MIRTIES LAGERIUOSE

Nors esame prisiglaudę svetimų kraštų pastogėse ir savo būstus išpuošę tėvynės Lietuvos trispalvėmis bei gintaro ornamentais, vistiek jaučiamės benamiais tremtiniais.

Saukia mus ne tik gimtoji žemė, bet ramybės neduoda atėjusių iškraipytą istoriją, kurią paliudija mūsų tautos kankiniai, kai jų kaulai išsišiojo šio didžiojo sovietinio kalėjimo stepėse ir sibiriniuose sniegynuose.

Mūsų tautos kryžiaus kelią paliudija ištikimų jos vaikų kančios ir žiauri prievarta, kerštaujanti už laisvės ir nepriklausomybės aspiracijas.

J. Kreivėno epopeja

Į mūsų lietuviškas pastoges veržėsi svetimtaučiai įsibrovėliai, grobė susipratusius tėvynai-nius, plėšė juos iš gimtosios žemės ir traktavo blogiau nei kelturkojus gynūnus.

Jeigu kai kas užmiršo 1940 m. okupaciją ir 1944 m. naujų hor-
dų įsiveržimą, jeigu kai kam mūsų tautinių švenčių minėjimai atrodo įkyrė, — pačiu laiku pasiskardė 1940 m. tar-
navės Nepriklausomos Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerijos Pa-
javonio policijos buvęs nuova-
dos viršininkas Jonas Kreivė-
nas, padovanojęs mums „Mir-
ties lageriuose ir tremtyje“ at-
siminimų knygą.

Tai šurpių neįsivaizduojamai nužmoginančių atsiminimų soli-

di knyga, kurios puslapiuose knibžda sadistai enkavedistai, naudoję prievartą, bausmes ir trėmimą į sovietinį kalėjimą. Kiekviena Lietuvos apskritis jau 1940 m. turėjo tardytojus — rusų enkavedistus. Gi, „Lietu-
viai, politiniai kaliniai, buvo grūdami į perpildytus kalėjimus, požemius ir koncentraci-
onius lagerius, kad Lietuvos oku-
pantas galėtų laisvai siautėti po
mūsų kraštą, kankinti ir žudyti
žmones ir plėsti jų kruvinu
prakaitu sukauptą turą“ (41
psl.). Šalia to į kameras buvo
įstumiami agentai, ne kartą dėl
baimės pasiryžę pataikauti oku-
panto saugumui.

Į Rusijos šiaurę

O koks sovietų į padanges ke-
liamas teisingumas? Koks pa-
vergūt lietuvių traktavimas? Ne
gi okupantams rūpi objektyvu-
mas, teisingumas ar tarptautinė
teisė?

Štai rusas Smirnovas Marijam-
polės kalėjime perskaitė „iš Mas-
kvos NKVD gautą nutarimą“,
kad Jonas Kreivėnas yra „as-
tuoneriams metams nubaustas
sunkiųjų konclagerių bausme“. Tai, pagal sovietų teisę, lietu-
vio niekas negali ginti ir jo li-
kimas priklausė svetimtaučių
enkavedistų sauvalei.

Lietuvoje neliko nė vienos
šeimos, kurios vienas ar kitas
narys nebuvo išstremtas į Rusi-
jos šiaurę. Kokiu būdu ir kur
jie buvo trėmiami? Kokios bu-

vo jų gyvenimo sąlygos?

Jonas Kreivėnas Marijampolės kalėjime buvo kalinamas ir tardomas aštuonis su puse mė-
nesio, 1941 m. gegužės 14 d. — tik
keletą dienų prieš vokiečių di-
dįjį puolimą — buvo nuogai iš-
rengtas, smulkiai iškirstas, su
likimo draugais įdintas į „juo-
dosios varnos“ sunkvežimį ir nu-
vežtas į Marijampolės geležini-
kelio stotį, kur visus suguldė
ant šlapios ir purvinos žemės.

Prekiniu traukiniu į Vilnių,
gegužės 15 d. buvo uždaryti gar-
sijame Lukiškių kalėjime, iš
kurio po dviejų parų, išdavę
saisų trijų dienų maisto davinį,
išsiuntė į juodą nežinią.

Minkas — Oršos stotis — Mas-
kvo kalinių etapų skirstymo ka-
lėjimas — ir gegužės 28 d. į šiau-
rę pro Jaroslavo, Kirovo ir
Kotlase miestus. Negaudami
vandens, kaliniai „gėrė savo šla-
pūną ar, pasidarę ant rankų
žaidas, čiulpė savo kraują.“

Mirties lageriuose

Birželio 19 d. traukinys priva-
žiavo Pečioros upę ir sustojo,
nes bėgiai pasibaigė. Tokiu bū-
du nuo Maskvos iki Pečioros
upės Kožvos punkto važiuo 24
paras. Prasidėjo gyvenimas mir-
ties lageriuose, kuriuos patys
kaliniai turėjo pasistatyti.

Po septynių dienų klajojimų
taigoje priejo aikštė, kurios pa-
kraštyje ant medžių pamatė len-
telę su įrašu „Čia yra lagerio
punktas nr. 23“. Netrukus at-
vyko apie šimtas naujų sargybi-
nių — kareivių su apmokytais
šunimis. Visus kalinius suskirs-
tė į keturias brigadas po 90 ka-
linių brigadoje. Dvi brigados
plovė medžius, genėjo šakas, o
kitos dvi vilko medžius į pažy-
mėtas vietas, kasė duobes, statė
stulpus ir spygliuotom vėlom
tvėrė lagerio zoną.

Dirbo po 12 — 14 val. per dien-
ą, gaudami 400 gr. duonos, ry-
tą puslitrį juodos kavos ir 10
gr. cukraus. Pietums gaudavo
samtį skystos, liesos miltų ar
kruopų sriubos; ir 15 gr. virtos
žuvies, vakarienei — tik šilto
vandens. Lageriuose šunys gau-
davo 900 gr. duonos, 400 gr. mėsos ir tris kartus šiltos sriubos
su kaulais ir kruopomis.

Visi skriaudė ir kankino

J. Kreivėnas, žvilgtelėjęs į šį
perspektyvos ir mirties lagerius,
pastebė: „Kai dabar pagalvoji,
visi tą niekuo kalinamą žmo-
nų skriaudė ir kankino, prade-
karciais vakarais ji atsilanko ir
dant mažų parazitų — utelių, ir į teatrą.“

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo
1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vincas
Krevėnas, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos,
J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V.
Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir
M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno
kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-
tinių šokių pirmūnės Juozės Vaidūnienės atsiminimai apie dainų
sventės bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-
tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis
bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkš apraš-
tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas
gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities liti-
ratūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapių knyga
parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko
įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir
Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam
lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama
vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai
naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsų žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-
minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pri-
maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius,
bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-
tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenimė ir politikoje; tik ne
Jurgio Jaišinsko knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir po-
ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę.
Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valašio
vertimas. 200 pusl. Knygoje yra 40 sąmoningų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago,
IL 60608. Užsakant pašto, pridėti šiekįlį paštomato išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, Ill. — Šeštadienis, January 9-11, 1954

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2591 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RYKSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-
DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakar.

D. KUHLER, B.S., Registruotas vaistaininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaipIS PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir
bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius
ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K.
Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė
lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus
ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1731 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. In other U.S.A. localities \$40.00 per year, \$22.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. Canada \$45.00 per year, \$24.00 per 3 months, \$12.00 per 1 month. Other countries \$45.00 per year.	anodoje	\$40.00
	pusel metų	\$22.00
	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
15 cents per copy	zalienuose	
	metams	\$48.00
	pusel metų	\$22.00
Chicagoje ir priemiestiuose:	naujienos elna kasdien, šiek tiek vėlesnėmis	
etams	metams	\$48.00
pusel metų	pusel metų	\$22.00
trims mėnesiams	trims mėnesiams	\$15.00
vienam mėnesiui	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Kitoje JAV vietoje:	naujienos elna kasdien, šiek tiek vėlesnėmis	
metams	metams	\$40.00

NAUJIENŲ, raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Brežnevo medaliai labai sunkūs

Prieš tris savaites Leonidas Brežnevas minėjo savo 75 metų amžiaus sukaktį. Paminėjome tą faktą gruodžio 19 dieną, kai patys aukščiausiasios Sovietų valdžios pareigūnai jam sušė įvairius medalius ir įteikė pažymėjimus už atliktus pasidarbavimus.

Bet šiandien Ameriką jau pasiekė Sovietų spauda, aprašinėjusi Brežnevo gyvenimą. Joje yra tiek daug pagyrų, liečiančių Brežnevo gyvenimą, kad sunku pro jas praieiti be komentaro.

Brežnevas yra gudriausias ir apdairiausias sovietinės imperijos politikas. Būtu naudingiausias, jeigu Brežnevo garbintojai būtų paminėję šias vertingiausias Sovietų politiko savybes. Bet reikalai taip susidėjo, kad Brežnevo 75 metų amžiaus sukaktis tapo didžiausia pažymėjimo ženklų kabinimo diena. Brežnevas mėgo medalius. Jo krūtinė jau buvo padabinta įvairiais pažymėjimo ženklais, bet ši kartą specialiai pasiūtas juodas švarkas gavo tiek daug tų medalių ir žvaigždžių, kad pats sukačtininkas vargu pajėgė pastovėti ant kojų.

Spauda praneša, kad visoje Sovietų Sąjungoje nebuvo tokio medalo ir nebuvo tokio pažymėjimo ženklo, kuris Brežnevui nebūtų užkabintas. Tų ženklų buvo tiek daug ir jie tokie sunkūs, kad Brežnevas jau nepajėgė baigti ceremonijų.

Brežnevo kojos jau seniai buvo silpnos. Jos nepajėgė išlaikyti diktatoriaus kūno. Aukšti ir įtakingi Kremliaus pareigūnai žino, kad Brežnevo kojos silpnos, bet nuo žmonių Brežnevas kojų silpnumą vis slėpdavo. Rusai niekad nematė Brežnevo silpnų kojų. Jie matydavo Brežnevą pajėgų. Jie girdėdavo jį valandų valandas skaitantį panegirines kalbas, jie matydavo jį praleidžiantį praeinančius paradus, bet jie nematydavo svirduliuojančio ir nepajėgiančio atsikelti nuo kėdės.

Gruodžio pradžioje Brežnevas keturioms dienoms buvo atskridęs į Boną, Vakarų Vokietijos sostinę. Brežnevas žinojo, kad vokiečių televizija parodys jį visam kraštui. Brežnevas turėjo progos pasirodyti visai Vokietijai ir Vokietijoj gyvenantiems užsieniečiams. Brežnevas pirmas turėjo lipti iš lėktuvo. Niekas jam nebūtų

Sovietų S-gos Aukščiausiosios tarybos pirm. L. Brežnevas

Brežnevui. Vietoj nužingsniuoti gyvai, Brežnevas leidosi pamažu, keldamas kojas ne pagal muzikos taktą, bet pagal pajėgumą jas iškelti. Brežnevas lipo molinėmis kojomis.

Dar blogesnį įspūdį Brežnevas paliko prieš porą metų. Tada jis nepajėgė atsistoti ant kojų. Besėdėdamas prašė kėję valandų valandas, o kai reikėjo atsistoti, tai kojų raumenys nepakėlė kūno. Jam norėjo padėti greta buvęs Andrei Gromyka, bet nepajėgė. Tada jį ant kojų pastatė kancleris Helmut Schmidt, tuometinis V. Vokietijos kancleris. Vokiečiai visam pasauliui parodė silpnas Brežnevo kojas. Jos nepajėgė pakelti sunkaus svorio.

Dabar pasakojama, kad Brežnevo krūtinė buvo apkabinta tokia didele medalių eile, kad jų svoris Brežnevą pasodino. Jis gavo po vieną medalį iš kiekvienos Sovietų ginkluotųjų pajėgų ir policijos pavergtos kaimyninės rusų tautos. Kiekviena pavergtoji tauta, jų tarpe iskaitant ir lietuvius, davė Brežnevui patį didžiausią ir sunkiausią medalį.

Medalius jam įteikė ne pavergtųjų tautų rinkti atstovai, bet paties Brežnevo paskirti minėtų kraštų komunistų partijų sekretoriai. Lietuvišką medalį jam įteikė Petras Griškevičius, lietuviams paties Brežnevo primestas komunistų partijos sekretorius.

Panašūs sekretoriai jam kabino medalius latvių, estų, gudų, guzinų ir kitų pavergtųjų kraštų vardu. Didžiausią medalį įteikė komunistų pirmiausia pavergtos rusų tautos komunistų partijos sekretorius.

Vėliau sekė Sovietų kariuomenės vadovybės paskirti medaliai. Sovietų maršalas A. Grečka pakėlė kariuomenėje niekad netarnavusio Brežnevo maršalo laipsnį. Brežnevas tapo maršalu ne už mūšius kovos lauke, bet už pajėgumą išlupti iš krašto gyventojų galimai daugiau turtų ir darbo jėgos ginkluotoms pajėgoms sustiprinti. Sovietų Sąjungos gyventojai neturėjo duonos, mėsos, riebalų, drabužių, stogų, bet Sovietų kariai turėjo ginklus, maistą ir drabužius. Brežnevas skriaudė Rusijos gyventojus, kad galėtų sustiprinti karo vadus ir karius. Jie

STASYS KASPARAS

TIE PATYS IR DAR NAUJI SKAUDULIAI

REPORTAŽAS APIE D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS TARYBOS SUVAŽIAVIMĄ

(Tęsinys)

Tačiau apie 1970 metus dalis šio krašto lietuvių sulaužė tą visiną lietuvišką drausmę, nes pradėjo kreiptis į sovietinius konsulatų, užpildinti smulkias anketas, kurios, aišku, atsidurė sovietinio saugumo įstaigose, ir prašytis, kad leistų nuvažiuoti į Lietuvą. Dabar jau nemaža metų, kai į Lietuvą važinėja ne tik eliniai lietuviai, bet ir tie, kurie vadovauja mūsų organizacijoms ar dirba pačiame lietuvių centre Lietuvių Namuose. Reikia taip pat išskirti aiškiai, kad kam duodami leidimai pagyventi Vilniuje tik 5 dienas, o kai kas gauna teisę išbūti Lietuvoje net visą mėnesį ir gyventi ne viešbutyje, bet privačiai ir dar pavadinėti po įvairias Lietuvos vietas. Tokias privilegijas yra gavę kai kurie asmenys, dirbantys Londono centre. Reikia spėti, kad už tokias privilegijas tenka kaip nors atsilyginti. Ar jie yra pasitarnavę, kad gavo leidimus ilgiau pabūti Lietuvoje, gal niekada nesužinosime, gal tik KGB archyvuose išlikę žinios.

Kai kurie jau yra važinėję net po keletą kartų. Naivūs nuvažinę duoda ten "Gimtąjam Kraštui" visokių save kompromituojančių pasikalbėjimų, kurie kenkia ir mūsų kovai. Gudresni gal kitaip pasitarnauja, nes jų pavaržiu nėra "Gimtąjam Kraštui", nors jie ir kasmet ten važinėja. O visi parvažiuoja su užčiaupomis burnomis. Išvažiuoja vadovaujančieji antibolsėvikai, o grįžta tylūs nebyliai. Tas jų pasikeitimas pakankamai suprantamas. Jei jie ir toliau rodytų nepalankumą politinei pa-

sudarę tiek malonumo, kaip vienam nužingsniuoti lėktuvo laipteliais. Bet jis nepajėgė tais laipteliais nusileisti. Dešiniąją ranką jis laikė rankenos, o į kairę ranką buvo įsikibęs Sovietų maršalas Grečka. Jo pareiga buvo padėti buvo reikalingi Sovietų valdžiai gintis nuo savo krašto gyventojų.

Sovietų maršalai, komunistų padedami, pavėgė rusų tautą, pradėjo primesti vergiją kaimyninėms tautoms. Pavėgė Gudiją, Ukrainą, Gruziją, Kaukazo tautas, Sibirą, dalį Suomijos, Lietuvą, Latviją, Estiją, Afganistaną, o dabar siekia visos Lenkijos. Jeigu Brežnevas nebūtų parūpinęs Sovietų ginkluotoms pajėgoms ginklų, drabužių ir maisto, Brežnevo seniai nebūtų Sovietų Sąjungos priešakyje. Jis nebūtų pasiūkęs, jeigu savo užnugaryje nebūtų turėjęs Sovietų maršalų ir kariuomenės vadų.

dėčiai Lietuvoje, tai rizikuotų pakenkti ten gyvenantiems artimiesiems.

Sovietinės įstaigos gana noriai duoda leidimus, nes mato, kad iš tokių važinėjimų turės naudos savo politikai. Juk jiems labai svarbu nutildyti ar sukompromituoti ypač veikėjus. Taip pat jau išleidžiami tautiečiai į Lietuvą ir Britaniją gana ilgoms atostogoms. Pastebėta, kad savo artimuosius atsikvietai taip pat nutildomi ir politiškai sulikviduojami, kaip ir tie, kurie važinėja į Lietuvą.

Tokie reiškiniai rodo mūsų pačių politinę susmukimą. Juk mes, pabėgę iš Lietuvos, vis kartojuome, kad neužmiršime to pusės milijono brolių ir seserų lietuvių, kurie buvo išduoti ar išgabenti į Sibirą ir ten turėjo nežmoniškos sąlygos mirti, taip pat tų 30 tūkstančių, kurie po karo su ginklu rankoje priešinosi sovietiniam okupantui ir žuvo nelygioje kovoje. Mes tada pasidėjome ne tik lūpomis, bet ir širdimis niekada tai neužmiršti. O dabar pasitarnaudami tam pačiam sovietiniam režimui ir prašydami iš jo sau privilegijų ar pasitraukdami iš kovos lauko, išduodame tuos, kurie aukojosi už Lietuvą ir dėl to kentėjo ar žuvo ar net ir šiandien yra persekiojami ir kalinami. Mes gi išėjom liudyti už juos savo ir jų vardu, todėl mes negalime nutilti. Kas nutilo ar pasidavė, tam negali būti vietos stovėti lietuviškos organizacijos priekyje. Toks lietuvių nepriklausomybės kovai nebeįdomingas, greičiau gal kenksmingas.

Mes negalime uždrausti, jei kas važiuoja į Lietuvą ar kvie-

čiasi iš Lietuvos giminei. Savųjų pasilgimas visiems suprantamas. Bet mums turi būti svarbu, kad lietuvių organizacijos būtų politiškai sveikos, ir tik tuo mūsų priklauso, ar tie, kurie jau politiškai susikompromitavę ir toliau vadovaus mūsų organizacijoms ir dirbs lietuvių centre, Lietuvių Namuose, kurie dabar jau gana plačiai vadinami raudonųjų kampelių. Tokį vardą Londono Lietuvių Namai gavo dėl ten dirbančių lietuvių važinėjimo į Lietuvą ir dėl pastoviai teikiamos globos Lietuvių Namuose atvažiuojantiems iš Lietuvos. Taigi nieko nelaukiant reikia padaryti būtiną operaciją, kad išimties vėžys nenumarytų visos mūsų DBLS.

Prieš darant operaciją, lietuviai turėtų pasisakyti ar ir toliau jie norės žiūrėti pro pirštus vadovaujančių asmenų važinėjimą į Lietuvą, kvietimą giminių ir atvažiuojančių asmenų globojimą Lietuvių Namuose. Tokių atveju visiems bus aišku, ką esame prisigynę ir kur mes einame. Kas neužmiršo ir nežada žmirti, dėl ko mes pabėgome iš Lietuvos, tiems tokia padėtis negali būti priimtina. Reikia tiškintis, kad tokių, kurie dar nesu-klupo, yra didžioji dauguma.

Tai jie DBLS suvažiavime turės padaryti operaciją ir nutarti, kas mums negali būti priimtina. DBLS vadovybėje ir Lietuvių Namuose turi dirbti tik tokie asmenys, kurie dar neatsisakė anų žadų ir politiškai nesusi-

kompromitavo.

Kadangi pagal naujus įstatus rezoliucijų projektai turi būti anksto paskelbti, tai čia jau dabar siūloma DBLS suvažiavimui priimti tokį nutarimą:

1. DBLS vadovybė neturi būti renkama ir LNB tarnyboje negali būti laikomi ar samdomi tokie asmenys, kurie važinėja į Lietuvą ar i čia kviečiasi gimines.

V. KUPSTYS,
D.B. Lietuvių Sąjungos Tarybos narys, Manchesterio Lietuvių Namų Vadovybos pirmininkas, Lietuvių Karių Veteranų "Romuvės" Vadovybos narys

— Dantistai nustaė, kad pastutini dešimtmėti plyšiai vaikų dantyse gerokai sumažėjo. Įvedus geresnę priežiūros programą, ateinanči dešimtmėti plyšiai dantyse dar sumažėję.

— Britų vyriausybė įteikė Sovietų ambasadaį griežtą protestą už britų žinių, siunčiamų Lenkijon, nuolatini trukdymą.

— Sirija reikalauja, kad Jungtinės Tautos imtųsi griežtų priemonių prieš Izraelį, pasisavinusį Golan aukštumas.

J. Klauskis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMUS

(Tęsinys)

Šitaip pačių žurnalistų pajuokauta apie savo draugijos nepaprastą susirinkimą, kuriame dalyvavo šymūs svečiai.

Yra ir kitas, sakyčiau dar svarbesnis, kultūrinis įvykis, bet spaudoje neaprašytas. Grįžtame į gegužės mėnesį. Skautų flisterių Sąjunga surengė "Dialogą su Broniu Raila" — tokio pavadinimo kultūrinę popietę, kurioje pristatyta autoriaus neperseniausiai išleistas knygos: "Dialogas su lietuviais" ir "Versmės ir verpetai". Tai buvo ne koks uždaras žurnalistų ar skautų susirinkimas, bet visa visuomenė buvo kviečiama ir kas tik norėjo gegužės 16 d. galėjo atvykti į Tautinius namus, dalyvauti dialogo programoje. Tačiau iki šiol nepasitaikė užtikti spaudoje, kad kuris žurnalistas, ar šiaip tik korespondentas, būtų tą sueigą aprašęs. (Jei kam kiltų klausimas, kodėl ir aš anksčiau apie "dialogą" nerašiau, atsakymas būtų: trūksta laiko. Po darbo žiemos darbovietėje tiek atsirado darbo, jog nuo pavasario iki šiol per vasaros kaitras braižykleje "irbome" "overtime").

NERA DIALOGO KNYGOJE, NEBUVO JO IR PRISTATYME

I Br. Railos knygų pristatymą publikos susirinko, sakytum, nei daug, nei mažai — apie 70. Nemažą publikos dalį sudarė tie losangeliečiai, kurie lanko beveik visus kultūrinius rengimus, nepaisydami nei partinių, nei kitokių išskaičiavimų. Išskirtinai publikoje švitravo skautai ir skautės akademikai, pasipuošę savo organizacijos juostelėmis.

Labai mažai tebuvo tautininkų. Br. Railos santykiai su "Dirvos" laikraščiu yra nutrukę, o tuo pačiu pašliję ir su vietine tautininkų organizacija. Vienas Tautinės S-gos skyriaus vadovas narys buvo publikoje. Jo dalyvavimas, lyg koks diplomatinis ėjimas, pabrėžiamas, jog sąjungos skyrius santykius su Br. R. dar nėra įnuli susukęs.

Br. Raila paslaugiai yra padėjęs daugeliui vietinių meno žmonių. Dalyvavo rinktinės poezijos leidimo komitete, recenzavo muzikines kantas, rašė apie prozą ir poeziją, bei apie kitokius savo kolegų pasireiškimus. Bet tų, kurių ypač Br. Railos paslaugomis pasinaudota, šiame knygos pristatyme nebūta ir nė sveikinimo raštelio neatsiusta. Lyg pagal tą išmintį — tu mums tik tiek reikalingas, kiek naudingas, o su savomis knygomis pats žinokis!

Skelbimuose skelbtąją "dialogo" programą pradėjo skautų flisterių pirmininkas Romas Venskutas, bet jis tuoj vadovavimą perleido A. Zemaitačiui. Buvo dvi paskaitos apie Br. Railos knygas. Paskaitininkai: prof. S. Žymantas ir

Pr. Visvydas. Be to, dar standartinio pavadinimo punktas — mėninė dalis: G. Gustaitė ir A. Zemaitaitis skaitė Br. R. raštų ištraukas.

Programa praėjo kitokioje tvarkoje, negu anksčiau buvusiuose kitų autorių knygų pristatymuose ar premijų laureatų pagerbimuose. Nebuvo iškilmingojo ar garbės prezidiumo, i kuri tokiais atvejais pakviečiamas autorius. Bronys Raila, p. Railienė, kiti jų šeimos nariai ir giminės sėdėjo publikoje. Programos vedėjas net nepakvietė autorių atsistoti, prieš publiką išėiti. Tokioje programos sąrangoje autoriui. Br. Railai nebuvo leista nė žodžio pratariti.

I pačią programos pabaigą vedėjas pranešė, jog prie durų, salės gale, yra stalas su Br. R. knygomis. Kas nori gali nusipirkti. Ten ras ir autorių, kurs norintiems knygoje pasirašys, duos autografa.

Atrodė, kad nevysi sueigos dalyviai buvo tokia tvarka patenkinti, nes oficialiąją dalį baigus ir programos vedėjų kviečiant publiką pasilikti kavutei, iš publikos pasigirdo vienas kitas balsas autorių šaukias. Šauksmas ir teliko šauksmu.

Kalbama, kad programos sudarytojai nusprendė, jog programa ir be autoriaus žodžio pakankamai užima laiko, tad autoriui neleista prabilti, nors sakoma, jog autorius žadėjęs programos neužtešti, vieną ar dvi minutes tepakalbėti. Galima su Br. Railos mintimis ar dėjymais sutikti ar nesutikti, bet niekas neneigia, jog jis moka įdomiai, kaip sakoma, stilingai kalbėti. Tad girdėti teko ir tokią nuomong, jog geriausia "dia-

logo" meninė dalis būtų buvusi paties Br. Railos kalba, o ne tasai i meną pretendavusis jo raštų skaitymas.

Taigi, kai autoriui prabilti neleistina, galima sakyti, jog to skelbimuose masinančio dialogo su Br. Raila nebuvo. Lygiai ir jo knygoje "Dialogas su lietuviais", kaip paskaitininkas S. Žymantas pabrėžė, nėra dialogo, o yra tik autoriaus mintys ir svarstymė.

Gegužės 16 d. Br. Railos knygų losangeliečiams pristatymo popietėje, pirmasis paskaitininkas, kurs ėmėsi nušviesti autoriaus raštų vertę, buvo Stasys Žymantas. Reklaminiuose skelbimuose, kuriais publika buvo kviečiama į šią pramogą, taip pat salėje programos vedėjo jis profesorium tituluotas. Iš profesoriaus daugiau reikalaujama. Nenuostabu, jog po programos paskaitėjimuose teko nugirsti nuomonų — S. Žymantas patoje paskaitos pradžioje nuslydo iš profesoriaus aukštumos, mesdamasis i trumputi Br. Railos raštų ir J. Gliaudos "Agnijos" palyginimą.

Buvo laikai, kai Bronys Raila "Dirvoje" buvo tas viskas — "Atimk iš "Dirvos" Railą, beliks tik griovys, taip rašė losangeliskis juokdarys Dyguldagis, vertindamas Br. Railos poziciją "Dirvoje".

(Bus daugiau)

T Nors ir šėtonas aiškiai pasakė, kad per valgytą už dr. us... vaistus ne eis mirtis, tai, vis tiek, tikrąybė e Adoma Ieva, draug su visa savo ainija, mirė a la teb mi šia. T. J. e. atsirado reikalingas šėtonui ką nors daryti tuo klausimu.

Žinoma, jis nenorėjo ateiti ir persiprašyti už neteisingą apkaltinimą Dievo kaip melagio; todėl jis darė dar kitą pragaistingą žygį įtikindamas žmones, kad tai, kas atrodė lyg mirtis, nebuvo mirtis, bet buvo tik anga į kitokią, aukštesnę ar žemesnę gyvybės formą. O dėl įgintos mirties baimės, kuri slepiasi žmonių širdyse, beveik visa žmonija išsirinko tikėti melu — "Nėra mirties". Taigi šituo dideliu suvedžiojimu didžiulia žmonių buvo įtikinta, kad mirtis esą prietelė, o ne priešas, kaip apie ją pasakysa Biblijoje. — 1 Kor. 15:26.

Kurie domėtos, prašome parašyti atvirlaiški. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Šv. Raštą.

ŠVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60637

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicines directorius
1726 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir antra šėtonai 8-3 val.
Tel.: 562-1717 arba 562-1726

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 43rd STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos tel.: 448-5543

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapumo
lėkų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERANAS. Tel. 925-8062

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Seštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Storijos WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAŽE BRAZDŽIONYS

Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1430 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

V. KAROSAS

Evangelių padėtis lietuvių tautoje

Tema būtų pernelyg komplikuota ir sudėtinga, nes protestantizmas pasaulis, kuriam priklauso Lietuvos evangelikai, yra sudarytas plūralistiniais pagrindais, kuriame pasireiškia daugelis įvairių Bažnyčių su skirtingais samprotais apie Biblijos apreiškimą tiesas ir dar skirtingesniu tautinėmis ar kultūrinėmis tradicijomis.

Protestantizme pasaulyje nuo pat pradžių reikėsi įvairios idėjinės srovės, nuo pat konservatyviausių iki pačių liberaliausių ir net radikalų, kurios tarpusavyje vedė atkaklias kovas. Katalikybės apologetai visuomet primėsdavo protestantizmui "susiskaldymą" ir "pasimetimą", nes nesuranda bendros, jungiančios visų protestantų, tiesos.

Betgi istorija įrodė, kad, nežinint tariamo "susiskaldymo" ir "pasimetimo", protestantiški kraštai iškilo į viso pasaulio vadovaujančias pozicijas. Reformacija, įvykdžiusi dvasinę revoliuciją, padėjo pagrindus iškilti mokslui, technologijai ir demokratijai, kurie visuomet suteikė pirmavimą protestantiškam pasauliui.

Šiandieną bet kuri pasaulio valstybė ar tauta, nors būtų fa-

natiškai nusiteikusi prieš protestantizmą ar patekusi komunistinio valdono, norėdama išspręsti bet kurią problemą savajame krašte, ar pasiryžusi industrializuoti savo kraštą, ar pakelti žemės ūkio našumą, užtikrinti savo krašto žmonių sveikatą, ar bendrai išsivirti naujaisius mokslo ar technologijos laimėjimus, nori ar nenori, turi kreiptis į protestantišką pasaulį. Ieškant sau pagalbos ar sprendimų.

Šios visuotinės tiesos nebuvo pagavusi lietuvių tautą, imtinai su lietuvių evangelikais, kurie netgi vengė save vadinti protestantais. Prieškariniais metais veik visa Europa buvo užgošta stiprių sekuliarinių sąjūdžių, kaip nacionalizmas, iš kurio vėliau išaugo fašizmas ir nacizmas, tipo sąjūdžių, liberalizmas, socializmas ir komunistas, kurie peneigė religijos vaidmenį žmogaus gyvenime, buvo užvaldę Europos, ir, didele dalimi, liksio pasaulio protus.

Atėjęs Antrasis pasaulinis karas, kuriame lemiama ir vadovaujama rolė atiteko anglo-saksų pasauliui, buvo sunaikintos nacizmo ir fašizmo sukurtos galios, atstaciūs Vakarų Europoje demokratines santvarkas, ir Rytų dalyje buvo Sovietų priemesti komunistiniai režimai. Su- byrėjo veik visos kolonijinės imperijos, kurių vietoje susidarė arti šimto naujų nepriklausomų valstybių. Su šiuo epochiniu karu, pakeitusiu viso pasaulio veidą, drauge iškilo protestantiškas pasaulis, tapęs laisvojo vado- vu.

Ivykęs epochinis pervertismas, pirmąsias pažadino protestantizmo ir lietuvių evan- gelikų, bet ne katalikų. Lietu- vių katalikams dar tebesival- davo Šiluvos Marijos mitas ir ji greičiau sukurti "Roma ar Mas- kva" dogma, remiama tokių ka- talikiškų autoritetų kaip prel. M. Krupavičius, prof. A. Ma- cėna ir prof. J. Girnius. Viena- toje vietoje priminti prel. M. Trunavičiaus mėsą atėitės vizi- ja, kuris kaip pothinis ir idėji- nio lietuviškosios katalikybės va- žas, savo išleistoje knygoje "Krikščionišoji demokratija", Stuttgart, 1948 m., taip ją nu- rakė:

"Gyvename tuos laikus, ka- da pasaulis susigrūmė didžiausios jėgos — katalikybė ir raudonasis komunistizmas. Visos kitos jėgos traukiasi iš kovos arenos ir nyksta. Vienas tu milijonų šioj žūbūtinėje ko- voje taip pat turės žūti. Ku- ris? Tai jau priklauso nuo mūsų — krikščionių demok- ratų — valios ir pasiryžimų". (Psl.41).

Panašią katalikišką pasaulė- žiūrą sutvirtino Lietuvos vys- kupų išleistas aplinkraštis: "Lie- tuvos Rymo Katalikų Episkopo- to Didėktvyvos Katalikams", iš- leistas, Romoje 1952 m., kuriame jau aiškiai pasisakoma už Lietuvos atstatymą pilnoje R. Katalikų Bažnyčios kontro- lėje.

(Bus daugiau)

IR TELEFONAS PADARĖ DIDELĘ PAŽANGĄ

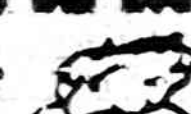
Pirmutinį telefono aparatą yra išradęs 1860 metais P. Reis. Bet tuo telefonu buvo galima klau- sytis tik muzikos garsų. 1874 metais amerikietis Graham Bell sukonstravo tokį telefoną, kad per jį galėjo jau kalbėti ir žmo- nės. Šiandien, panaudojant radi- ją, galima telefonu kalbėti su visais pasaulio kontinentais, už visų okeanų. Galima telefonuoti į namus iš einančio traukinio, net ir automobiliu važiuojant. Kai kur jau įvestas toks telefo- nas, kad besikalbantieji gali sa- ve pamatyti lyg televizoriaus ekrane.

give...

so more will be

HEART

FUND

A. A.

NAPOLEONAS GABRENAS

Gyv. San Marcos, California. Anksčiau gyv.
Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje

Mirė 1982 m. sausio 7 d., sulaukęs 72 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje.

Paliko nuliūdę du sūnus — Charles, jo žmona Juanita, gyv. San Marcos, California, ir John, jo žmona June, gyv. North Myrtle Beach, South Carolina, penki anūkai, penki proanūkai ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Velionis buvo vyras mirusios Bernice ir tėvas mirusio Albert.

Kūnas bus pasarvotas sekmadienį 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago.

Pirmadienį, sausio 11 d., 1 val. popiet bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a.a. Napoleono Gabrenos giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, mairios, anūkai, proanūkai.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SUNUS

GARDEN CITY FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

410 So. 50th Ave. Cicero

tel. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYT

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

VARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

2

(URIMB

KOPLYČIA

ISOSE MIESTO

JALYS

STEPONAS C. LACK IR SUNUS

(LACKAWICZ)

424 WEST 69th STREET

1028 SOUTHWEST HIGHWAY FROM 8th St. to 11th St.

P. J. RIDIKAS

4554 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 1-171

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1000

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3573

GEORGE F. RUDMINAS

2319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YARds 7-1138 - 1139

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1731 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$40.00 per year, \$24.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. In other U.S.A. localities \$40.00 per year, \$22.00 per 6 months, \$12.00 per 3 months. Canada \$45.00 per year. Other countries \$45.00 per year.

15 cents per copy

U.S. and foreign postage included

Chicago ir priemiesčiuose:

1 etams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$8.00

Kitose JAV vietose:

metams \$40.00

pusi metų \$22.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$8.00

kanadoje

metams \$45.00

pusi metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$8.00

zausiuose

metams \$45.00

pusi metų \$24.00

trims mėnesiams \$12.00

vienam mėnesiui \$8.00

nausijos eina kasdien, išskyrus

sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben

drovė, 1731 So. Halsted St. Chicago

60608. Telef. 421-4100

ingus reikia atsiųsti pašte Mon

ordenų kartu su užsakymu.

NAUJIEŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Brežnevo medaliai labai sunkūs

Prieš tris savaites Leonidas Brežnevas minėjo savo 75 metų amžiaus sukaktį. Paminėjome tą faktą gruodžio 19 dieną, kai patys aukščiausiasis Sovietų valdžios pareigūnai jam susegė įvairius medalius ir įteikė pažymėjimus už atliktus pasidarbavimus.

Bet šiandien Ameriką jau pasiekė Sovietų spauda, aprašinėjusi Brežnevo gyvenimą. Joje yra tiek daug pagyrų, liečiančių Brežnevo gyvenimą, kad sunku pro jas praeiti be komentaro.

Brežnevas yra gudriausias ir apdairiausias sovietinės imperijos politikas. Būty naudingiausias, jeigu Brežnevo garbintojai būtų paminėję šias vertingiausias Sovietų politiko savybes. Bet reikalai taip susidėjo, kad Brežnevo 75 metų amžiaus sukaktis tapo didžiausia pažymėjimo ženklų kabinimo diena. Brežnevas mėgo medalius. Jo krūtinė jau buvo padabinta įvairiaisiais pažymėjimo ženklais, bet ši kartą specialiai pasiūtas juodas švarkas gavo tiek daug tų medalių ir žvaigždžių, kad pats sukaktuvininkas vargu pajėgė pastovėti ant kojų.

Spauda praneša, kad visoje Sovietų Sąjungoje nebuvo tokio medalo ir nebuvo tokio pažymėjimo ženklų, kuris Brežnevui nebūtų užkabintas. Tų ženklų buvo tiek daug ir jie tokie sunkūs, kad Brežnevas jau nepajėgė baigti ceremonijų.

Brežnevo kojos jau seniai buvo silpnos. Jos nepajėgė išlaikyti diktatoriaus kūno. Aukšti ir įtakingi Kremliiaus pareigūnai žino, kad Brežnevo kojos silpnos, bet nuo žmonių Brežnevas kojų silpnumą vis slėpdavo. Rusai niekad nematė Brežnevo silpnų kojų. Jie matydavo Brežneva pajėgų. Jie girdėdavo jį valandų valandas skaitantį panegirinius kalbas, jie matydavo jį praleidžiantį praeinančius paradus, bet jie nematydavo svirduliuojančio ir nepajėgiančio atsikelti nuo kėdės.

Gruodžio pradžioje Brežnevas keturioms dienoms buvo atskridęs į Boną, Vakarų Vokietijos sostinę. Brežnevas žinojo, kad vokiečių televizija parodys jį visam kraštui. Brežnevas turėjo progos pasirodyti visai Vokietijai ir Vokietijoj gyvenantiems užsieniečiams. Brežnevas pirmas turėjo lipi iš lėktuvo. Niekas jam nebūtų

Sovietų S-gos Aukščiausiosios tarybos pirm. L. Brežnevas

Brežnevui. Vietoj nužingsniuoti gyvai, Brežnevas leidosi pamauž, keldamas kojas ne pagal muzikos taktą, bet pagal pajėgumą jas iškelti. Brežnevas lipo moliūnėmis kojomis.

Dar blogesnį įspūdį Brežnevas paliko prieš porą metų. Tada jis nepajėgė atsistoti ant kojų. Besėdėdamas prašė Andrei Gromyko, bet nepajėgė. Tada jį ant kojų pastatė kancleris Helmut Schmidt, tuometinis V. Vokietijos kancleris. Vokiečiai visam pasauliui parodė silpnas Brežnevo kojas. Jos nepajėgė pakelti sunkaus svorio.

Dabar pasakojama, kad Brežnevo krūtinė buvo apkabinta tokia didele medalių eile, kad jų svoris Brežnevą pasodino. Jis gavo po vieną medalį iš kiekvienos Sovietų ginkluotųjų pajėgų ir policijos pavergtos kaimyninės rusų tautos. Kiekviena pavergtoji tauta, jų tarpe įskaitant ir lietuvius, davė Brežnevui patį didžiausią ir sunkiausią medalį.

Medalius jam įteikė ne pavergtų tautų rinkti atstovai, bet paties Brežnevo paskirti minėtų kraštų komunistų partijų sekretoriai. Lietuvišką medalį jam įteikė Petras Griškevičius, lietuviams paties Brežnevo primestas komunistų partijos sekretorius.

Panašūs sekretoriai jam kabino medalius latvių, estų, gudų, guzinų ir kitų pavergtų kraštų vardu. Didžiausią mdaelį įteikė komunistų pirmiausia pavergtos rusų tautos komunistų partijos sekretorius.

Vėliau sekė Sovietų kariuomenės vadovybės paskirti medaliai. Sovietų maršalas A. Grečka pakėlė kariuomenėje niekad netarnavusio Brežnevo maršalo laipsnį. Brežnevas tapo maršalu ne už mūšius kovos lauke, bet už pajėgumą išlupti iš krašto gyventojų galimai daugiau turtų ir darbo jėgos ginkluotoms pajėgoms sustiprinti. Sovietų Sąjungos gyventojai neturėjo duonos, mėsos, riebalų, drabužių, stogų, bet Sovietų kariai turėjo ginklus, maistą ir drabužius. Brežnevas skriaudė Rusijos gyventojus, kad galėtų sustiprinti karo vadus ir karius. Jie

STASYS KASPARAS

THE PATYS IR DAR NAUJI SKAUDULIAI

REPORTAŽAS APIE D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS TARYBOS SUVAŽIAVIMĄ

(Tęsinys)

Tačiau apie 1970 metus dalis šio krašto lietuvių sulaužė tą visiną lietuvišką drausmę, nes pradėjo kreiptis į sovietinius konsulatų, užpildinėti smulkias anketas, kurios, aišku, atsiduria sovietinio saugumo įstaigose, ir prašyti, kad leistų nuvažiuoti į Lietuvą. Dabar jau nemaža metų, kai į Lietuvą važinėja ne tik piliniai lietuviai, bet ir tie, kurie vadovauja mūsų organizacijoms ar dirba pačiame lietuvių centre Lietuvių Namuose. Reikia taip pat išskirti aikštę, kad kam duodami leidimai pagyventi Vilniuje tik 5 dienas, o kai kas gauna teisę išbūti Lietuvoje net visą mėnesį ir gyventi ne viešbutyje, bet privačiai ir dar pavaižinėti po įvairias Lietuvos vietas. Tokias privilegijas yra gavę kai kurie asmenys, dirbantį Londono centre. Reikia teigti, kad už tokias privilegijas tenka kaip nors atsilyginti. Ar jie yra pasitarnavę, kad gavo leidimus ilgai pabūti Lietuvoje, gal niekada nesužinojome, gal tik KGB archyvuose išliks žinios.

Kai kurie jau yra važinėję net po keletą kartų. Naivūs nuvažinėję duoda ten "Gimtąjam Kraštui" visokius save kompromituojančius pasakojimus, kurie kenkia ir mūsų kovai. Gudrėni gal kitaip, pasitarnaujia, nes jų pavardžių nėra "Gimtąjame Krašte", nors jie ir kasmet ten važinėja. O visi parvažiuoja su užlaupytomis burnomis. Išvažiuoja vadovaujantieji antilobsevikai, o grįžta tylūs nebyliai. Tas jų pasikeitimas pakankamai suprantamas. Jei jie ir toliau rodytų nepalankumą politinei pa-

dėčiai Lietuvoje, tai rizikuotų pakentti ten gyvenantiems artimiesiems.

Sovietinės įstaigos gana noriai duoda leidimus, nes mato, kad iš tokių važinėjimų turės naudą savo politikai. Juk jiems labai svarbu nutildyti ar sukompromituoti ypač veikėjus. Taip pat jau išleidžiami tautiečiai iš Lietuvos į Britaniją gana ilgoms atostogoms. Pastebėta, kad savo artimuosius atskieviet taip pat nutildomi ir politiškai sulikviduojami, kaip ir tie, kurie važinėja į Lietuvą.

Tokie reiškiniai rodo mūsų pačių politiską susmukimą. Juk mes, pabėgę iš Lietuvos, vis kartojame, kad neužmiršime to pusės milijono brolių ir seserų lietuvių, kurie buvo išžudyti ar išgabenti į Sibirą ir ten turėjo nemoniškosiose sąlygose mirti, taip pat tų 30 tūkstančių, kurie po karo su ginklu rankoje priešinosi sovietiniam okupantui ir žuvo nelygioje kovoje. Mes tada pasidėdome ne tik lūpomis, bet ir širdimis niekada tai neužmiršti.

O dabar pasitarnaudami tam pačiam sovietiniam režimui ir prašydami iš jo sau privilegijų ar pasitraukdami iš kovos lauko, išduodame tuos, kurie aukojosi už Lietuvą ir dėl to kentėjo ar žuvo ar net ir šiandien yra persekiojami ir kalnami. Mes gi išėjome liudyti už juos savo ir jų vardą, todėl mes negalime nutolti. Kas nutolo ar pasidavė, tam negali būti vietos stovėti lietuviškos organizacijos priekyje. Toks lietuvių nepriklausomybės kovai nebeinaudingas, greičiau gal kenksmingas.

Mes negalime uždrausti, jei kas važiuoja į Lietuvą ar kvie-

sudares tiek malonumo, kaip vienam nužingsniuoti lėktuvo laipteliais. Bet jis nepajėgė tais laipteliais nusileisti. Dešiniąją ranką jis laikėsi rankenos, o į kairę ranką buvo įsikibęs Sovietų maršalas Grečka. Jo pareiga buvo padėti buvo reikalingi Sovietų valdžiai gintis nuo savo krašto gyventojų.

Sovietų maršalai, komunistų padedami, pavergė rusų tautą, pradėjo primesti vergiją kaimyninėms tautoms. Pavergė Gudiją, Ukrainą, Grūziją, Kaukazo tautas, Sibirą, dalį Suomijos, Lietuvą, Latviją, Estiją, Afganistaną, o dabar siekia visos Lenkijos. Jeigu Brežnevas nebūtų parūpinęs Sovietų ginkluotoms pajėgoms ginklų, drabužių ir maisto, Brežnevo seniai nebūtų Sovietų Sąjungos priešakyje. Jis nebūtų pasilikęs, jeigu savo užnugaryje nebūtų turėjęs Sovietų maršalų ir kariuomenės vadų.

čiasi iš Lietuvos giminės. Savųjų pasilgimas visiems suprantamas. Bet mums turi būti svarbu, kad lietuvių organizacijos būtų politiškai sveikos, ir tik tuo mūsų priklausys, ar tie, kurie jau politiškai susikompromitavę ir loliai vadovaus mūsų organizacijoms ir dirbs lietuvių centre, Lietuvių Namuose, kurie dabar jau gana plačiai vadinami raudonoju kampeliu. Tokį vardą Londono Lietuvių Namai gavo dėl ten dirbančių lietuvių važinėjimo į Lietuvą ir dėl pastoviai teikiamos globos Lietuvių Namuose atvažiuojantiems iš Lietuvos. Taigi nieko nelaukiant reikia padaryti būtiną operaciją, kad įsimešęs vežys nenuvartintų visos mūsų DBLS.

Prieš darant operaciją, lietuviai turėtų pasisakyti ar ir toliau jie norės žiūrėti pro pirštus vadovaujančių asmenų važinėjimą į Lietuvą, kvietimą giminių ir atvažiuojančių asmenų globojimą Lietuvių Namuose. Tokių atvejų visiems bus aišku, ką esame prisigynę ir kur mes einame. Kas neužmiršo ir nežada žmirti, dėl ko mes pabėgome iš Lietuvos, tiems tokia padėtis negali būti priimtina. Reikia tikėtis, kad tokių, kurie dar nesu-klupo, yra didžioji dauguma.

Tai jie DBLS suvažiavime turės padaryti operaciją ir nutarti, kas mums negali būti priimtina. DBLS vadovybėje ir Lietuvių Namuose turi dirbti tik tokie asmenys, kurie dar neatsisakė anų įžadų ir politiškai nesusikompromitavo.

Kadangi pagal naujus įstatus rezoliucijų projektai turi būti anksto paskelbti, tai čia jau dabar siūloma DBLS suvažiavimui priimti tokį nutarimą:

I DBLS vadovybė neturi būti tenkami ir LNB tarnyboje negali būti laikomi ar sandomi tokie asmenys, kurie važinėja į Lietuvą ar i čia kviečiasi giminės.

V. KUPSTYS,
D.B. Lietuvių Sąjungos Tarybos narys, Manchesterio Lietuvių Namų Valdybos pirmininkas, Lietuvių Karių Veteranų "Romuvės" Valdybos narys

Dantistai nustaė, kad pastutinį dešimtmetį plyšiai vaikų dantyse gerokai sumažėjo. Įvedus geresnę priežiūros programą, ateinančių dešimtmetį plyšiai dantyse dar sumažėję.

Britų vyriausybė įteikė Sovietų ambasadaį griežtą protestą už britų žinių, siunčiamų Lenkijon, nuolatinį trukdymą.

Sirija reikalauja, kad Jungtinės Tautos imtųsi griežtų priemonių prieš Izraelį, pasisavinsų Golan aukštumas.

J. Klausėikis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMUS

(Tęsinys)

Šitai pačių žurnalistų pajuokauta apie savo draugijos nepaprastą susirinkimą, kuriame dalyvavo šymūs svečiai.

Yra ir kitas, sakyčiau dar svarbesnis, kultūrinis įvykis, bet spaudoje neaprašytas. Grįžtame į gegužės mėnesį. Skautų filisterių Sąjunga surengė "Dialogą su Broniu Raila" — tokio pavadinimo kultūrinę popietę, kurioje pristatyta autoriaus neperseniausiai išleistos knygos: "Dialogas su lietuviais" ir "Versmės ir verpetai". Tai buvo ne koks uždaras žurnalistų ar skautų susirinkimas, bet visa visuomenė buvo kviečiama ir kas tik norėjo gegužės 16 d. galėjo atvykti į Tautinius namus, dalyvauti dialogo programoje. Tačiau iki šiol nepasitaikė užtikti spaudoje, kad kuris žurnalistas, ar šiaip tik korespondentas, būtų tą sueigą aprašęs. (Jei kam kiltų klausimas, kodėl ir aš anksčiau apie "dialogą" nerašiau, atsakymas būtų: trūksta laiko. Po nedarbo žiemos darbovietėje tiek atsirado darbo, jog nuo pavasario iki šiol per vasaros kaitras braižykloje "irbome "overtime").

NERA DIALOGO KNYGOJE, NEBUVO JO IR PRISTATYME

I Br. Railos knygų pristatymą publikos susirinko, sakytum, nei daug, nei mažai — apie 70. Nemaža publikos dalį sudarė tie losangeliečiai, kurie lanko beveik visus kultūrinius rengimus, nepaisydami nei partinių, nei kitokių išskaičiavimų. Išskirtinai publikoje svitravo skautai ir skautės akademikai, pasipuošę savo organizacijos juostelėmis.

Labai mažai tebuvo tautininkų. Br. Railos santykiai su "Dirvos" laikraščiu yra nutrukę, o tuo pačiu pašliję ir su vietine tautininkų organizacija. Vienas Tautinės S-gos skyriaus valdybos narys buvo publikoje. Jo dalyvavimas, lyg koks diplomatinis ėjimas, pabrėžiamas, jog sąjungos skyrius santykius su Br. R. dar nėra įnuli susukęs.

Br. Raila paslaugiai yra padėjęs daugeliui vietinių meno žmonių. Dalyvavo rinktinės poezijos leidimo komitete, recenzavo muzikines kantatas, rašė apie prozą ir poeziją, bei apie kitokius savo kolegų pasireiškimus. Bet tų, kurių ypač Br. Railos paslaugomis pasinaudota, šiame knygos pristatyme nebūta ir nė sveikinimo raštelių neatsiūsta. Lyg pagal tą išmintį — tu mums tik tiek reikalingas, kiek naudingas, o su savomis knygomis pats žinokis!

Skelbimuose skelbtąją "dialogo" programą pradėjo skautų filisterių pirmininkas Romas Venskus, bet jis tuoj vadovavimą perleido A. Zemaitaičiui. Buvo dvi paskaitos apie Br. Railos knygas. Paskaitininkai: prof. S. Žymantas ir

Pr. Visvydas. Be, to, dar standartinio pavadinimo punktas — mėninė dalis: G. Gustaitė ir A. Zemaitaitis skaitė Br. R. raštų ištraukas.

Programa praėjo kitokioje tvarkoje, negu anksčiau buvusiuose kitų autorių knygų pristatymuose ar premijų laureatų pagerbimuose. Nebuvo iškilmingojo ar garbės prezidiumo, o kurį tokiais atvejais pakviečiamas autorius. Bronys Raila, p. Railienė, kiti jų šeimos nariai ir giminės sėdėjo publikoje. Programos vedėjas net nepakvietė autorių atsistoti, prieš publiką išėiti. Tokioje programos sarangoje autoriui. Br. Railai nebuvo leista nė žodžio pratariti.

I pačią programos pabaigą vedėjas pranešė, jog prie durų, salės gale, yra stalas su Br. R. knygomis. Kas nori gali nusipirkti. Ten ras ir autorių, kurs norintiems knygoje pasirašys, duos autografa.

Atrodo, kad nevisi sueigos dalyviai buvo tokia tvarka patenkinti, nes oficialiąją dalį baigus ir programos vedėjų kviečiant publiką pasilikti kavutei, iš publikos pasigirdo vienas kitas balsas autorių šaukias. Šauksmas ir teliko šauksmu.

Kalbama, kad programos sudarytojai nusprendė, jog programa ir be autoriaus žodžio pakankamai užima laiką, tad autoriui neleista prabilti, nors sakoma, jog autorius žadėjęs programos neužteisti, vieną ar dvi minutes tepakalbėti. Galima su Br. Railos mintimis ar dėstymais sutikti ar nesutikti, bet niekas neneigia, jog jis moka įdomiai, kaip sakoma, stilingai kalbėti. Tad girdėti teko ir tokią nuomong, jog geriausia "dia-

logo" meninė dalis būtų buvusi paties Br. Railos kalba, o ne tasai į meną pretendavusis jo raštų skaitymas.

Taigi, kai autoriui prabilti neleistina, galima sakyti, jog to skelbimuose masinančio dialogo su Br. Raila nebuvo. Lygiai ir jo knygoje "Dialogas su lietuviais", kaip paskaitininkas S. Žymantas pabrėžė, nėra dialogo, o yra tik autoriaus mintys ir svarstymai.

Gegužės 16 d. Br. Railos knygų losangeliečiams pristatymo popietėje, pirmasis paskaitininkas, kurs ėmėsi nušviesti autoriaus raštų vertę, buvo Stasys Žymantas. Reklaminiuose skelbimuose, kuriais publika buvo kviečiama į šią pramogą, taip pat salėje programos vedėjo jis profesorium tituluotas. Iš profesoriaus daugiau reikalaujama. Nenuostabu, jog po programos pasikabėjimuose teko nugirsti nuomonų — S. Žymantas patioje paskaitos pradžioje nuslydo iš profesoriškos aukštumos, mesdamasis į trumputį Br. Railos raštų ir J. Gliaudos "Agonijos" palyginimą.

Buvo laikai, kai Bronys Raila "Dirvoje" buvo tas viskas — "Atimk iš "Dirvos" Railą, beliks tik griovys, taip rašė losangelieškis juokdarys Dyguldagis, vertindamas Br. Railos poziciją "Dirvoje".

(Bus daugiau)

T Nors ir šėlonas aiškiai pasakė, kad per valgytą už druskaus nea eis mirtis, tai, vis tiek, tikrinybė e Adoma leva, draug su visa savo ainija, mirė arba teb msta. Todė, atsirado reikalingas šėlonui ką nors daryti tuo klėsinu.

Žinoma, jis nenorėjo ateiti ir persiprašyti už nėtėisingą apkal-tinimą Dievo kaipo melagio; todėl jis darė dar kitą pragaštingą žygi įtikindamas žmones, kad tai, kas strodė lyg mirtis, nebuvo miras, bet buvo tik anga į kitokią, aukštesnę ar žemesnę gyvybės formę. O dėl įgimtos mirties baimės, kuri slepiasi žmonių širdyse, beveik visa žmonija išsirinko tikėti melui — "Nėra mirties". Taigi šituo dideliu suvedžiojimu didžiama žmonių buvo įtikinta, kad mirtis esą prielėdė, o ne prieša, kaip apie ją pasakytą Biblijoje. — 1 Kor. 15:26.

Kurie domėtis, prašome parašyti atvirlaiškį. Gausite dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Sv. Raštą.

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60637

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine Director
1926 E. Manhattan Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antra šeštadienį 9-3 val.
Tel.: 563-2757 arba 563-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus
ir "contact lenses".

LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8062

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmalieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
bangos 1430 AM.
St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 11:30 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

V. KAROSAS

Evangelikų padėtis lietuvių tautoje

Tema būtų pernelyg komplikuota ir sudėtinga, nes protestantizmas pasaulis, kuriam priklauso Lietuvos evangelikai, yra sudarytas pluralistinis pagrindais, kuriame pasireiškia daugelis įvairių Bažnyčių su skirtingais samprotais apie Biblijos apreiškimo tiesas ir dar skirtingesnius tautinėjus ar kultūrinėjus tradicijoms.

Protestantiškame pasaulyje nuo pat pradžios reikėsi įvairios idėjinės srovės, nuo pat konservatyviausių iki pačių liberaliausių ir net radikalių, kurios tarpusavyje vedė atkaklias kovas. Katalikybės apologetai visuomet primedavo protestantizmui "susiskaldymą" ir "pasimetimą", nes nesuranda bendros, jungiančios visus protestantus, tiesos.

Betgi istorija įrodė, kad, nežiūrint tariamo "susiskaldymo" ir "pasimetimo", protestantiški kraštai iškilo į viso pasaulio vadovaujančias pozicijas. Reformacija, įvykdžiusi dvasinę revoliuciją, padėjo pagrindus iškilti mokslui, technologijai ir demokratijai, kurie visuomet suteikė pirmąją protestantiškam pasauliui.

Šiandieną bet kuri pasaulio valstybė ar tauta, nors būtų fa-

natiškai nusiteikusi prieš protestantizmą ar patekusi komunistinio valdono, norėdama išspręsti bet kurią problemą savajame krašte, ar pasiryžusi industrializuoti savo kraštą, ar pakelti žemės ūkio našumą, užtikrinti savo krašto žmonių sveikatą, ar bendrai įsisavinti naujausius mokslo ar technologijos laimėjimus, nori ar nenori, turi kreiptis į protestantišką pasaulį, ieškant sau pagalbos ar sprendimų.

Šios visuotinės tiesos nebuvo pagavusi lietuvių tautą, imtinai su lietuvių evangelikais, kurie netgi vengė save vadinti protestantais. Prieškariniais metais veik visa Europa buvo užgošta stiprių sekuliarinių sąjūdžių, kaip nacionalizmas, iš kurio vėliau išaugo fašizmas ir nacizmas, socializmas ir komunizmas, kurie peneigė religijos vaidmenį žmogaus gyvenime, buvo užvaldę Europos, ir, didele dalimi, liksio pasaulio protus.

Atėjęs Antrasis pasaulinis karas, kuriame lemiamą ir vadovaujama rolę atiteko anglosaksų pasauliui, buvo sunaikintos nacizmo ir fašizmo sukurtos galybės, atstaciūs Vakarų Europoje demokratines santvarkas, ir Rytų dalyje buvo Sovietų priimti komunistiniai režimai. Su- byrėjo veik visos kolonijinės imperijos, kurių vietoje susidarė arti šimto naujų nepriklausomų valstybių. Su šiuo epochiniu karu, pakeitusiu viso pasaulio veidą, drauge iškilo protestantiškas pasaulis, tapęs laisvojo vado- vu.

Įvairūs epochiniai perėjimai, pirmąsias pažadino protestan- tizmą ir lietuvių evangeli- kus, bet ne katalikus. Lie- tuvių katalikams per tebesival- "pro šilumos Marijos mitas ir hi prėjų sukurti "Roma ar Mas- kva" dogma, remiama tokių ka- talikiškų autoritetų kaip prel. M. Krupavičius, prof. A. Ma- ceina ir prof. J. Girnius. Verta šioje vietoje priminti prel. M. Krupavičiaus mėsą ateities vizi- ją, kuris kaip poitinis ir idėji- nie lietuviškosios katalikybės va- tas, savo išleistose knygoje "Krikščioniškąjį demokratiją", "Hutgart, 1948 m., taip ją nu- sakė:

"Gyvename tuos laikus, ka- da pasaulis susigrūmė didžiau- sios iėgos — katalikybės ir rau- denastis komunizmas. Visos ki- tos iėgos traukiasi iš kovos arenos ir nyksta. Vienas tų milžinų šioj žūbtinėje ko- voje taip pat turės žūti. Ku- ris? Tai jau priklauso nuo mūsų — krikščionių demok- ratų — valios ir pasiryžimų". (Psl.41).

Panašią katalikišką pasaulė- žiūrą sutvirtino Lietuvos vys- kupų išleistas aplinkraštis: "Lie- tuvos Rymo Katalikų Episkopo- to Didektijos Katalikams", iš- leistas Romoje 1952 m., kuria- me jau aiškiai pasisakoma už Lietuvos atstatymą pilnoje R. Katalikų Bažnyčios kontro- lėje.

(Bus daugiau)

IR TELEFONAS PADARĖ DIDELE PAŽANGĄ

Pirmutinį telefono aparatą yra išradęs 1860 metais P. Reis. Bet tuo telefonu buvo galima klaudyti tik muzikos garsų. 1874 metais amerikietis Graham Bell sukonstravo tokį telefoną, kad per jį galėjo jau kalbėti ir žmo- nės. Šiandien, panaudojant radi- ją, galima telefonu kalbėti su visais pasaulio kontinentais, už visų okeanų. Galima telefonuoti į namus iš einančio traukinio, net ir automobiliu važiuojant. Kai kur jau įvestas toks telefo- nas, kad besikalbantieji gali sa- ve pamatyti lyg televizoriaus ekrane.

give...

DE MORE WITH YOU

HEART

FUND

A. A.

NAPOLEONAS GABRENAS

Gyv. San Marcos, California. Anksciau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje

Mirė 1982 m. sausio 7 d., sulaukęs 72 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: du sūnūs — Charles, jo žmona Juanita, gyv. San Marcos, California, ir John, jo žmona June, gyv. North Myrtle Beach, South Carolina, penki anūkai, penki proanūkai ir kiti giminės draugai bei pažįstami. Velionis buvo vyras miręs Bernice ir tėvas mirusio Albert.

Kūnas bus pasarvotas sekminienę 3 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., Chicago.

Pirmadienį, sausio 11 d., 1 val. popiet bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a.a. Napoleono Gabreno giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviejami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieta:

Sūnūs, marčios, anūkai, proanūkai.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SUNUS

ARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

410 S. 50th Ave. Cicero

tel. 476-2344

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYT

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINE
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

PADĖKA

A. + A.

VERONIKA ROMEIKAITĖ

Mirė 1981 m. gruodžio 3 d., palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse, Chicagoje.

Nuosirdžiai dėkojame visiems, dalyvavusiems šerme- nyse, atsisveikinime su velione ir laidojime, o ypatingai dėkojame giminėms, atvykusiems iš Floridos ir Kanados.

Ypatinga padėka gerb. kan. Vaclovui Zakaraskui už maldas šermeninėje, giliai prasmingą pamokslą ir mišias bažnyčioje, ir už velionės palydėjimą į kapines. Dėkojame sol. G. Mažeikienei už giesmes bažnyčioje.

Dėkojame visiems atsiuntusiems gėles, auksėjusiems mi- šioms ir lietuviškos reikalingas. Dėkojame karslaniams.

O. VAICEKONIENE,

O. MAŽIK,

S. BACIRA

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsėte pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

VARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Sociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

Š

URIMB

KOPLYČIAS

ISOSE MIEST

VALYSB

STEPONAS C. LACK IR SUNUS

(LACKAWICZ)

424 WEST 69th STREET

028 SOUTHWEST HIGHWAY FROM HILLS, IL 60447

P. J. RIDIKAS

4554 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 1-17

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 60th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1000

PETRAS BIELIŪNAS

4343 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 8-3577

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1133 - 1139

REKLAMOS GALIA

Kai Lietuvos lūža nuo parduotuvės sukrautų prekių, tai pramonininkas, norėdamas savo gaminių sėkmingiau parduoti, turi imtis visokių išmanomų priemonių pirkėjų pritraukti. Tų priemonių yra išgalvota didelė gausybė, o sėkmingiausios jų, kai koks nors efektingas sudomina pirkėją ir jį paskatina prekes reikalausti.

Norint parduoti kokį spaudinį ar knygą, neužtenka vien tik pavadinimą skelbti ir spaudinį girti, bet dažnai prisideda vieno ar kitokių būdų ir ką nors neigiamo pašalinti. Net pasakyti, kad knyga neverta nei į rankas imti, kad ji spausdinta, sąkysim, komunistų ar t.p.

Kadangi, kaip iš gyvenimo patirties žinome, — uždraustas vaistas turi pasiskelbimo, tai dažnai, pirkėjui suinteriguoti, šia priemone ir naudojiamasi.

Kaip prisimename, prieš kurį laiką buvo platinamas pamfletas prieš Naujienų redaktorių, anot vieno juokdario eliuoto posmo, "Bevardėje spauslėveje pasikvylė atmušė, parduoda Pamoroje kaip kumpį rūkytą...". O Naujienos tą biznį "patikslino" (samoningai ar ne), kad, girdi, tai komunistų darbas. Tačiau, kai brošiūra jau buvo išspausdinta, prašė, kad ji ne taip jau komunistiškai išvyskų, buvo identiškos halistikos sagutėmis, kaip ir "Laivas" ar kitos iš ten išmanios brošiūros, susėgta.

Nebuvo jokios abejonės, kad pamfletas buvo platinamas pasipelnymui ir sukelimui vaidio, kad Naujienos labai priešinę visai klerikaliskai Lietuvių veiklai.

Dabar vėl kitas reklamos pavizdys. Draugas praeilais metais įsidėjo skelbimų apie vietos tremtinės pergyvenimų knygą. Naujienos įkandin "patikslino", kad knyga okupuotoje Lietuvoje atmušta. (Čia ir vėl uždraustais vaisiais dėsniai paremta reklama.) Tuo ir šias eilutes rašantis "susiviliojo". Nuėjus nusipirko knygą. Lygiai, kaip ir anas pamfletas, knyga parašyta

labai taisyklinga kalba. Autorė aprašo visus savo vargus, patirtus su jos bule kambarį nuotamavusiu a.a. kun. Sugintu, kuris, kol ji nešė visuotinė dvasinė sušalimas, funkcionavo lietuvių visuomenėje, rinkdamas aukas lietuvių gimnazijoms remti. Iš autorės pasakojimų yra labai aišku, kad kunigas pasireiškėdavo kaip dvasinis ligonis, todėl knygos platinimas nėra grįstas vien pasipelnymu, bet atrodo, kad tikslu parodyti jog kunigo Suginto, kaip nuo bažnyčios vyresnybės į privatų gyvenimą atsiskyrusio, nuopelnai nėra verti nei "post-mortem" kurio aukštesnio titulo, nei šventojo aureolės. Knygos išleidimo vieta pažymėta "Vilnius". A. D.

Skaitytojų Balsai

STEBETINAS ĮŽCLUMAS

Susimildami, Nerašykite Laiškų (Draugas, pirmadienis, 1981 m. gruodžio 21 d.).

Esu pensininkas, Naujienų. Draugo ir daugelio kitų lietuvių laikraščių prenumeratorius ir skaitytojas nuo pat atvykimo į šią šalį. Skaitau ir auksu spaudai, o kartais parašau šį tai, bet matome prie ko priėjome, kad jau įsako "Susimildami, nerašykite laiškų".

Arba bent reikia suprasti. Jeigu jau rašote, tai bent nors girkite ir tam prašykite keletą pavizdžių, bet tik savo!

Neklauskite ponios Emilijos Sakadolskienės, kaip Jūs leidžiate tam Soliūni tokias nesąmones rašyti. O, vaikeliai, juk nereikėtų pykti už tiesą. Juk Si-muonio ir kun. Prunskio redagavimo laikais, tikrai tokių "Se-devių" nebūdavo spausdinama. Aš jau norėjau Draugui parašyti, kad kas čia dabar pas jus pasidare, bet dabar ju tikrai nerašysiu ir neklausiu, dar ko gero mane, senį, už durnelį palaikys.

Pensininko ištekliai ir pajamos nėra dideli. Bet taupant, vis tik suspaudi, tai ir aš šiaip, taip sutaučiau šimtinę, nes Kalėdoms reikia Naujienų prenumeratorių užmokėti, o tuos \$55, tai buvau numatęs lygiomis padalinti, nes tiek be Draugo, tiek be Naujienų būtų sunku savo senas dienas leisti. Bet kad jau Drauge rašo, kad mes nepaigėdaujame savo nuomones pareikšti, o tik skaityti ir klausyti, tai va ir aš turiu susiprasti, kad nereikia nė mano aukos. Taigi, mieli naujieniečiai, pasi-laikykite visą šimtinę ir geriau.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti YA 7-9107

Įgamtis patyrimas — sąžiningas darbas Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvio Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 233-9787

• Nemokamas patarimas užskaitant lėktuvų, traukinių, laivų kelio nų (cruses), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda me kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus Sudaroma lėkvičių giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais turistiniais reikais.
• Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietos anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

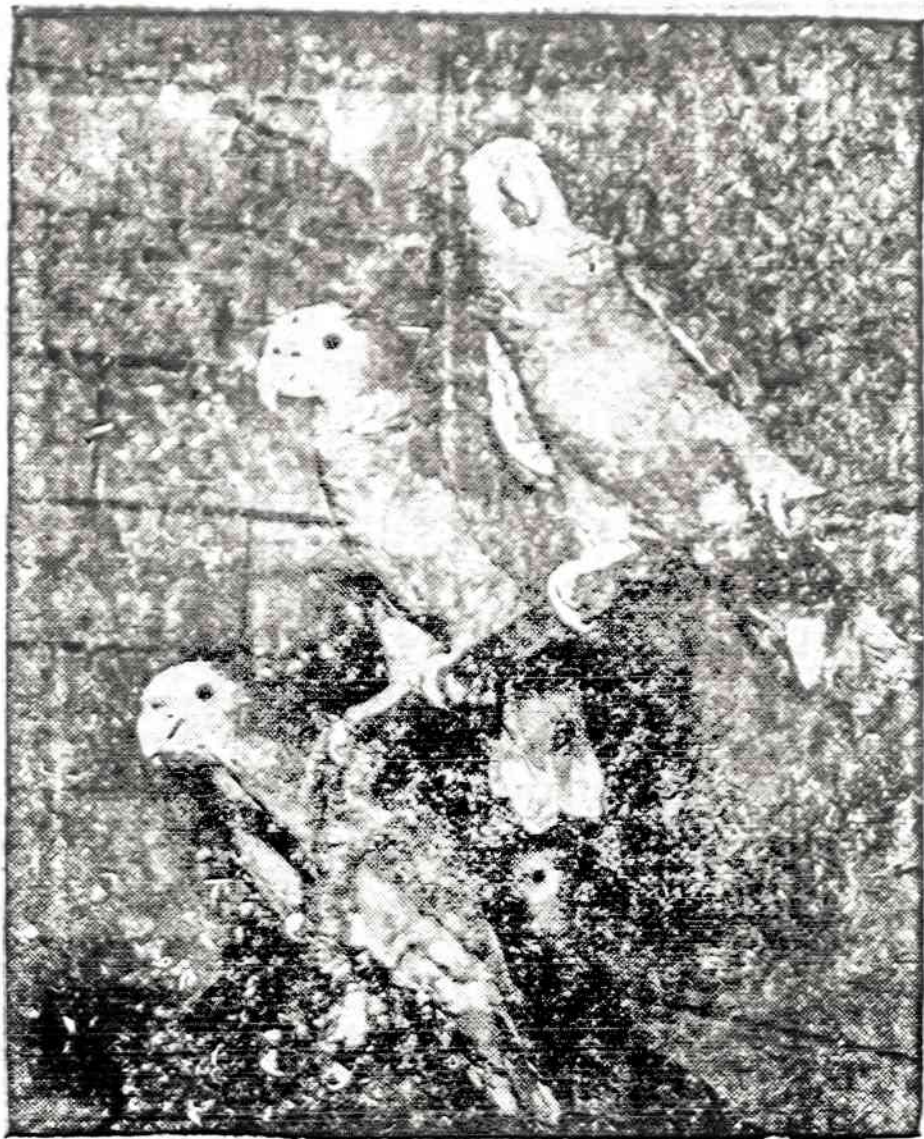
Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

PABALTIO KLAUSIMAS IR JUNG-TINĖS TAUTOS

Amerikos politiniuose sluoksniuose girdėti vis daugiau balsų, raginančių, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės klausimas būtų įtrauktas į Jungtinių Tautų organizacijos dienotvarkę. Savaitraštyje *Human Events* (1981. IX. 7) apie tai pasisakė diplomatas iš Michigano valstijos senatorius Ed Fredricks. Jis klausia, kaip JAV-jos turėtų reaguoti į Sovietų Sąjungos ir jos satelių piktnaudžiavimą Jungtinių Tautų procedūra. "Laikas iškelti čekoslovakijos, Afganistano ir Angolos klausimą", rašo jis. "Jei Sovietų Sąjunga taip uoliai reikalauja nepriklausomybės Porto Rikui, pats laikas pradėti nagrinėti Pabaltijo klausimą". Fredricks tvirtina, kad tarp Pabaltijo valstybių ir Porto Riko galima nuturėti pačią tiksliausią, betarpe paralelę. Senatorius Fredricks

atkreipia savo skaitytojų dėmesį į tai, kad po pirmojo pasaulinio karo Sovietų Rusija "visiems laikams" pripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę. Tačiau 1939-ais metais pasirašytas rusų — vokiečių nepuolimo paktas Pabaltijo valstybes perdavė Sovietų Sąjungai, kuri 1940-tais metais į jas įžygiavo ir pasiglemžė. Fredricks pabrėžia, kad valstybės negalėjo būti mainų ar dovantų objektu, nes jos nėra nei Rusijos, nei Vokietijos nuosavybė. Hitlerio jau seniai nebėra, rašo jis, bet Sovietų Sąjunga tebeturį jo dovana — Pabaltijį.

Fredricks taip pat primena, jog 1040-tais metais Sovietų Sąjunga užgrobus Pabaltijį, tuometinis Amerikos valstybės sekretorius Sumner Welles apgailestavo, kad "samoninkai buvo sunaikinta Pabaltijo valstybių politinė nepriklausomybė ir teitorinis integralumas". Tačiau karo metu ir vėliau sudarytose sutartyse, Jungtinės Amerikos valstybės, kaip ir likusios pasaulio, tekreipė mažai dėmesio į Pabaltijo problemą.

Washingtono anglų kalba leidžiamas ELTOS biuletenis sveikina senatoriaus Fredricks iniciatyvą įvesti Pabaltijo bylą į Jungtines Tautas, bet nesutinka su jo nubrėžta paralele tarp Pabaltijo valstybių ir Porto Riko.

Geroji Naujiena Lietuviams

girdima trumpomis radijo bangomis 16 m.:
LIETUVOJE kiekvieną sekmadienį 9:15 val. ryto,
ČIKAGOJE kiekv. sekmadienį 12:15 val. ryto (naktį),
TORONTE kiekv. sekmadienį 1:15 val. ryto (naktį).

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

TEL: 735-4048

SUSIVILIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 82 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmokėto daugia kaip ASTUNIS MILLONUS dolerių apdraudų savo namams.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, namams patarnauja tik savilpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypaci naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — knugu yra vienoje lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knugu veidėjus jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
287 W. 24th St.
Tel. (212) 542-2218

baltijo valstybių ir Porto Riko. Lituva, Latvija ir Estija — rašo ELTA — yra valstybės, kurių nepriklausomybę laikinai pertraukė Sovietų Sąjungos okupacija; Porto Rikas niekad nebuvo nepriklausomas. Be to, portorikiečiai turi savivaldą, laisvai iširenka savo vyriausybę, ir visuotinės liaudies aplausos būdu pasisakė už "laisvą sąjungą" su Jungtinėmis Amerikos valstybėmis. Tokiu būdu Porto Rikas gali ir apsisukti nuo Amerikos ir pasirinkti visišką nepriklausomybę, Pabaltiečiai gi neturi jokios galimybės laisvai balsuoti ar kitaip išreikšti savo politinę valią. ELTA pabrėžia, kad Pabaltijo valst. klausimas Jungtinėse Tautose reikia kelti ir todėl, kad tuomi būtų atsikirsta Maskvai už nepagristus kaltinimus Amerikai Porto Riko atžvilgiu. Jungtinių Tautų Generalinė Assemblėja jau seniai turėjo svarstyti neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą, nes tuomi Maskva pažeidė Jungtinių Tautų chartą, kuri smerkia tokius veiksmus prieš nepriklausomas valstybes. Vakarų valstybės yra įpareigosios iškelti Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose — moraliniais, teisiniais ir praktiškos politikos sumetimais.

Anot ELTOS, Pabaltijo draugai Vakaruose aiškina, kad įvesti Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą į Jungtinių Tautų dienotvarkę būtų netikslinga. Jungtinių Tautų nariai esą nesusipažinę su Pabaltijo byla ir paprastai vengia užpykdyti galinąją Sovietų Sąjungą. Todėl, sako, jie, rezoliucija už Pabaltijo tautų nepriklausomybę gali nesulaukti pakankamo skaičiaus balsų. ELTA nurodo į rugsėjį Lijoje, Prancūzijoje, pasaulinės rašytojų organizacijos suvažiavime didelę balsų daugumą priimtą rezoliuciją, kuri pasmerkė kultūros slopinimą ir kultūrinių persekiojimą Pabaltijoje. Balsavimą už šią rezoliuciją galima interpretuoti kaip repeticiją panašiai rezoliucijai Jungtinėse Tautose. Ir Jungtinių Tautų nariai gali pasirodyti palankesni Pabaltijo tautos ir geriau su jų padėtimi susipažinę, negu iki šiol buvo manyta, — rašo ELTos biuletenis. (ELTA)

Trumpai

— J. Andriaus sudarytą Lietuvos žemėlapi ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali dau padėti teisininko Prano SULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdovos" išleista knyga su legalistikomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auoterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

KARTI VIENATVE

Kalbasi du draugai:
— Kaip yra nesmagu senti pačiam vienam...
— Bet juk tu jau esi vedęs.
— Taip, bet ji jau paliovė mirties savo gimtadienius per pastuosius dešimt metų.

REAL ESTATE

Manai, Zomė — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RUSIŲ DRAUDIMO AGENTORA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ NAMŲ PARDAVIMAS.
INCOME TAX
INSURANCE NOTARY PUBLIC
Skambinti tel. 436-7878
2951 West 63rd Street

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

• Su \$15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai svariai užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.
(Lithuanian Plaza Ct.)
737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, exomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti į mūsų įstaigą.
Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.
Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.
Virš 500-tai namų pasirinkimų.

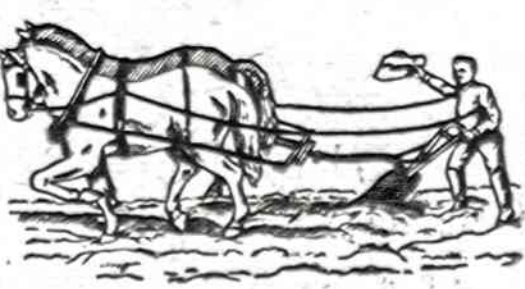
BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road
Tel. 767-0600
D E M E S I O !

RENTING IN GENERAL Nuomos

MARQUETTE PARKE vienam asmeniui ar porai išnuomojamas butas nealkoholikams ir nerūkantiems.
Informacijoms telefonuoti: 776-3727

MARQUETTE PARKE antrame aukšte išnuomojamas butas vyresnio amžiaus žmonėms. Informacijų gausite telefonavę PR 6-9180

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėnu automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreipitis:
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talmon Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5986

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood, Tel. 254-743
Taiso pat daromai vertimai, giminių iškvietimai, plidoni pilietybės prašymai ir kitoki blaival.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642, 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, January 12, 1982

Nr. 7

BRIUSELY SUSIRINKO UŽSIENIO MINISTERIAI

KAIP RAŠYTI LAISKUS POLITIKALINIAMS IR JŲ ŠEIMOMS

Šios instrukcijos remiasi Lietuvių Informacijos Centro ir Lietuvių Moterų Klubų Federacijos, Žmogaus Teisių Komiteto, duomenimis

- 1) Rašyti reguliariai.
- 2) Vengti politinių, antisovietinių pastabų.
- 3) Laiškus reikia numeruoti ir datuoti.
- 4) Padaryti laiško ir vokio fotokopiją.
- 5) Pagal Sovietų pašto taisyklę, laiškus siunčiamus į SSSR, draudžiama dėti pašto ženklus, sovietinius pinigus, magnetofono juosteles, vaistus, vitaminus, krakmolo gumą, siūlus, filmą.
- 6) Laiškus siunsti oro paštu, registruotus: užpildyti atviruką gavimui pakvituoti.
- 7) Jei po 30-ies dienų nei laiškas ar gavimo pakvitavimas negrąžinti, užpildyti blanką J.Nr. 512 ("Inquiry About a Registered Article") pašto įstaigoje. Negavus atsakymo šešioms mėnesiams praėjus po laiško išsiuntimo, užpildyti blanką Nr. 565. Siunčiant gaus \$15.76 pašto čekį: JAV vyriausybė šiuos pinigus atgaus iš USSR.

Lietuvių Informacijos Centras prašo, siųsti jam grąžintus laiškus ir pakvitavimus bei atsakymus į pašto pasiteiravimus — ir tuomet padėti jam dokumentuoti korespondenciją su lietuvių politikais. Taip pat prašoma atsiųsti įdomesnius laiškus.

DEBATAI APIE TAUTINES MAŽUMAS LENKIJOSJE

"Solidarumo" sąjūdis Lenkijoje išjudino tautinių mažumų klausimą; laisvųjų profesijų bei oficialioje spaudoje dažnai pasirodė ir Lietuvos vardas. Ypatingą kontroversiją sukėlė sovietinio plauko "darbo herojus" Albino Spiwakas paslaubos rūgpičio mėnesį įvykusiame lenkų kompartijos centrinio komiteto plenumo. Ten Spiwakas taip kalbėjo: "Prieš 1939-uosius metus Lenkijoje buvo įvairių tautinių tautų (nacijų narodo). Aš turiu galvoje lietuvius, žydus, ukrainiečius ir ypač vokečius. Jų pakako sudaryti universiją "penktąją koloną". Ir ji buvo sudaryta. Buvo šūvių į nugarą ir špionažo, Lenkijos armija tapo disorganizuota. Tikslai buvo tie patys: sudaryti tramplyną įsiveržimui į Sovietų Sąjungą".

Spiwakas pareiškė, kad ir šiandien žmonės su panašiais tikslais nori išnaudoti tautines mažumas. "Bet šiandien", sako jis, "nebėra įvairių tautinių tautų — pirmą sykį Lenkijos istorijoje lenkai viena tauta".

Šis Spiwako pareiškimas susilaukė atkierio ukrainiečių mažu-

mos Lenkijoje savitaisyje Naše Slovo (1981.IX.20), kuris pareiškė, kad Lenkija tebėra daugiatautė valstybė. (Lenkijos šaltinių žiniomis, Lenkijoje dabar yra apie pusę milijono tautinių mažumų.) Išikūrus "Solidarumo" sąjūdžiui, tos mažumos pradėjo drąsiau reikalauti savo teisių. Jų reikalavimus parėmė laisvųjų profesijų savitaisyje Solidarnosc. Šių įvykių poveikyje buvo įsiregistravusi ir lietuvių studentų sąjunga Lenkijoje.

Lenkų šovinizmo alstovas Spiwakas visad buvo su didele pagarba linksnuojama Maskvoje. Kai iš jo primityvumo pradėjo tyčiotis lenkų žurnalistai ir "Solidarumo" nariai, Sovietų spauda, įskaitant ir lietuviškąją, labai tuo pasipiktino. (Elta)

PREZIDENTAS TRUMANAS IŠGELBĖJO DYPKUS

ASHINGTON, D.C. — Istoriškai priėjo išvados, kad prezidentas Trumanas buvo geriausias iš visų paskutinių aštuonių JAV prezidentų.

Jeigu ne, prezidentas Trumanas, tai lietuvių tremtinių Amerikoje nebūtų. Amerikos kariuomenės vadai, vykdydami Jaltos susitarimą, Sovietų piliečius buvo pasiruošę atiduoti rusams. Britai jau pradėjo rusus grąžinti Sovietų kariams.

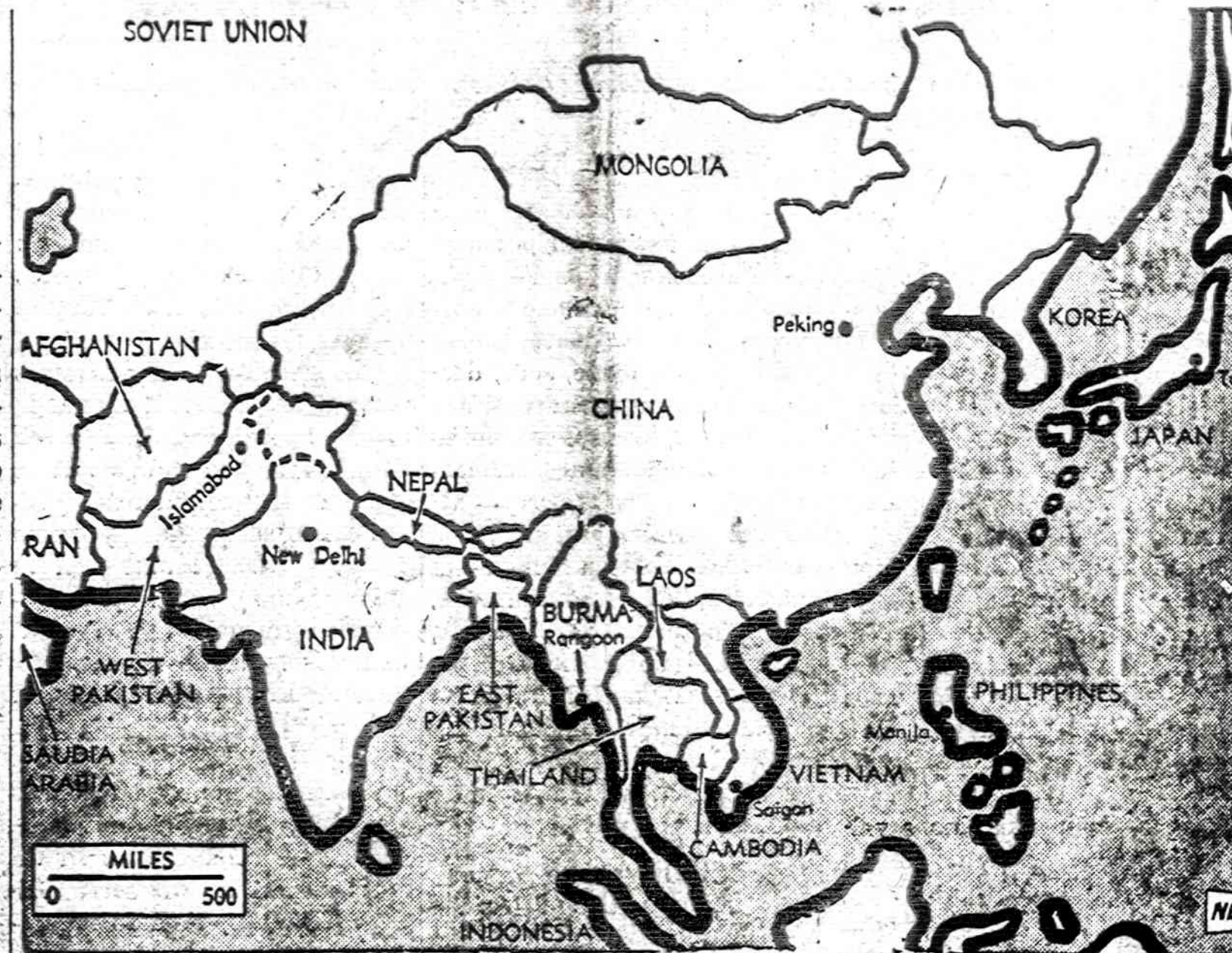
Jeigu ne Trumanas, tai lietuviai, latviai ir estai būtų atiduoti Sovietų militarinei policijai ir išvežti tiesiai į Sibirą, kur buvo išvežti rusai.

Trumanas, su niekuo nepasitaręs ir nekreipdamas dėmesio į britus, telefonu įsakė gen. Eisenhoweriui, sąjungininkų vyriausiam vadui, neleisti rusams rankioti lietuvių ir kitų Rytų Europos tremtinių.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$392.

Sekr. Haig pirmadienį ankino Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių užs. reikalų ministeriams, kodėl prezidentas Reaganas ėmėsi sankcijų prieš Sovietų Sąjungą.

Sovietų kariuomenės vadovybė siunčia daugiau ginkluotų pajėgų į Afganistaną, o Kinija nepatenkinta, kad prez. Reaganas dar duoda atsargines ginklų dalis Taiwanui.

ARKIV. GLEMP PATARIA LENKAMS NEPASIRAŠYTI JOKIOS ISTIKIMYBĖS

POPIEŽIUS SMERKIA NAUJĄ VYRIAUSYBĘ, REIKALAUJANČIA ISTIKIMYBĖS PARASŲ

VARŠUVA, Lenkija. — Arkidijonus. Dabartinė vyriausybė vyskupas Josef Klemp patarė lenkams nepasirašyti jokios istikimybės dabartinę vyriausybę. Vyriausybė jau paleido didoką dalį visai nekaltai suimti Solidarumo unijos veikėjų, bet iš kitų reikalauja pasirašyti, kad jie bus istikimi dabartinę lenkų vyriausybei, neruoš prieš ją streikų ir niekaip nekenks krašto ūkiui.

Arkivysk. Glemp tvirtina, kad dabartinė vyriausybė, veikianti pagal Karių komiteto Lenkijai gelbėti nutarimus, nėra pačių lenkų sudarytoji vyriausybė ir ji neturinti teisų persekioti Lenkijos darbininkų. Solidarumo unijai buvusi vyriausybė leido veikti visame krašte, vyriausybė dabar neturi teisės jos narius persekioti.

Mažai žinoma karių organizacija

Arkivysk. Glemp tvirtina, kad Karių sąjunga Lenkijai gelbėti yra naujai sudaryta organizacija, apie kurią lenkai mažai nežino. Kariai neturėtų teisės reikalauti istikimybės pasirašyti, nes jie patys tokio pasirašymo niekam nėra davę.

Be to, arkivyskupas nurodo, kad prievartinis reikalavimas istikimybės dokumento yra priešingas pagrindinėm žmogaus teisėms. Lenkų vyriausybė pripažino pagrindines žmogaus teises visiems Lenkijos piliečiams. Kariai neturi jokios teisės tas teises iš gyventojų atimti.

Ir popiežius pasisakė prieš parasus

Iš Vatikano ateinančios žinios sako, kad popiežius Jonas Paulius II griežtai pasisakė prieš dabartinės vyriausybės reikalavimą pasirašyti istikimybės liu-

tų bei riebalų. Rusai nori, kad lenkai mokėtų Maskvai už teikiamą paramą.

Leido lenkams kalbėtis telefonais

Kariškoji Lenkijos vyriausybė nuo pirmadienio leido Lenkijos gyventojams naudoti telefono tinklą būtinoms susisiekimo reikals. Nuo gruodžio 12 dienos iki sausio 11 d. visus pasikalbėjimus telefonu kontroliavo telefonų stotyse paslėgti kariai specialistai. Nuo šios dienos ta kontrolė nuimta. Kariai kontroliuoja pasikalbėjimus su užsieniais.

Karo vadovybė yra įsitikinusi, kad pokalbiai telefonu dabartinę lenkų vyriausybę jau nepavojingi.

Vyriausybė rengiasi leisti atidaryti ir lietuvių susisiekimą su užsieniais. Labai didelis lenkų skaičius nori išvažiuoti į užsienį, bet nuo jų atimta ta teisė. Užsienin vykti lenkai neturi pinigų. Paslėgti kariai viską kontroliuoja.

— Šalta oro banga užšaldė ežerus, o vėjas numušė temperatūrą keliasdešimt laipsnių. Sekmadienis buvo pati šalčiausia šioji diena visoje S. Amerikoje.

— Istoriškai priėjo įsitiikimo, kad iš paskutinių aštuonių prezidentų, Trumanas buvo geriausias informuotas ir drąsiausias gynė JAV reikalus.

— Didelis šaltis pavojingas širdininkams. Geriau jiems nešeiti iš namų.

— Chicagoje kilo gaisras dėl blogų elektros laidų. Sudegė 14 namų.

— Izraelio užsispyrėliai tvirtina, kad jie niekad nesitrauks iš Sinajaus kalnų. Jie yra įsitikinę, kad Beginas ateis jiems į pagalbą.

PRAŠO NEDUOTI RUSAMS ŽINIŲ PLIENO VAMZDŽIAMS GAMINTI

VAKARŲ EUROPOS PREKYBOS MINISTERIAI NEKENKS JAV PRITAIKYTI SANKCIJAS SOVIETŲ SĄJUNGAI

BRIUSELIS, Belgija. — Šiandien Briuselyje susirinko posėdžiui Šiaurės Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ministrai apsvaistyti priemones, kaip padėti JAV pritaikyti Sovietų Sąjungai paskelbtas sankcijas.

Briuselyje dalyvauja ministrai apsvaistys, kas daryti su JAV paskelbtomis sankcijomis Sovietų Sąjungai. Žinoma, kad Vokietijos kancleris Amerikoje pareiškė, jog Vakarų Vokietija netaikys sankcijų Sovietų Sąjungai. Vokietiai nori, kad Sovietų Sąjunga pravestų pilno vamzdžių natūralioms dujoms iš šiaurės siųsti į Vakarų Vokietiją. Pasirodo, kad Sovietų Sąjunga gali gaminti plieno vamzdžius, bet ne tokius, kurie tikty natūralioms dujoms siųsti iš šaltų Sibiro rajonų iki Vokietijos. Rusai gamina dujoms vamzdžius, bet jų vamzdžiai nepajėgūs atlaikyti didelio spaudimo. Besitardami dėl sutarties, rusai idėjo paragrafą, kuris reikalauja nurodyti, kokių būdu tie vamzdžiai privalo būti gaminami.

Dujoms stumti vamzdžiai turi būti specialaus plieno, kad jų nepaveiktų šaltis ir karšta temperatūra, kad jie galėtų atlaikyti spaudimą, tas dujas stumiant. Be to, rusai neturi traktorių ir kitų įrankių tiems vamzdžiams tiesti. JAV atsisakė parduoti rusams mašinų storiems plieno vamzdžiams tiesti. Sovietų valdžia neturi tinkamų priemonių tokiems vamzdžiams tiesti. Amerikiečių technika šioje srityje žymiai pralenkia Sovietų atsiekimus, todėl Sovietams be amerikiečių technikos vamzdžių tiesimo darbas ilgiau nusišės ir nebus jau toks sėkmingas.

Šiaurės Atlanto Sąjungos prekybos ministrai pasirašė nekenkti JAV sankcijoms. Atrodo, kad jie turėtų atsisakyti duoti rusams informaciją, kaip tuos didelius vamzdžius gaminti. Prancūzai pasirašė svarsstyti šitą klausimą.

Briuselyje sekretorius Haig pareiškė užsienio reikalų ministrams, kodėl prezidentas Reaganas ant greitųjų ėmė sankcijų prieš Sovietų Sąjungą. Jis turėjo tikslų žinių apie Sovietų valdžios spaudimą į lenkų vyriausybę. Rusai atspausdino

KRAŠTĄ SPAUDĖ DIDŽIAUSIAS SALTIS

CHICAGO, Ill. — Oro pranešimai tvirtina, kad praeitą sekmadienį visą JAV šiaurę ir Kanadą spaudė toks didelis šaltis, kokio niekas iki šio meto neprisimena ir niekad jis nebuvo užregistruotas.

Praeitą sekmadienį Chicago spaudė 26 laipsniai žemiau nulio. Jeigu nebūtų pūtęs smarkus šaltas vėjas, tai 26 dar būtų galima pakęsti, bet kai iš Kanados pūtė nepaprastai šaltas ir stiprus vėjas, jis tą šalį padidino iki 80 laipsnių žemiau nulio. Užteko kelių minučių buvimo tokiaime šiaurame ore, kad sušaltum.

Daugelis peršalo. Nutrauktas susisiekimas, sugedo mašinos, keliai užversti sniegu. Apskaičiuojama, kad šaltis padarė milijoninius nuoslolius, daugelį belauko nuvedė į kapus.

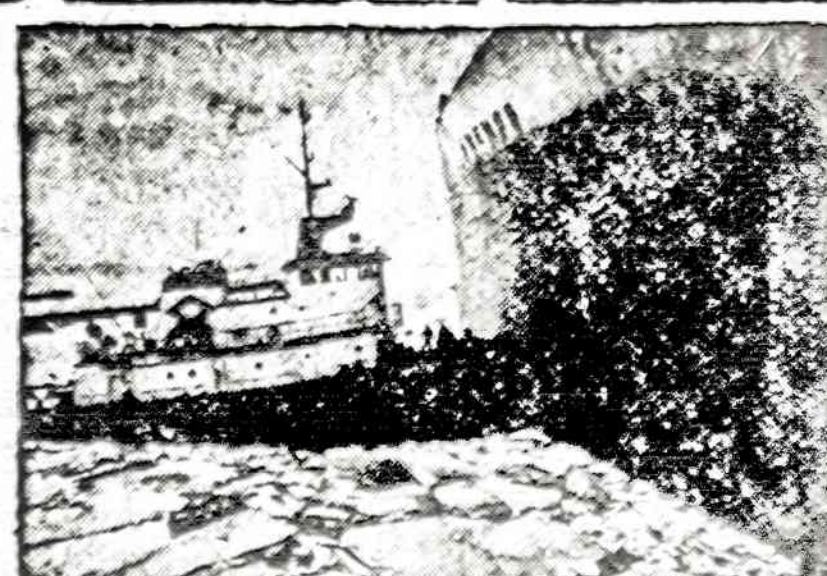
— Chicago burmistrė Jane Byrne įsakė pirmadienį uždaryti visas Chicago pradžios mokyklas dėl didelių šalčių, bet dubantčių administracinį darbą turėjo atleisti.

lenkų vyriausybei pranešimą apie karo stovio paskelbimą ir tuos pranešimus lėktuvais atgabeno į Varšuvą.

Sekretorius Haig turi ir kitų žinių apie Sovietų valdžios spaudimą į premjerą Jaruzelskį bei kelis kitus lenkų kariuomenės generolus.

Šiaurės Atlanto Sąjungos ministrai, išklausę sekretoriaus Haig pranešimą, galės pasisakyti, ką jie planuoja daryti apie sankcijas. Vakarų Europos valstybių ministrai prižadėjo nekliaudyti JAV sankcijoms, bet iki šio meto jie neturėjo tikslų žinių, kodėl JAV ėmėsi sankcijų ne tik prieš Lenkijos vyriausybę, bet ir prieš Sovietų Sąjungą, įsikišusią į Lenkijos vidaus reikalus.

Europos valstybės nelabai noriintis sankcijų prieš Varšuvos pakto valstybes, nes dažniausiai jos pačios nukentė, bet kai Amerika tas sankcijas paskelbė, tai europiečiams labai sunku pasipriešinti amerikiečių taikomoms sankcijoms.

Ledlaužis laužo ledus, kad didysis transporto laivas galėtų išvažiuoti į laisvąją šiaurės jūrą.

KALENDORĖLIS

Sausio 12: Benediktas, Šviesė, Gludė, Abaris, Sklodė, Langynas.

Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:41. Oras šaltas, gali angti.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

IONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NAUJŲ METŲ LINKĖJIMAI

Visi pasistenkime Naujais metais atsinaujinti sveikatos reikaluose, kitaip mums šie metai bus dar didesnio sergamumo laikas.

(Mediciniškas raginimas)

PENSININKAMS. Pagyvenęs žmogus mažiau orientuojasi sveikatos reikaluose. Todėl pensininkams šioje srityje reikia gerokai pasipaušti. Pensininkas žymiai mažiau už jauną suprantą savo ligą ir menkiau priima gydytojo nurodymus, kaip gydytis vaistais. Todėl svarbu, kad pensininko šeima talkintų pagyvenusiam žmogui. Kai nėra šeimos narių, turi parapijos, lietuviškos organizacijos ir visi žmoniški artimieji bei kaimynai atėti talkon nesiorientuojančiam saviškiui. Kai jau pensininkas ima visai į laukus eiti, kai jis darosi nesukalbamas, tokį prisieina išsiųsti į prieglaudą. O visi žinom, kaip ten nemalonius gyvenimas. Ten nėra gėtinai personalo. Ten vaistais migdo. Ten menka mityba. Ten labai nuobodu mūšikams, nes nėra su kuo pasikalbėti, nėra galimybės lietuviškai pamaldų išklausti.

Pensininkai reikalauja dėmesio į gydytojų paaiškinimus apie vaistų ėmimą, apie vaistus bei užsilaikymą. Tada jie skundžiasi, kad niekas jiems nepasakė, kas jiems yra. O dėl vaistų ėmimo, tai nuolat klausia, kaip juos iunti. Jie dažnai vaistus sumaišo, dozes sukeičia. Pagaliau, visa neįima, kai kas nors negero atsitinka. Žodžiu, medicinos pažanga pensininkui mažai ką gelbsti, nes jis nepajėgia ja pasinaudoti.

Todėl dabar visi pensininkai imkime taisyti savo atmintį ir

bendrai visą sveikatą. Tada ilgiau užsilaikys mums atmintis. Tada ir medicinos pažanga bus mums naudingesnė.

Svarbiausiu reikalu laikykime sklerozės atitolinimą. Ji suteikia pensininkui širdies atakas, paralyžius, nepanešimą kojų ir užsimerimą. Pradėkime mažiau valgyti gyvulinių riebalų. Pensininkų žmonos ir visos virėjos daukiltės riebias sriubas virtuos. Kaulų buljono niekada nevirkite ir jo tokio nevalgykite. Apiešikite be įvairiausių dešrų. Nevalgykite vidaus organų. Naudokite augalinę alyvą. Be sviesto, be margarino, be įvairiausių taukų. Taukuose tirpsta vitaminai A, D ir E. Juos priediniai naudokime, mažiau riebalų naudodami.

Priediniai A vitaminą gauname, po tris morkas kasdien suvalgydami. Nesvarbu kokio pavaldalo morkas valgysite: tarkuotą, virtą, žalią — visvien vitamino A gausi pakankamai. Jis saugos glevinės vėsime kūne, tuo pačiu mažins vėžio gavimo pavojų.

Vitamino D gauname be recepto iš vaistinės (vadinasi Cod liver oil). Po vieną kapsulę kas antrą dieną per visą žiemą. Vasaros metu eisime saulės ir ji dojoje pagamins vitamino A.

Vitamino E priediniai prisieina nusipirkti irgi be recepto. Po vieną kapsulę (400 vienetų stiprumo) kasdien priimkime.

Vaisių-daržovių ir jų sunkių kuo daugiausia naudokime. Vita-

mino C tabletes po 500 mg. bent mažiausiai po tris per dieną priimkime.

Valgykime lieso pieno gaminius (rūgų pieną kasdien bent po truputį naudokime). Lieso pieno sūrius be druskos valgykime. Saldaus 1 ar 2% pieno mažiausiai po kvartą kasdien išgerkime.

Iš mūsų naudokime kalakuto kojas (išpardavime nusipirkiame). Virkime iš jų kojų sriubą ir, taukus (kai atsals) nugraibę, buljono bent po kvartą kasdien sunaudokime. Įvairių kruopų galime į tą sriubą prisidėti.

Iš duonų tik juoda PLYTA naudokime. Bedanciai pensininkai tokia nusipirke riekutėmis dekitė į garus kokiai dvidešimčiai minučių. Ji suminkštės, netrupės ir kiekvienam pensininkui bus įmanu tokią duoną valgyti. Pradėkite virti vandenį (ne daug jo ten) plaikame inde. Į jį padėkite apverstą stiklinę ir ant jos duoną. Tada visą tą duoną apvokite platesniu indu. Garai suminkštins duoną.

Juodos duonos vartojimas suteiks pensininkui pakankamai selenų — jos reikalingos normaliam žarnų judėjimui. Be to, selenas saugos pensininką nuo hemorojaus, nuo storosios žar-

nos vėžio ir kišenėlių (diverticulosis).

VISIEMS MŪŠIKAMS

Judėjimas yra sveikatos išsigimimas. Visi, įskaitant ir pensininkus, darbuokimės pagal jėgas. Jokiu būdu nesėdėkime prie kompiuterio, prie buteliuko bei stikluoko. Lauke, namie, darže, sode, darželyje mūsų laikas turi būti dirbant, judant, krutant praleidžiamas. Nepasiduokime nežinančioms ką kalba ir ką daro — atkalbantiems nuo judėjimo, nuo darbavimosi. Atsiminkite nesugriūnamą tiesą, kad išmintingi, talentingi žmonės dirba, kuria, o kitokie — dirbančius kritikuoja, "mokina" kaip dirbti, patys ne plauko nepajudindami darbu. Tai ligotų mūšikų elgsena. Su tokiais ne vienas iš mūsų nepakeliui.

Nė vienas nepirkime per televiziją siūlomų vaistų. Jei vaistų reikia, jų išsigysime gydytojo patarti. Be reikalo jokio vaisto ne naudokime. Kiekvienas vaistas gali sukelti išjautinimą (aler-giją).

Nė vienas nevertokime vaistų svorio numetimui. Nepildykime visokių dietų suplonėjimui. Vis tai pelnagaudžių darbas. Nesiduokime jų suvedžiojami.

Niekada nenaudokime daug valgomoios druskos. Ypač pakeltą kraujospūdį turintieji apsieikime visai be druskos ir sūraus valgio. Visi krautuose gaunami konservai yra druskos kupini. Jų iš tolo venkime. Virkime lietuviškų būdų sriubas, visai mažai druskos vartodami. Geriausiai bus, kad mes įprasi-me visai be druskų valgi gamintis ir valgyti. Dirbtiną druską gali naudoti pradžioje, atprantant nuo druskos.

Siame krašte maistas yra labai sūrus. Tai nuodas kūnui. Jau dabar pratinkimės be jo apsieiti.

Venkime balto cukraus. Jo vietoje naudokime medų ar rudą cukrų nedidelius kiekius. Jokiu saldumynų nenaudokime. Be pyragaičių apsieikime. Juose sužadamas blogiausias maistas. Gomurui gardu, o sveikatai kar-tu. O be sveikatos kiekvienam yra liūdnas gyvenimas.

Siandien sukiškite į pečių vi-as tas virimo knygas, kur pa-tariama valgius gamintis su sviestu, lašiniukais, taukais, cukrum, tryniais. Kartą ant visų-dos lietuvis turi tapti sau žmo-

gumi ir pradėti džiaugtis tvirta sveikata.

Visi apsieikime be rūkalų, be svaigalų, be riebaus ir gausaus maisto. Suėjimuose naudokime tik sveikus maisto gaminius: vaisius, daržoves ir jų sunkas įvairiausias pavidalais. Varskės pyragas, pyragaičiai, o taip pat ir vaisių tegul puosia kiekvienos šeimininkės stalą. Vaisių-uogų arbata tegul gerina mūsų sveikatą. Gana, juk, mums rudens lapais kristi nuo sklerozės gili-ties dalgio dar pacioje gyvenimo vasaroje. Gana mums vienų tų atsisveikinimų, vienų tų pasigrau-denimų: lietuvis turi sulaukti nuokosio obuolio likimo — ir tik tada kristi į Tveręjo krepšį.

DVASIŠKIAMS

Silpnumas, mums laikomas stiprumu, galų gale mus praei-žo. Taip dabar dedasi su tū-lais maldininkais. Jie serga DE-LIUZIJS liga, visai to nežino-dami. Deluzija yra neteisingas nusiteikimas, n e p asiduodantis atitaisyti sveikatai protaujant, (sitikina tūlas dvasiškis ir niekus, ir jokiū būdu tu jo neatversi iš-tos neteisybės, sveikatai protau-damas. Jis nepasiduos sveiko proto įtakai. Jis ligoje — deli-uzijoje pasiliks tol, kol ta liga sirgs.

Pasaulyje yra kelios pagrin-dinės religijos: Budizmas, Izraelitai, Krikščionys, Islamo sekė-jai. Pagaliau yra ATEISTAI — bedieviai. Visi jų nusiteikimai priklauso nuo mažens įkalto vienokio ar kitokio tikėjimo. Kol jie laikosi žmoniškumo pa-grindų, visi tokie žmonės yra savo vietoje. Tu gali eiti tar-nauti žmonėms vienai ar kitaip sau Dievą persistatydami. Tik tu neturi artimui kenkti, jo iš-naudoti. Net netikintis į Dievą žmoniškas asmuo yra lygiai ver-tingas, kaip ir tikintis.

Vargas prasideda tada, kai nuo bet kurios minėtos religi-jos, ypač mūsų tarpe nuo krikš-čionybės atkritęs ATSKALCŪ-NAS, kurį čia vadinu KULTIS-TU, ima niekus išsigalvoti, juos skelbti ir lengvatikius į tokius į tokius niekus viljoti. Jis taip elgiasi sirgdamas DELIUZIJA (delusion). Sakykim, toks kul-tistas ima įtikinėti žmones, kad nereikia GERŲ darbų žmogui idant apturėtų laimę. Jis, sirg-damas, mano esąs sveiku. Jis ti-kisi be gerų darbų ko nors gero susilaukti. Tinginiams toks pa-tinka, jie šliejasi prie jo.

KŪČIOS VASARIO 16 GIMNAZIJOS

(Tęsinys)

Neteko ilgai laukti ir Kalėdų senelio, po kurio kauke ir puoš-niais drabužiais slėpėsi buvęs Vasario 16 gimnazijos mokinys Algis Vitkus iš 8591 LS lietuvių kuopos Schwetzingene. Tą vaid-menį jis vaidina jau keleri me-tai. Šįmet sakėsi atvykstąs iš erdvų. Apie šią gimnaziją ga-vęs gerų informacijų Saturne, bet iš Menulio amerikiečiai jį iš-praše, matyt, palaikę šnipu. Nors ir iš tokių tolybių atkelia-vo, bet žinių apie mūsų mokykl-ą nestokojo, visus užkabino — vienus švelnesniu ir samojingės-ny, kitus šiurkštesniu ir ma-žiau limpančiu žodžiu. Gal dėl to ir klausytojų reakcija šįmet nebuvo tokia gyva ir triukšmin-ga, kaip kitais metais. Baigda-mas pranešė, kad Schwetzinge-no LB vyrų būrelis padovanojo berniukų bendrabučiu televizij-os anteną, o mergaitėms — siu-vamą mašiną. Vėliau paaiškėjo, kad dovana buvo didesnė. Mergaičių bendrabutis gavo brangų spalvotą televizorių (berniukų bendrabutis tokį jau turi). Juo lyus pakeistas buv. šios gimnazi-jos mokinės Lenos Valaitytės prieš šešerius metus padovano-tas ir jau alsitarnavęs irgi spal-votas televizorius. Dovanotojų

Čia ir prasideda visas vargas toms mums, kurios patenka į kultisto tinklą. Jos esti pinig-niai išnaudojamos. Savo turta kultistui palieka. Dirba idant daugiau mūsų į jo tinklą suvi-lioja. Tik kai prieina liepto ga-lia, tada suviliotasis žmogus pa-mato, kurio būdai jis buvo pa-tekęs.

Jau normalus vaikas žino, kad be gerų darbų žmogus niekur n e žingsnio į geresnį, laimingesnį gyvenimą negali žengti. Net re-ligijos atstovai primygtinai nu-rodą, kad be gerų darbų tikėj-i-mas yra miręs. Bet tas neliecia kultisto, sergancio deluzija. Sveiko proto pajėgumu tu jo ne-pakreipsi sveiko galvojimo pu-sėn. Jis pats serga ir kitus sirg-dina.

Todėl šiais metais atbuskime iš snaudulio visi mūšikai: tiek dvasiškiai, tiek pasauliečiai, pra-dėkime Dievą garbinti gerais darbais, o ne liežuviu raumeni-mis. Gi kultisto pinklės sužlugs tik tada, kai mes savo žaliukus BALFui, Lietuvos Dukterims bei Skautams ar Fondams at-i-duosime ir savo silpnėjimį bro-li visu pajėgumu remti pradėsime. Tenetepa lietuvių bendruomenės nė vienas lietuvis savo palaik-y-mu bet kokio kultisto. Mat, toks jo palaikymas prilygsta baisios ligos — DELIUZIJS platinimui. Gana mums visiems tokių niekų!

Pasiskaityti: C. S. Bluemel, M.D. Psychiatry and Common Sense, The Macmillan Co.

būreliui Schwetzingene vauja Lenos brolis Vilius Valai-tis, pinigų tvarko Jonas Vitkus.

Po visų išėjimų, pamokymų, pabarimų ir pagyrimų, Kalėdų senis išdalino krepšius su dova-nomis: vaisiais, šokoladu, sal-dainiais, sausainiais, kalendorė-liais.

Paskutinis žodis priklausė šventės šeimininkui kun. Fr. Skėriui. Jis dėkojo visiems Kū-čių programos ruošėjams ir at-likėjams — vaidintojams, dekla-matoriams, giesmininkams, kal-bėtojams, Onai Kavaliūnienei už eglutės papuošimą, Eug. Lucie-nei ir virėjom už skanius val-gius, Helm. Giesei ir Ign. Švedui už scenos vaidinimų pastatymą ir kitiems talkininkams.

Šventė pareikalavo daug lėšų. Iš anksto buvo kreiptasi į tau-tiečių, prašant aukų. Daugelis atsiliepė. Dū stambiausi auk-tojai — Bronius Magdušauskas iš Schwetzingeno ir med. dr. K. bei R. Ašokliai iš Ulmeno — pa-klojo po tūkstantinę.

Schwetzingeno (8591 LS) ir Darmstadto (2040 LS) lietuvių kuopų vyrai įteikė po 300 DM. Dosnūs buvo ir mokinių tėve-liai. Dėkojo visiems, pinigine parama prisidėjusiems prie šios šventės suruošimo. Linkėjo gero kelių, palaimintų švenčių ir lai-mingų Naujųjų Metų.

Kai jaukioje gimnazijos val-gykoje buvo linksmi švenčia-mos Kūčios, laukė smarkiai sni-go ir šalo. Išėję lauką įvažiuoti namo, svečiai rado savo auto-mobilius užpustytus. Iš toliau abyskės iškėjo pastogės vietoje pernakvoti, nes radijo, prane-sinėjo apie netvarkingą kelią. Kai kurie mokiniai vis dar laukė Kūčias žadėjusių at-vykti savo tėv. Jie buvo pakelti įstrigę ir pasirodė tik po vidur-nakčio.

Nepaisant blogo oro, nė vie-nam iš apie 130 šventės daly-vių jokios didesnės nelaimės ne-atstiko. Visi buvo patenkinti galėję paskidžiauti jau tradicija (apusiomis Vasario 16 gimnazi-jos Kūčiomis, susitikti su savo draugais bei pažįstamais, pasi-keisti šventiniais sveiktiniais ir linkėjimais.

Į kalėdines iškilmes gimnazi-joje atkreipė dėmesį ir vokiečių spauda. Kūčių meninę programą pilies salėje stebėjo ir fotogra-favo "Lampertheimer Zeitung" foto reporteris. Tame dienraš-tyje dar prieš Kalėdas pasirodė šventės Vasario 16 gimnazijoje trumpas aprašymas, papuoštas nuotrauka.

J. L.

LIETUVIŠKA PATARLE

Senas žmogus pasakoja, ką jis padarė.

Suaugęs žmogus pasakoja, ką jis daro.

Jaunas žmogus pasakoja, ką jis padarys.

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 4% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Bonds are redeemable if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

DETROITO NAUJIENOS

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Vasario 16-sios minėjimas jau ne už kalnų. Ši mums lietuviams brangi šventė įvyks vasario 14 d. (sektadienį) su pamažomis 10:30 val. visose lietuvių parapijų šventovėse: Dievo Apvaizdos, Šv. Antano ir Šv. Petro. Pagrindinis kalbėtojas lietuvis Algis Kasiulaitis, iš Klevlando. Angliškai kalbės kongresmanas John D. Dingel, iš Michigano. Vėliava prie miesto Rotušės bus iškeliama vasario 16-tą dieną (antradienį, 8:45 ryte), o Dievo Apvaizdos parapijos kieme — 9:30 val. ryte.

Vėliavų pakėlimui ir nuleidimui vadovaus švyturio ir St. Butkaus kuopų vadovybės. Mėninę dalį atlikti yra pakviesti: solistė Danutė Petronienė ir tautinių šokių vienetas "Audinys". Aukos bus renkamos. Amerikos Lietuvių Tarybai. Jų rinkimą organizuos Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos reikalų vedėjas Antanas Sukauskas ir valdybos narė Eugenija Bulotienė su būriu talkininkų, kurių pavarės bus paskelbtos sekanti karta.

Vasario 16-sios šventės minėjimo metu bus apdovanoti Ziburio ir Aušros lituanistinių mokyklų 10 mokinių, kuriuos atkins mokyklų mokytojų komitėjai. Šventės, detali programa bus paskelbta spaudoje ir per radijo valandas.

ŠVYTURIO JŪRŲ ŠAULIŲ BENDROS KŪČIOS

Bendros Kūčios įvyko Šv. Antano parapijos salėje gruodžio 24 d. Atsilankę gražūs būrys, virš 50 šaulių ir svečių. Kūčias pradėjo ir žodį tarė kuopos pirm. Bronius Valiukėnas; eglutė uždegė šaulys J. Kunčus; malda sukalbėjo kun. Kazimieras Stumaitis. Kūčių diena pritaikinta eilėraščių pėdeklavimui jauniuolia šaulė Vilija Telicėnaitė. Žodį tarė parapijos komiteto auklėtinė J. Kinčus ir Lietuvos Vyčių pirmininkė Gražina Vaskelytė. Šaulių moterų vadovė Angelė Bukšienė, visiems prisidėjusioms prie paruošimo stalo ir svečiams už atsilankimą tarė padėkos žodį.

Kūčias reikia skaityti labai gerai pavykusiomis.

A. A. J. TAMOŠIŪNO 3-JŲ METŲ MIRTIES MINĖJIMAS

Šią trijų metų sukakties progą, sausio 3 d. Šv. Antano parapijos bažnyčioje už J. Tamošiūno velę buvo atlaikytos Šv. Mišios. Po pamaldų, vėlonio

Juozas globėjai — St. Kaunelienė ir T. Tamošiūnas visus dalyvavusius pavalėmė užkandžiais ir kavute.

V. Tamošiūnas pristatė St. Kaunelienę, kuri plačiai apibūdino vėlonio nuotaiką, kiek ji pažino. Klebonas kun. A. Babonas prieš vaites sukalbėjo maldą.

Kadangi J. Tamošiūnas labai gerai pažinojo kaip bendramintis, norėčiau kai ką iš jo gyvenimo paryškinti. Atvirai kalbant, ji pažinojo nuo 1954 m., kaip sandarietį ir ne eilini, bet kaip tos organizacijos organizatorių ir stambesnių aukomis Sandra paremianį.

Vėlonis buvo tik sandarietis. Jei ji kas nors iršė į bet kurį klubą ar draugiją, tai tik kaip aukotoja. Bendrai paėmus, jis nesijungdavo į jokių organizacinių darbų. Beveik visi sandaričiai priklausė Susivienijimui, bet vėlonis kažkodėl, nepriklausė. Sandaros susirinkimai vykdavo tuoj po Susivienijimo susirinkimo ar posėdžio. J. Tamošiūnas atvykęs anksčiau, sėdavo užpakalinės salės gale ir laukdavo, kol pasibaigs SLA susirinkimas. Pasibaigus susirinkimui, skirdavo auką Sandrai paremti. J. Tamošiūnas pareikšdavo susirinkimui, kad jis jau pasiuntęs savo šimtinę į centrą. Taip jis darydavo kas metai.

Jis buvo duosnus aukotojas ir kitoms institucijoms. Kadangi esu Wayne State Universiteto Lietuvių kambario kasininkas, J. Tamošiūnas, dar būdamas gyvas, aukojė minimali institucijai tūkstantį dol., Lietuvių namų įsigijimui — 100 dol.

J. Tamošiūnas mirė sulaukęs 94 metų. Kaip ir daugelis, sulaukęs gilių senatvės praranda regėjimą ir automobilio vairuoti negali. Vaziuojant autobusui, jam tekdavo ilgai stovėti ir laukti, o žiemos metu labai sušaldavo. Vieną kartą į susirinkimą neatvažiavo. Kitą dieną skundėsi, kad juodukai partrenkė ant žemės, sumušė ir atėmė pinigų. Grįžtant į namus, mes — vienas bei kitas ji parveždavome.

J. Tamošiūnas buvo turtingas žmogus. Kiek teko girdėti, jis pats net nežinojo, kiek jis turi pinigų. Kiek žinoma iš jo pasakojimo, pardavo stakus, lošdavo palikimais. Po jo mirties, turto globėjai — St. Kaunelienė ir V. Tamošiūnas, pagal vėlonio valią, Wayne State Universitetui Detroito paskyrė 40,000 dol., BALFui — 50,000 dol. o Sandrai, kurią vėlonis labiausiai my-

Dail. Mikalojus Ivanauskas

"Vilniaus Vizija"

V. PRČSAS

VARDAN TEISYBĖS

(Tęsinys)

Prof. dr. F. Tetzeris ("Die Slaven in Deutschland", Braunschweig, 1902, psl. 28), apibendrinamas savo ilgų metų tyrinėjimų

lėjo, berods, tik 500 dol. Kitoms organizacijoms bei klubams jis paskyrė po kelesdešimt tūkstančių dolerių.

Vėlonis buvo ramaus būdo, kalbėdavo iš lėto, aukšto ūgio, tiesaus, pailgo veido, be ūsų ir barzdos, švariai nusiskutęs. Detroito giminių neturėjo. Kada vėlonis J. Tamošiūnas mirė, globėjai prašė apie vėlonį nieko spauduoti nerašyti, todėl ir nerašiau.

Taurus demokratiškas lietuviškas ramybė.

MIRĖ J. RUTKAUSKAS

Juozas Rutkauskas mirė 1981 metų gruodžio 30 d., sulaukęs 67 metų amžiaus. Laidotuvėmis rūpinosi laidojimo direktorė V. Zaprackienė. Vėlonis Juozas buvo pašarvotas Harris laidojimo koplyčioje, Farmington, Michigan. Po pamaldų Dievo Apvaizdos šventovėje, buvo nulydėtas amžinam poilsui į Holy Sepulchre kapines.

Liko nuliūdę: mylima žmona Ona, sūnus Eugenijus, gimines ir draugai.

Juozai, išsėkis ramybėje! Ant. Sukauskas

mu išvadas apie rytų Prūsijos gyventojų tautinę sudėtį, rašė, kad "pačioje pradžioje visos trys sritys — Sūdava, Nadruva ir Skalva (Šalavija) — buvo grynai lietuviškos". Tą patį tvirtina ir geografas dr. H. Brachelli ("Geographie und Statistik des Koenigreichs Preussen", Leipzig, 1869, 43 p.). Jis tik pabrėžė, šiaurinėje Maž. Lietuvos dalyje lietuviniai yra vietiniai gyventojai, atseit lietuviniai, o ne prūsai. Ir išvardina sritis, kur tie lietuviniai gyventojai senakuriai gyveno. Tai Klaipėdos, Šilutės, Pakalnės, Tilžės, Ragainės, Pilkalnio, Stalupėnų, Gumbinės, Įsrutės, Labguvos, Galdapės, Darkiemio ir tuose rajonuose, kuriuos nurodė dr. Tetzeris.

Simonas Grunau dar rašė, kad tų sričių lietuvių atstovai 1572 m. savo ištikimybę vokiečių hercogui prisiekė lietuviškai. O istorikas M. Strykowski's, aiškindamas Erasmo Stellos pranešimą apie lietuvių senienas Maž. Lietuvoje, priduria dėlei prūsų: "Reiškia, tai buvo lietuvių tauta" ("Kronika polska, litewska, žmodska i wsiystkiej Rusiji — Macieja Strykowskiego, 1840, 43 p.).

Tuometinės Tvankstės bei Kalniaučiaus universiteto evang. teol. prof. dr. Liudvikas, Gediminas, Martynas Reza (1776 — 1840), kuris, pasak Sauerwein'ą, buvo kaip ažuolas drūtas ten

prie "Prieglaus, Aismarės ir Kuršių Marių, 1809 metais dražiai barė Maž. Lietuvos okupantus:

— Ainiai Armino, Prie švento kryžiaus, kuris jus mokė mylėti ir gailėtis, sakykit: kuo nusikaltė ši tauta, kuri netekdama aukso ir užkariavimų, bet ažuolynų tyliame pavėsyje garbino tik savo dievus? Dėl ko jūs plienu šarvuoti ejoj į jų kraštus užgrobti jų laukus, naikinti jų šventyklas bei namus?

Pravartu dar prisiminti, kad nemažesni grobikai rusai 1943 — 44 metus per Maskvos radiją kalbėjo, kreipiantis į okupuotąją Lietuvą: "Maž. Lietuva — tai kraštas nuo amžių lietuvių gyventas, jų prakaitu ir krauju laisvytas ir jo grąžinimas Lietuvai — bus tik menkas, palyginti, medžiaginis ir moralinis atpildas už laike tiek amžių patirtas iš kryžiuočių ordino ir pačių vokiečių neįkainojamas medžiagines ir dvasines skriaudas. Ji bus grąžinta Lietuvai! (Inž. V. Žemaitis, "Sūdavo praeitis", 1964 m., 108 p.).

Paskutinis kryžiuočių ordino vyresnysis ir Maž. Lietuvos valdovas kunigaikštis Albertas, rašytame 1547 m. laiške Sembos vyskupui Polent'ui, prašė vyskupo sudaryti lietuviams apgyventų sričių sąrašą, kuris kun-

gaikščiui buvo reikalingas, skirstant užkariautą teritoriją rajonais. O kad Maž. Lietuvoje daugumą gyventojų sudarė lietuviai, abejonių negali būti. Tai matyti iš kryžiuočių ordino kronikos, kurią 14-me amžiuje parašė Petras Dusburg'as. Kronikoje suminėta net 10 Maž. Lietuvoje gyvenančių lietuviškų gentių.

Pagal ordino aktus, XIII-XIV šimtmečiuose buvo Maž. Lietuvos teritorija suskirstyta į sekančias sritis: į Pamedės, Pagudės, Varnės, Notangos, Sembos, Nadruvos, Skalvos, Karšuvos, Sūdavo, Galindos ir Bartos (Kušneris, "Pietr. Pabl. Etn. praeitis", 90, 82 p.; "Enc. Lit.", IV t., 361-367 p.; žiūr. žemėlapi, sukurta pagal dr. M. Toepfen'ą — "Historisch-comparative Geographie von Preussen", Gotha, 1958).

Aišku, Maž. Lietuvos padalijimas, kaip įprasta okupantams, negi galėjo tiksliai atitikti vietos gyventojų padalijimui gentimis. Tai natūralu. Betgi, pagal tuos sąrašus ir pagal pridėdamą žemėlapi, jau galima spręsti kokios giminės tenai gyveno ir kaip jos vadinosi. Aiškiai matyti, kad tokios prutenių ir tokios prūsų giminės ten nebuvo, nors vokiečių istorikai, archeologai, ultrapatriotiškai ir pronaciškai nusiteikę, kaip, pavyzdžiui, prof. J. Vaig'as, C. Engel'is ir kiti, iškreipdami istorinius ir archeologinius duomenis, būtinai įrodinėjo, jog ten pirmiausia gyveno gotai ir prūsų tauta, kuriai, esą, išnykus, teatsikraustė lietuviai, ir tai įvyko XIV-XV šimtmečiuose (C. Engel, "Vorgeschichte der altpreussischen Staeme", Koenigsberg, 1935).

Seniausieji gi kronikininkai byloja ką kitą. Graikų geografas Claudijus Ptolomėjus, savo raštuose antrame šimtmečiuose prieš Kr., jau nurodė prie Samatijos vandenyno gyvenančias gentis. Pasak Ptolomėjaus, jos visos gyveno į rytus nuo Vyslos ir vadinosi gitonais, sulonais, frugundjonais, finalais, galindais, igiljonais, sudynais, stavanais, o Vyslos žemumyje — venedais. Gi I-me a. Išganytojų gimus, romėnų istorikas Cornelijus Tacitas visas Ptolomėjaus išvardintas gentis vadina aiškiniais. O Strabonas ir Plinijus (I a. pr. Kr.) remdamiesi Pitėjaus iš Marpeljo užrašais, kuris IV a. pr. Kr. buvo atsilankęs prie Baltijos jūros, šios jūros pakrantės gyventojus pavadino gutais. Juos prof. dr. W. Pierson'as laiko lietuvių ir

kad juos jokių būdu negalima sutapatinti su gotais (W. Pierson, "Elektron oder ueber die Vorfahren, die Verwandtschaft und den Namen der alten Preussen", Berlin, 1869).

P. I. Kušnerio minėtos knygos 79 psl. sakoma, kad apie "prusai" pavadinimo kilmę priimta labai daug, bet dauguma jų aiškinimų — tik spėliojimai, kad "prusai" pavadinimą išveda iš lietuviško žodžio "rus", kuris reiškia PRARAJA, IŠPOJOUPES (pvz., Rusnė) ir kad tokiu pavadinimu "rusnė" aptinkama dar XVI a. po Kr. Hennebergerio žemėlapyje. Pagal šį spėliojimą, prūsai anksčiau gyveno Nemuno (Nemona) žemumyje palei Rusą ar Rusnę. Betgi, visi tie spėliojimai nekreipė dėmesio, jog tie žemupio gyventojai save vadino ne prūsais, bet žemiečiais.

"Antras aiškinimas kalba apie tai, kad tautos "prusai" pavadinimas kilęs iš pravarđziavimo, kurį tautai davė kaimynai lenkai (Kušneris, 79 p.). Esą, aiščių kovos ginklai, pagal Tacitą, buvo brūkšliai, kuriuos naudojo ne vien smūgiui, bet ir mėtymui. Tokie brūkšliai lenkiškai vadinosi "proca", iš kur čia, esą, ir kilęs tas "pruci" pavadinimas, o vėliau "prouci" pritaikytas tautai, apsiginklavusiai brūkšliais".

Šią teoriją iškėlė T. Blell's straipsnyje "Die Keule der heidnischen Preussen" leidiny "Sitzungsberichte der Alterthumsgeellschaft Prusia", 1894-95, Koenigsberg; tiek pat ir S. Beckherm, "Bewaffnung und Ausruestung der heidnisch-preussischen Krieger" leidinyje "Alt-preussische Monatschrift", Bd. XXXIII, H. 5-6, Koenigsberg, 1896. Tad štai kaip atsirado nesama prūsų tauta.

(Bus daugiau)

KOREKTŲROS PATAISYMAS

S. m. Naujienų Nr. 4, trečiaame puslapyje atspausdinta "Visi privalome ginti savąsias žemes", penktojo skiltyje, 19-jie eilutėje, skaitant iš skilties apačios, sakinio dalis ...patekę po rusų kunigaikščių sijonais, reik skaityti ...patekę po kunigaikščių sijonais....

• Ilgiausia iš visų simfonijų yra austrų kompozitoriaus Gustav Mahler kūrinys, parašytas 1895 metais. Jos išpildymas trisias dvi valandas 45 minutes.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstančių, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonio, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkio aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapių knyga pardodoma tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsų žemėlapis. Kaina \$6.

• **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jaškio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **BATRINĖS NOVELĖS**, M. Zosėnko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, January 12, 1982

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

LITHUANIAN DAILY NEWS
 THE LITHUANIAN DAILY NEWS
 Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
 1000 N. Dearborn Ave., Chicago, Ill. 60610
 Phone: 312-441-1111
 Cable: 312-441-1111

Subscription Rates:
 1 month \$12.00 per year \$120.00
 3 months \$36.00 per year \$360.00
 6 months \$72.00 per year \$720.00
 1 year \$144.00 per year \$1440.00
 Single copies 50c

Advertising Rates:
 1st page \$10.00 per line
 2nd page \$8.00 per line
 3rd page \$6.00 per line
 4th page \$4.00 per line
 5th page \$3.00 per line
 6th page \$2.00 per line
 7th page \$1.50 per line
 8th page \$1.00 per line
 9th page \$0.75 per line
 10th page \$0.50 per line

Business Office: 1000 N. Dearborn Ave., Chicago, Ill. 60610
 Phone: 312-441-1111
 Cable: 312-441-1111

Aiškėja Amerikos pasaulinė politika

Per pirmuosius Reagano administracijos metus amerikiečių ir ypač Vakarų Europos spaudoje, buvo susidariusi nuomonė, kad prezidentas Reaganas neturi aiškiai nustatytos pasaulinės politikos, o tik reaguoja į įvykius. Jo pirmieji žingsniai pasaulinėje politikoje sulaukė visą eilę nesėkmių, nes sąjungininkai ir neutralios šalys nenorėjo sueiti į konfliktus su Sovietų Sąjunga ar jos satelitais.

Nekartą prezidentas Reaganas buvo reporterių pataromas į keblią padėti, kai teko atsakinėti pasaulinės politikos klausimais. Įprastai atsakydavo, kad savo užsienio politiką pradėjęs nuo vidaus krašto ūkinio pertvarkymo ir apsiginklavimo, nes be tvirtos ekonomikos ir ginkluotų jėgų persvaros negalima pradėti rimtos kontraofensyvos prieš Sovietinį imperializmą.

Tuo tarpu Amerikos ūkis įgrimzdė į gilų atoslūgį, pradėjo kilti bedarbių skaičius ir deficitai, kurie atrodė dar labiau pakirs Reagano administracijos vidaus planus pasaulinėje politikoje, tuo labiau, kad panašius negalavimus pergyvena visa Vakarų Europa.

Pasinaudodamas Vakarų demokratijų pasunkėjusia padėtimi, Kremlius padėjo savo stiliaus taikos ofensyvą, kuri rado platų atgarsį Vakarų Europoje, palinkusioje į neutralizmą ir vengiančioje konfrontacijos su Sovietų Sąjunga. Šiame kritiškame momente prezidentas Reaganas parėmė iniciatyvą ir pasiūlė Brežnevui atitraukti iš visos Europos raketinius atominis ginklus, kas užtikrintų taiką šiame žemyne. Šis prezidento staigus ir meistriškai paruoštas diplomatinis žygis išmušė iniciatyvą iš Brežnevo rankų, ir sukėlė didelį pasitenkinimą Vakaruose.

Iš šio prezidento ėjimo atsiskleidė jo numatoma pasaulinė politika ir jos nustatymo metodai. Pirmia, svarbiausiose pasaulinės politikos sprendimuose iniciatyva išeina iš paties prezidento, o tik antraeiliai klausimai paliekami Valstybės sekretoriui ar kitiems pareigūnams. Antra, prezidentas Reaganas nesitenkina užimti gynybos pozicijas prieš pradėdamas Kremliaus ofensyvą bet kurioje pasaulio dalyje, bet išeina su drąsiu kontraofen-

zyviniu planu, kuriuo numato suardyti Kremliaus planus.

Prezidento Reagano asmeniniai sprendimai pasaulinėje politikoje ir jos pritaikymo metodas itin išryškėjo, įvygdytus karinį perversmą Lenkijoje. Iki tol, tiek Carterio, tiek Reagano administracija laikėsi nusistatymo palikti patiems lenkams tarpusavyje išspręsti susidariusius ekonominius sunkumus. Prasidėjus Solidarumo sąjūdžiui, Vakarai įspėjo Kremlių susitaikyti nuo invazijos, nes bus pritaikytos labai griežtos sankcijos, kas reikėtų grįžimą į šaltojo karo laikus.

Tokiu būdu Lenkijos įvykiai buvo pernelyg išjungti iš pasaulinės politikos, nes tikėtasi, kad Varšuvos vyriausybė su Solidarumo federacija ir Lenkijos Bažnyčia suras bendro veikimo pagrindus sugriauto ūkio atstatymui ir iškovotų laisvųjų užtikrinimui, nepažeidus jėgų pusiausvyros tarp Rytų ir Vakarų.

Maskva negalėjo sutikti su tokiu sprendimu, nes tai sudarytų pavojų visai jo satelitinei imperijai. Pradėjo daryti įvairiopą spaudimą į gen. Jeruzelskio vyriausybę, kad užgniaužtų Solidarumo veiklą ir atstatytų kietą komunistinį režimą. Turimomis vakariečių žiniomis Brežnevas asmeniniai įspėjo gen. Jeruzelskį, kad nuo šių metų pradžios bus nutrauktas kreditas už pristatomas Lenkijai žaliavas ir naftą. Tuo pačiu laiku Solidarumą užvaldė radikalūs elementai, ėmė reikalauti ir siekti pačios komunistinės santvarkos pašalinimo.

Varšuvos vyriausybė, pastatyta prieš tokią dilemą, apsisprendė paskelbti karo stovį ir pavesti krašto valdymą kariškių diktatūrai. Norėta užbėgti įvykiams už akių, nesukeliant Vakaruose didesnės reakcijos. Tokiam planui pritarė ir rėmė Maskva, nors jai buvo rizikinga pasitikėti Lenkijos kariuomene.

Vakarų Europoje taip pat buvo svarstoma tokia galimybė ir teigiamai vertinta, nes Lenkijos kariuomenė buvo laikoma Lenkijos patriotinė institucija, išlaikiusia senas lenkų tradicijas ir net palikusia karo kapelionus prie karinių dalinių. Išeinant iš šių samprotavimų, įvykęs Lenkijoje karinis perversmas, Vakarų Europoje nesukėlė didesnių sukrėtimų. Netgi popiežius Jonas Paulius II nedelsiant atsisakė į lenkų tautą, kviesdamas susilaikyti nuo broližiško kraujo praliejimo, kuo netiesioginiai pripažino įvestą karo stovį ir nuteikė Solidarumo unijas masiniai nesipriešinti prieš karinę diktatūrą.

Visai kitaip į visą reikalą pažvelgė prezidentas Reaganas. Jis prieškalėdinię kalboje pasmerkė gen. Jeruzelskio įvykdytą smurtą, kaip nusikaltimą paneigiant Helsinkio sutarimus ir pareikalavo artimiausiu laiku atstatyti iškovotas Solidarumo laisves ir teises bei paleisti visus sulaikytus ir internuotus. Savo reikalavimus parėmė gari griežtomis sankcijomis prieš gen. Jeruzelskio įvestą karinę diktatūrą, kurią nuo savęs sustiprino uostų krovėjų unija, atsakiusi iškrauti ar pakrauti Lenkijos laivus.

Praslinkus kelioms dienoms, prezidentas Reaganas pasakiojo amerikiečiams kalboje apkaltino Sovietų Sąjungą už įvykdytą karinį smurtą Lenkijoje ir pritaikė pirmąsias sankcijas, reikalaujamas pagal Helsinkio sutarimus atstatyti lenkijoje panaikintas pilietines laisves ir teises. Drąsus prezidento žygis paskatino popiežių Joną Paulių II atvirai paremti Solidarumą, kas jį pastūmėjo į konfliktą su esama Lenkijos karine diktatūra, komunistine partija ir netiesioginiai su Maskva, ko anksčiau vengė.

Restauruota Trakų pilis

BUVO VISAI KITAIP NEGU PARASYTA

Naujienų dienraščio 1981 m. gruodžio 11 dienos laidoje įdėtas A. Gečio savo bendradarbiams bendraraštis, rašytas lapkričio 11 dieną. P. Gečys piktinasi VLIKU ir ALTU, kad šios abi institucijos nepritaria amerikiečių komercinei kompanijai, Kalfornijos pabaltiečių lygos pasamdytai, jungtis į Pabaltijo laisvinimo darbą. Iš VLIKo ir ALTos pasakymų suprantama, kad šios dvi organizacijos daugiau pasitiki savimi ir lietuvių visuomene, negu samdiniu, šiame taip svarbiame Lietuvos laisvinimo darbe.

Bendraraštyje pasakyta: "Per daug stebėtis dėl tokio VLIKo ir ALTos elgesio nereikia, nes panašiai šių institucijų elgtasi ir praeityje. Blijodamos prarasti laisvinimo darbo monopolį ir nuostoti aukų formą gaunami lėšų, šios dvi institucijos priešinosi JAV LB-nės formaliam įsijungimui į laisvinimo srities veiklą (Kada tai buvo? — J.A.), kovojo su Rezoliucijų Komitetu, termozavo lapkričio 13 d. žygį Jungtinės Tautos, stabdė jaunimė tarpe prasiveržimą dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams ir t.t."

Dėl rezoliucijų komiteto darbų VLIKas nebuvo priešingas. Jo pirmininkas dr. A. Trimakas dargi raštu pasveikino komiteto pastangas ir palinkėjo geros sėkmės. Tikrai patyres, kad Senatūris užsienio reikalų komiteto pirmininkas Fulbreitas dėl rezoliucijos turinio susitarė su Valstybės Departamentu ir toji rezoliucija jau nieko neįpareigoja. Jungtinės Tautos, stabdė jaunimė tarpe prasiveržimą dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams ir t.t."

V. K.

mė tarpe prasiveržimą dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams ir t.t."

I visus šiuos A. Gečio nukrypimus nuo teisybės ir skelbimus absoliučiai neteisingus prasmėnėjimus, atsakau jiems visiemis eilėmis:

Daug metų buvęs VLIKo valdybos aktyvus vicepirmininkas ir kartu reikalų vedėjas, nežinau nė vieno atvejo, kad VLIKas kada nors būtų pasisakęs prieš JAV LB pastangas, dedamas Lietuvos laisvinimui. Priešingai, VLIKas visa laiką, kaip ir Kąnados LB, ir savo politines konferencijas kviesdavo ir JAV LB.

Dėl rezoliucijų komiteto darbų VLIKas nebuvo priešingas. Jo pirmininkas dr. A. Trimakas dargi raštu pasveikino komiteto pastangas ir palinkėjo geros sėkmės. Tikrai patyres, kad Senatūris užsienio reikalų komiteto pirmininkas Fulbreitas dėl rezoliucijos turinio susitarė su Valstybės Departamentu ir toji rezoliucija jau nieko neįpareigoja. Jungtinės Tautos, stabdė jaunimė tarpe prasiveržimą dėl S. Kudirkos išdavimo sovietams ir t.t."

V. K.

V. K.

tika yra teiti į JT su klausimais, kurie vyriausybei žinomi, jog jie nepažeis VLIKas visai nutilo. Kaip gerai žinome, rezoliucija taip ir paliko be eigos.

Pravartu sustoti ties lapkričio 13 d. žygį į JT. New Yorko keturi jauni ir energingi vyrai — A. Mažeika, Miklovas, R. Kezys ir A. Budreckis, susitarę, ėmėsi organizuoti tam žygiui. Jų organizacinis centras buvo VLIKo ir Lietuvos Laisvės Komiteto būstinė. Šių institucijų adresas buvo ir žygininkų adresas. Ten dirbo žygininkų raštininkės, pirma Sandanavičiūtė, vėliau Aldona Sileikaitė. Jos naudojo VLIKo rašomąją mašinėlę ir rašomąją medžiagą. Kasdieną į čia atėdavo vienas kitas, o kartais ir visi keturi žygininkai. Žygio pradžioje reikėjo jiems pinigų. Jie atvyko pas mane į butą, tai buvo šeštadienis ar sekmadienis ir prašė \$500. Suabejojus, kad VLIKas, veikdamas pagal sąmatą ir tokiu reikalu neturėdamas kreditų, greičiausiai negalės jų pateikti patenkinti. Todėl pasiūliau jiems vykti pas Tautos Fondo pirm. prel. Joną Balkūną ir, kai TF samatos neturi, gal ir galės jiems duoti tuos \$500. Apie tai tuojau telefonu informavau ir prelą Balkūną. Prelatas jiems padėjo ir savo asmeniška rizika davė prašomus 500 dol. Žygiui pasibaigus, jie paskolą grąžino. Žygyje dalyvavo visi VLIKo nariai, o prel. Balkūnas prie JT pasakė pagrindinę kalbą. Netrukus du žygio vykdytojai R. Kezys ir A. Budreckis buvo įtraukti į VLIKo valdybą.

Ponas Gečys, kai visuomeninės organizacijos vadovas skelbia tokią netiesą, ji yra ne kas kita, kaip visuomeninis kriminalas, didesnis negu šmeižtas. Ar tai dera "visuomenininkui" taip žemai krisli į desperaciją?

Dar dėl jaunimo ir S. Kudirkos. Kai jis buvo rusams išduotas, netrukus New Yorke įvyko didelis jaunimo suvažiavimas reikalui aptarti. Keli VLIKo žmonės taip pat jame dalyvavo. Malonu buvo pasidžiaugti jaunųjų užsidegimu, iš ko susidarė nuotaika, kad Kudirkos išvadavimas greitai turėtų pasiekti. Trumpai ir aš tariu savo žodį, atkreipdamas jaunimo dėmesį į tai, kad ką jau komunistas rusas sugriebė, beveik nieko nebeatiduo!

Tačiau, kai Kudirka rusams išdavė šio krašto pareigūnai, tai Amerikai tenka visa atsakomybė už išdavimą. Todėl visomis jėgomis reikia spausti JAV valdžią, kad ji nepalikų puslapi.

J. Klauseikis

PASTABOS APIE BR. RAILOS NUSIBASTYMUS

(Tęsinys)

Teisingai ir vertai Bronys Raila pakenkdamas J. Gliaudos raštus, gal tik išskiriant vieną atvejį, kai nagrinėdamas nepavykusi Los Angeles Dramos Sambūrio "Čiurlionio" vaidinimą, kaltę skyrė vien autoriui, plačiau nepažvelgdamas į režisierės darbą ir atsakomybę.

Dabar laikai pakrypę visai į priešingą pusę: "Dirvoje" tas viskas yra dvygnukai: J. Gliauda ir J. Gliauda. Jiedu iš kelių atvejų mėgino "atsiskaityti". Br. Railai atsikaituoti ir įkristi. Tik, deja, labai menkavertiškai. Ne rimtomis kritikomis, bet gliaudiškėmis pagrindžio ir kitokiomis pakandomis.

I šią Br. Railos ir J. Gliaudos santykių bylą įsimaishė ir prof. S. Žymantas "dialogo" pasakioje, mesdamas palyginimą, esą, Br. R. raštai tai ne Gliaudos "Agonija", kurią per vakarą galima perskaityti.

Vakaras vakarui nelygus. Kas eina, kaip žemačiai sako, su vištomis gulti, vadinasi, kai tik saulė leidžiasi, tam vakaras trumpas, o kas mėgsta vakaroti, tam vakaras ilgesnis, gali daugiau ir perskaityti.

Pagaliau ir skaitymas skaitymui nelygus: vienas sugeba greičiau skaityti, o kitam tą pa-

čią knygą perskaityti reikia daugiau laiko. Ta proga galiu papasakoti vieną savo patirties atsitikimą. Po Klaipėdos sukilimo paminėjimo Tautinės S-gos skyriaus pirmininkas, diplomatinis gabumų žmogus, J. Jukūnas kvietė, kad atvyčiau į būsimą J. Gliaudos knygos "Simas" pristatymą. Mano atsakymas "dėkui" ėjo kartu su pastaba:

— Knygos ne tik kad dar neskaitėte, bet ir nematėte, o jau reklaminojate, kviečiate pristatymo suiegon. Vadinasi, perkate katę maiše.

Po to Jukūno atsakymas buvo nepaneigiantis to fakto, jog dar knyga ne nematyta. Tačiau temos aktualumas skatinas teikti dėmesio.

"Simas" žymiai plonesnė knyga negu "Agonija", bet vistiek nepajėgiau per vakarą perskaityti. Gal 30 puslapių perskaitęs ją numečiau ir šviesą nakties ramybėje užgesinau. Ir pyktelėjau ne ant autoriaus, bet ant tos patriotinės leidyklos, kad tokį kalbos ir sintaksės jovių išspausdino. Tačiau per keletą vakarų "Simą" perskaiciau.

Maniau, kad S. Žymanto pavartota Br. Railos ir J. Gliaudos raštų palyginamoji metodika nebuvo profesoriška, o tik paprastas žmogiškas noras gnybtelėti gero draugo oponentui.

Kybartų aktai

Prof. Žymantas perskaitė daugybę citatų iš Br. Railos politinių raštų, tai savo komentarais pamargindamas. Daug liesta laisvojo pasaulio lietuvių politiniai bei laisvinimo junginiai arba

veiksniai: diplomatijos šefas S. Lozoraitis su vadinamaisiais Kybartų aktais, Vlikas ir Amerikos Lietuvių Taryba.

Pasakojo paskaitininkas, jog Lietuvos laisvės kovos kelių ir metodų skirtumai atsiradę nuo pat pirmųjų pabėgėlių dienų. Br. Raila, kaip S. Žymantas aiškino, iš pat pradžių laisvės kovų centrą numatęs pačioje tėvyneje.

Lietuvos nepriklausomybės teisinis testinimo išlaikymas esąs — Kybartų aktai, bet patys lietuviai tą testinumą sugriovė, išstodami prieš Kybartų aktus ir prieš S. Lozoraitį. Ir čia S. Žymantas išskaičiavo žymiausius to testinumo griovėjus: ilgametį Vliko veikėją Vaclovą Sidzikauską, Naujienas ir Draugą, kuris kartą net parašęs, jog S. Lozoraitis lygu nuliui. Teisinis testinumas esąs suardytas, bet ir daugelis Vaclovo Sidzikausko tarptautinės politikos pranašysčių neišsipildžiusios.

I pabaigą paskaitininkas, remdamasis prof. Mykolo Biržiškos pasakymu, jog herojus liko namuose, nepritarė pasisakymams prieš santykių palaikymą su Lietuvoje likusiais tautiečiais; ypač, esą, palaikytini santykiai su tenyksiškais Lietuvos patriotais, jaukinant juos prie nepriklausomos Lietuvos idealo.

Paskaita skaityta, kaip žinome, gegužės 16 d. Netrukus mūsų spaudoje pradėtos serijos straipsnių apie 1941 metų laikinąją vyriausybę. Susidaro įspūdis, jog ne Vaclovas Sidzikauskas, ne Naujienos ir ne Draugas buvo toji aukštoji užtvara, per kurią S. Lozoraitis nepajėgė Kybar-

tų aktus permesti į tarptautinės politikos kiemus, bet esama dar ir kito žymaus slenkščio, tai laikinoji vyriausybė, kurios min. pirm. K. Škirpa niekam kitam nepriklausomos Lietuvos testinumo nepripažįsta.

Stilistika ir drumsti verpetai

Prie paskaitininko stalo atėjęs Pranas Visvydas pasisakė esąs literatūros mylėtojas. Kalbėdamas apie Br. Railos raštų stilistiką. Apie save dar pridėjo, jog pirmoji Br. Railos raštų knyga jį sužavėjusi. Po "Laumių juostos" autoriaus markė dar labiau jį aktyse pakilusi. (Laumių juosta — tokio vardo Br. R. raštų knyga, išleista 1966 m.).

Kalbėdamas apie naujosios Br. R. knygos pavadinimą, Pr. Visvydas aiškino, jog versmės — tai laisvė, verpetai — kelias, debatai. Citatomis paskaitininkas iliustravo, kaip jis sakė, Br. R. sakinių eleganciją ir puikų stilių.

Gegužės pradžioje, prieš Br. R. knygų losangelečiams pristatymo pavakare, "Draugo" dienraštis išspausdino K. Galmanto parašytą "Versmių r verpetų" recenziją — "Drumstų verpetų sukuriuose". Paskaitininkas Pr. Visvydas, pasisakęs kalbėdamas apie Br. Railos raštų stilių, tuose pats sau pasirinktuose remuose nebesutūlo: trumpai šokosi prieš "drumstus verpetus", tardamas, jog jie, kitaip sakant, tas Galmanto straipsnis ne vietoje.

(Bus daugiau)

Silas šėtoniškas suvedžiojimas yra pastatytas ant Raštui ir mokslui priešingos ir su protu nesutinkančios teorijos, kad žmogus savo viduriuose turi "sielą", galinčią gyventi atskyrus ir be kūno, ir kad kūnui mirus toji "siela" pasiliekusi ir gali lėkti, ar plaukti, arba būti nunešta į kokią nors kitą vietą arba stovėti. Ant šios teorijos yra pastatyta didžiulia prietarų svajonių, kurios vargina sumišusią žmoniją per daugiau kaip šešis tūkstančius metų. Ir šitie prietarai didžiulioje dabar yra priežastimi beveik visur esančio netikėjimo į Dievą. Iš tikrųjų Biblija teisingai pasakė, kad šėtonas yra suvedžiojimas ir melagis!

Kurie domėtės, prašome parašyti atvirlaiški. Gaustie dovanai įvairių knygų, padedančių suprasti Šv. Raštą.

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart St., Chicago, IL 60637

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Medicinos direktorius
300 West 103rd Street
Tel. 563-2737 arba 563-2738

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Piktnis akis. Pritaiko akinius

LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popietį
ketvirtadienį 5-7 val vak
Ofiso telefonas 774-2880

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija
5025 CENTRAL AVE
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Plius apdrauda
ZEMA KAINA
Primum Master Charge
ir VISA kortelės
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Seštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja - Aldona Deukus.
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTIS
Presestovė vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties.
Bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties. 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telefonas 778-5374

BUVO VISAI KITAIP
NEGU PARASYTA
(Atkelta iš 4 psl.)

džia, kad imtųsi Kudirkos gel-
bėjimo akcijos.

Ta prasme buvo ir kitų kal-
bėtojų pasisakyta. Tame valdžios
spaudime dalyvavo ne tik veiks-
niai, bet ir visa lietuvių visuo-
menė. Ir dėka to, nors ir po ket-
verių metų, tikslas buvo pasiek-
tas — Kudirka atvyko į savo
gimtąjį kraštą.

Kiek aš žinau, asmeniškai ypa-
tingai daug Kudirkos išvadavi-
mui padirbėjo Daiva Kezlenė ir
Grazina Kulikauskaitė. Pagali-
nė, pas kurią Kudirka tuojau ap-
sigyveno. Pirmą atvykimo die-
nį, savo kaimyno Kulikausko
bute ir aš susipažinau su Ku-
dirkais.

Žmonių išmintis sako: "Melas
turi trumpas kojas", pone Gečy!
Juozas Audėnas

— Specialistai apskaičiuoja,
kad krašto apsaugai trims me-
tams reikės 750 bil. dolerių.

A. + A.
SOFIJA MIKOLAITIS
(Gimusi MARTINKUTĖ)

Mirė 1982 m., sausio 9 d., šeštadienį, 7:15 val. vakaro,
sulaukusi 85 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Uptono pa-
pijoje, Vitogalio kaime 1896 m. rugsėjo 3 d. Mirė Lemonte,
Šventosios Šeimynos senelių prieglaudoje.

Paliko nuliūdę: sūnus Allan Michels, jo žmona Eleo-
nora, pusbroliu Aleksas Afutis, penki anūkai ir daugelis gi-
minių, draugų bei pažįstamų.

Daugelį kartų buvo nuvažiavusi į Lietuvą. Visas pasi-
vežtas dovanas paliko Balzeko muziejui.

Vietoj gėlių, prašoma aukoti Šventosios Šeimynos senelių
prieglaudai. Buvo lakūnų Dariaus ir Girėno gimnastė, au-
kojo skridimui per vandenyną.

Kūnas pašarvotas Lane Funeral Home, 3700 W. 63rd
Street. Galima lankyti pirmadienį, nuo 6 iki 9 val. vakaro.
Antradienį, sausio 12 d., 9:45 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po
gedulingų pamokų bus laidojama Šv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.

Visi a.a. Sofijos Mikolaitienės giminės, draugai ir pažįs-
tami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikt.
jai paskutinįjį patarnavimą ir atsiskaitinimą.

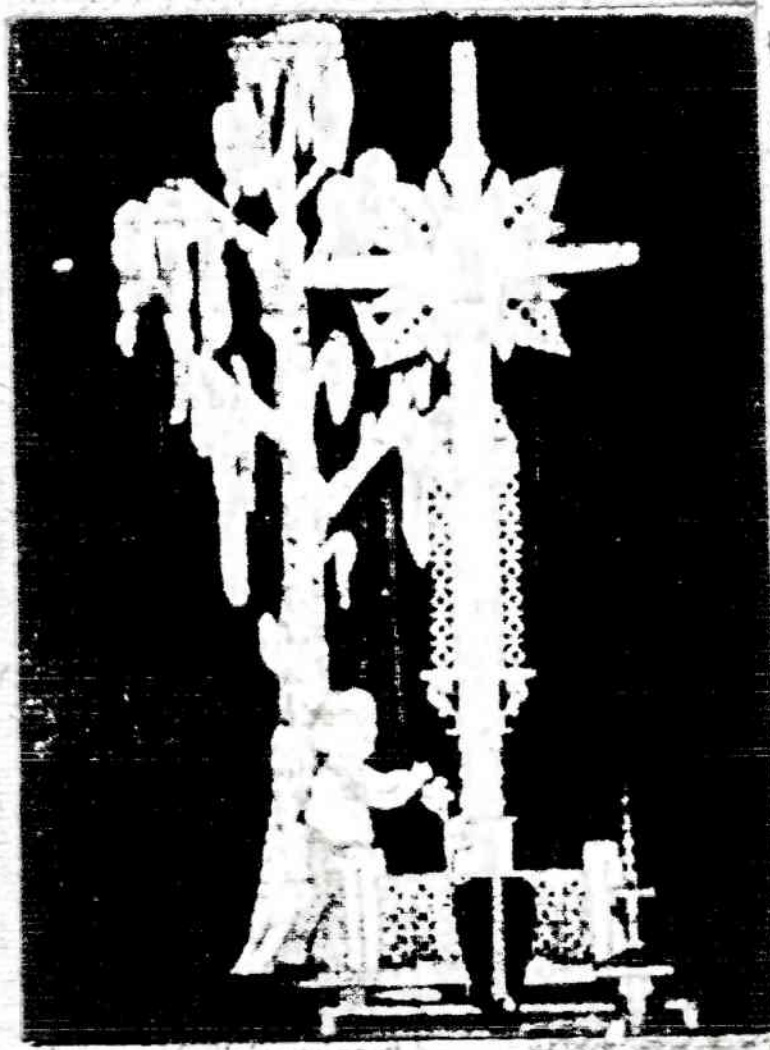
Nuliūdę lieka: Sūnus, šeima ir giminės.
Laidotuvių direktorius Lane Funeral Home. Tel. LU 2-2000

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti
viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigų
tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

V. KAROSAS

Evangelikų padėtis lietuvių tautoje

(Tęsinys)

Panašios mintys buvo skelbia-
mos per gausiai pasirodžiusią
katalikišką spaudą, sukėlusią
tremtinių masėje dominuojantį
siukšnimą, kad tik per katali-
kybę gali Lietuva atgauti savo
nepriklausomybę, nes sudaro pa-
aulinę galybę, kuri tik viena
gali nugalėti bedievišką komu-
nizmą. Netgi tautininkų, libera-
lų ir net kairiųjų sluoksniuose
imta susigventi su mintimi, kad
atgavus Lietuvos nepriklausom-
ybę, mažiausiai per pirmą de-
šimtmetį kraštą valdytų katali-
kškos partijos, kaip dominuo-
anti politinė ir idėjinė jėga
autoje.

Tokioje susidariusioje nuotai-
koje buvo mestas obalsis — kas
nekaltaikas, tas neietuvis, kuris
nuaidėjo per visas DP stovyklas
ir surado labai našių dirvų
reminių ir pabėgėlių tarp-
nų valdomoj zonoj. "screen-
ingai" (atsiėjimais netinkamų
elementų) buvo pavesti stovyk-
lų komitetams, kuriuos daugū-
nėje sudarė katalikiško nusi-
stajymo nariai. Rezultate, vien

šioje zonoje buvo išskirti iš DP
stovyklų tarp 12-15 tūkstančių
lietuvių evangelikų, daugumoje
kilusių iš Klaipėdos krašto. Pa-
prastai evangelikams būdavo
prikeriamai esančių, gestapi-
ninkų ar načių kolaborantų kal-
tinimai, kuriais remiantis buvo
pateisinami komitetų pašalinimo
sprendimai.

Žymiai geriau "screeningavi-
mo" procedūra susiklostė Ame-
rikos zonoje, kurią pravedavo
kariškių skirti tikrintojai, todėl
išvengta masinių evangelikų pa-
šalinimo iš DP stovyklų. Jie vė-
liau turėjo teisę emigruoti į už-
jūrio kraštus, kur galėjo įkurti
savo lietuviškas parapijas ir
kultūrinės veiklos centrus.

Siame nelemtame laikotarpy-
je buvo šaukiami evangelikų
Bažnyčių Sinodai, kuriuose bu-
vo svarstoma susidariusioji pa-
dėtis ir ieškoma sprendimų. Bu-
vo pradžioje kreiptasi į lietuvių
oiflinius veiksmus ar pradėjus
są veikti Lietuvių tremtinę
bendruomenę, bet be ypatingų
rezultatų. Pavieniai lietuvių vei-
kėjai net darydavo priekaištus
reformatams, kam jie užstoja
evangelikus liuteronus, nes pas-
tarię išpažįsį vokišką tikėjimą,
per balsavimus Klaipėdos
krašte parodė savo provokišką,
o vėliau ir pronacišką nusistatę-
mą. Reformatai bent turėtų lai-
kytis nuosaliai nuo liuteronų,
nes lietuvių tautoje yra laikomi
tikrais lietuviais. Toks išskirti-
nas nusistatymas buvo pasirei-
kęs tautininkų tarpe, kai tuo
tarpu liaudininkai ir socialistai
laikėsi nuosaliai, savo spaudoje
nepasisaikydami šiuo skaudžiu

(Bus daugiau)

A. + A.
JONAS KALYS
Gyveno Brighton Parke

Mirė 1982 m. sausio 11 d., pirmadienį, 2:35 val. ryto,
sulaukęs 68 metų amžiaus. Gimęs Chicagoje.
Amerikoje išgyveno 32 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Antoinette Kalys, gimusi Malin;
rys posūniai — Edward Valintis, jo žmona Petronė; John
Valentis, jo žmona Bonny, Joseph Valintis; du anūkai —
Steven ir Sheri; Lietuvoje liko sesuo ir dvi anūkės — Eglė
ir Andrea; du broliai — Karolis ir Edvardas su šeimomis;
Vokietijoje sesuo Milda Schwarmin su šeima; kiti giminės,
draugai ir pažįstami.

Priklausė Uptė, Joniškių, Zarasių, Sakų ir Su-
valkių klubams.

Kūnas bus pašarvotas Eudeikio Gaidas-Daimid koply-
čioje, 4330 So. California, antradienį, 2 val. popiet.

Trečiadienį, sausio 13 d., 10 val. ryto, bus lydimas iš
koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, o po
gedulingų pamokų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.

Visi a.a. Jonio Kalio giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsiskaitinimą.

Nuliūdę lieka: žmona ir giminės.

Laidotuvių direktorius Gaidas-Daimid. Tel. 523-0440.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDIKS
GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

ETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonas 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LAUB IR SŪNUS

1729 S. HALSTED STREET

P. J. RUDIKAS

1729 S. HALSTED STREET

BUTKUS VASAITIS

50th Ave. Cicero, Ill.

Tel. 914-mpn 6-106

PETRAS BIELIŪNAS

CALIFORNIA

Telefonas 523-0440

GEORGE F. RUDMINAS

1319 So. LITUANICA AVE

Tel. Vards 7-138 1137

ST. CATHARINES, ONT.

GEROJE NUOTAIKOJE SUTIKOME NAUJUOSIUS METUS
JUOZO IR MARIJOS PAUKSCIŲ REZIDENCIOJE

St. Catharines būnant mažai lietuvių kolonijai ir neturint nuosavos salės, nįmanoma iškilmingai suruošti Naujųjų metų sutikimo. Paskutiniu metu tą pramogą pradėjo ruošti šeimų ratelyje. Dauguma lietuvių turi įsigiję naujus namus ir įsiruose erdvias patalpas rūsiuose, sutalpinančius po pusimti svečių. Tokias patalpas turi ir ponai J. ir M. Pauksčiai.

Marija ir Jonas prieš kelias savaites atvyko iš Suomijos ir dabai išsikėlė į St. Catharines. Jie su savimi atnešė daugybę dovanų ir šventės reikmenų. Jie su savimi atnešė daugybę dovanų ir šventės reikmenų.

LIETUVIAI KELIAUJA

Tautos Fondo atstovs St. Catharines Jonas Dervaitis su šeima prieš Kalėdas išvyko kelionis savaitėms į Floridą, pasilidyti saulėje ir šiltame vandenyje pasimaudyti.

Kostas Jonušas taip pat prieš šventes išvyko pas dukrą ir ženitą Ramoną ir Paulių Pretkus į Kaliforniją ir išbus porą mėnesių.

Eugenijus ir Ona Sakalauskai šventės praleisti išvyko į Chicago, pas savo draugus.

J. Šarapnickas

CICERO

Cicero šaulių kuopa "Klaipėda" sausio 24 d. ruošia Klaipėdos atvadavimo minėjimą. 10 val. 30 min. bus pamaldos Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir tuoj po pamaldų — minėjimas parapijos salėje: Algio Regio parapijoje. "Mūsų pareigos Mažajai Lietuvai" ir solistės Aldonos Rukštelytės mažlietuvių dainos.

Bus renkamos aukos Lietuvos Pasijuntinybės Washingtono miesto remontui. Šaulių kuopos "Klaipėda" šiam reikalui surinko \$25.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Ciceroje įvyks vasario mėn. 6-7 d.d. Vasario 6 d. 2 val. prie Cicero miesto rotušės šauliai išskels Lietuvos tautinę vėliavą, kuri išbus visą savaitę. Miesto valdybos pareigūnas perskaitys proklamaciją, skelbiančią vasario 6-13 Lietuvos savaitę.

Vasario 7 d. 10 val. 30 min. pamaldos Šv. Antano parapijos bažnyčioje ir tuoj po pamaldų — minėjimas parapijos salėje. Kalbės žurnalistas Vytas Kasiūnas ir dainuos solistė Eglė Rukštelytė. Dalyvaus JAV karo

veteranai ir šauliai su vėliavomis.

Visus kviečia dalyvauti Cicero ALTO skyrius.

Stjepan Paulauskas

Skaičiuojant Dėmesio

"Draugas" 1981 m. sausio 29 d. duoda trumpas ir malus svarbesnių įvykių iš 1981 m. vasario mėnesio. Pati pirmoji žinia yra: "Karinis marinių teismas nutėisė buvusį marinę Robert Garwood už kolaboravimą su priešu Vietnamo karo metu".

Reikia, Amerikos karo teismas kolaboravimo su priešais nepripažįsta. O kaip mes, lietuviai? Ko mes bėgome iš Lietuvos ir nuo ko mes bėgome? Ar tas viskas jau praėjus, pamiršta, o Lietuva jau yra laisva? Jau dabar galim bendradarbiauti su priešais ir važiuoti į pavergtą Lietuvą su komunistų Vilnius suorganizuotom ekskursijomis? Aišku, valniui pardavė savo sielą gali laisviau pasivažinėti ir daugiau pamatyti ir pabūti visą mėnesį. (Velnias taip pat gundė Kristų "Parpuoles", sakė, "pagarbink mane ir viską tau atiduosiu".)

Bet ar dera mums taip elgtis? Mes visi esame prisiekę kovotojai prieš mūsų tautos pavergtę

rusų komunistų ir okup. Lietuvos lietuvių išdavikus, kurie savo broliams lietuviams yra žiauresni už okupantą. O jei kas tos kovos atsisakė, sulaužė savo prisaiką ir tapo kolaborantais, tai visi tokie išverstaskūriai privalo būti teisiama kaip ir Amerikos karys, kolaborantas marinas Robert Garwood.

Antanas Marma

Naujienu Redakcijai

Gerbiamas Redaktorium,

Jūsų redaguojamame dienraštyje Naujienos 1981 m. kovo mėn. 4 d. Nr. 44 buvo patalpintas keršto pykčiu dvelkiantis rašinėlis "Los Angeles šaulių kuopos naujas vadas".

Anuomet perskaitęs minėtą rašinėlį, laikiau jį, kaip laikraščio puslapius teršiančiu niekalu, nekrepdama daug dėmesio, kadangi panašius reiškinius dabar apstu mūsų periodikoje. Tačiau, kai nuogirdos, gal pėdų mėlų, pasiekė mane, kad būk tai esu to rašinėlio autorius, esu priverstas pareikšti, kad iš viso jau eilė metų, kai nerašau jokiam laikraščiui ir minėto Naujienose rašinėlio "Los Angeles šaulių kuopos naujas vadas" nesu rašęs bei Naujienoms siuntęs.

Prašau šitą mano pareiškimą atspausdinti artimiausiame Naujienų

Geroji Naujiena Lietuviams

girdima trumpomis radijo bangomis 16 m.:
LIETUVOJE kiekvieną sekmadienį 9:15 val. ryto,
ČIKAGOJE kiek. sekmadienį 12:15 val. ryto (naktį),
TORONTE kiekv. sekmadienį 1:15 val. ryto (naktį).

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

Tel.: 735-4048

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atlieka autoritetingą darbą, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokė daugias tūk. ASTUGNIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

SLA — apdraudžia narius ir jų šeimoms. SLA nuleidžia pelno, naudingą nariams ir jų šeimoms.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
887 W. 36th St.
Tel. (212) 643-2218

jienu aumeryje
Reikiu pagarbos,
Juozas Mitkus
Los Angeles, Calif.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE IR LIETUVOJE BONA PROBLEMA: NORIU VESTI, BET...

Gerb. redakcija! Gal ir juokingas pasirodys jums mano laiškas, bet ilgai svarstęs ryžaus parašyti, kas "guli ant širdies". Nesu gražuolis — toks, kokį tarp mechanizatorių dauguma. Man trisdešimt dveji metai, tačiau ligi šiol šeimos nesukūriau. Ne, ne todėl, kad jos nenorėčiau. Su pavydu žiūriu, kaip mano bendraamžiai veda savo atžalas į kolūko darželį, kaip prie jų namų krykštauja vaikai. Vis dažniau išgirstu pašiūpų žodį "senbernis". Mama, ir ta prikiša, kad esu nevykelis, kad jai seniai ne pagal jėgas namų ruošia.

Pasiguožiu tuo, kad kolūkyje ne aš vienas senberniauju. Maža merginų kolūkyje.

Mūsų ūkis priemištinis, tad kolūko pirmininkas mums pusiau rimtai, pusiau juokas meta: — Ko snaudžiat, vyrai? Vežkit mums marčias iš miesto.

Neslėpsiu, buvau susiradęs miestietę. Patiko jai mūsų dviaukštis namas, gėlynas prie jo, "Zigulijai" garaže, šviežias pienas su medum, bet kai pakviečiau su kauptuku paravėti runkelių, suraukė nosį, girdi, pašūps rankos ir siuvykloje šilkų nesučiupinėsiu. Nenorėjo ji ir kitų darbų dirbti. Tvirtė jai troškū, o ir aš pats jai nafta atsiduodantis. Kalbino, kad persikėčiau į miestą. Atsisakiau.

Taip ir atsisveikinom su Birute. Kiti mano draugai šią problemą išsprendė paprastai — paliko kolūkį, išvyko į miestą ir ten vedė. Aš taip padaryti negaliu. Argi tam mane augino mama, kad aš ją senatvėje palikčiau, argi tam ūkyje staciūas namą, veisliu sodą, kad visa tai palikčiau? Pagaliau aš esu kaimo išaugintas, ir man čia viskas miela, sava. Aš gerai uždirbu, turiu mechanizatoriaus specialybę. Turėčiau šeimą, galėčiau sakyti — esu laimingas.

Anksčiau buvo madoje piršliai. Jie padėdavo kurti šeimas. Atgveno tokia forma. Piršliai dabar dažnai už vestuvių stalo susipažįsta. Buvau tokiose vestuvėse ir nejučia pagalvojau: ne pro šalį būtų ir dabartiniais laikais turėti gerą piršlį. Gal kitaime, tolimesniame kolūkyje daugiau merginų yra, gal ūkio vadovai sugeba taip tvarkyti, kad ir vyrai, ir moterys netrūkstą.

Kai pagalvoju, kad prabėgęs dar metai kiti ir mano gyvenime niekas nepasikeis — liūdna pasidaro. Nežinau, gal dėl to kiek ir pats kaltas, gal per daug darbo žiūrėjau, per mažai pasizmonėdavau. O gal dar nusišypsos laimė?

Suprantama, adreso savo parašyti negaliu. Kai kam gali atrodyti, kad pasireklamuoti noriu. O aš noriu tik vieno — kad ir kiti pasidalytų mintimis, kadaryti, kad ūkiuose netrūktų ir merginų, ir vaikinių.

Simas J.

Alytaus rajonas
(iš Europos Lietuvio)

• Pagerinimui daržovių ir pupelių sriubos skonio, įdėkite trupučiuką krapių.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation

Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itchy hemorrhoidal tissues. Then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H®. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMU
IR ZEMAI NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

ŠIMAITIS REALTY

REZIDENCINIŲ IR PAJAMINIŲ
NAMŲ PARDAVIMAS.

INCOME TAX

INSURANCE NOTARY PUBLIC

Skambinti tel. 436-7878

2951 West 63rd Street

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sėna kaina \$52,000

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

• Su \$15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai svarią užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiniam aparate.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Suduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

"TUŠČIAS NAMAS"

"Laikas yra atėjęs" — skelbė Jėzus, — "ir Dievo Karalystė priartėjusi; atgailaukite ir tikėkite Evangeliją!"

Kviečiame visus pasiklausyti šios įdomios temos šandien 8:45 val. vakare per "Lietuvos Aidus" radijo bangą 1450 AM. Sekmadienį per Sophie Barcus radiją, bangą 1490 AM, išgirsite "Apvalymą".

Parašykite mums, pareikalaudami knygelės "Užgimes laisvas". Prisiųsime dovanai. Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak, Lawn, Ill. 60454

• Nicės mieste, Prancūzijoje, teisėjas prašė keturis kaltinamuosius atsisoti. Jie ne tik pasoko nuo savo sėdynių, bet ir išbėgo iš teismo rūmų. Trys jų buvo pagauti, o vienas ištrūko.

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turliu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiestuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėčio automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
LAURAITIS
4645 S. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, Ill. 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-745
Taip pat daromi vertimai, giminių išviejimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3204 1/2 W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5183
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

WINTER OVERCOAT.
Don't Go Out Without It.
1982 A.M. to 1982 P.M. in Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2 %
a year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS - 3%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

MINIMUM PAYMENT \$100 PER MONTH

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

1600 N. LAKE ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

Branch, President Phone: Virginia 7-7747

Mo., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

AND SUBURBS SINCE 1905

SENO RAŠTAI

Senieji raštai įdomius gydytojų atsiminimus.

Dr. A. J. Gusse... 259 psl., liečia 1905 metų... \$8.00

Dr. A. J. Gusse... 100 psl., liečia 1905 metų... \$4.00

Dr. A. J. Gusse... 100 psl., liečia 1905 metų... \$3.00

Dr. A. J. Gusse... 100 psl., liečia 1905 metų... \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608